

Vedno zvesti svojemu narodu

Ob 30-letnici ustanovitve Komunistične partije Slovenije in o resoluciji VII. seje centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije

Manifest, namenjen slovenskemu narodu, so sprejeli na ustanovnem kongresu KPS v noči od 17. na 18. april 1937 na Čebinah nad Trboviji. To je bil čas, ko so se mnogi v svetu slepili s tem, da fašizem ni nevaren in da njegovega robantenja ni jemati zares. Mnogi so celo verjeli Hitlerjevimi »mironim pobudam« in Mussolinijevemu posredovanju »v prid miru«. A zbranim v Barličevi hiši na Čebinah je bilo jasno: Hitler že steguje svoje kremplje. Slovenski narod še ni bil nikoli v takšni nevarnosti. Prepuščen sebi mora strniti svoje vrste okoli delavskega razreda kot njegovega najnaprednejšega dela, da bi se lahko uspešno postavil v bran, ko ga bo fašizem neposredno ogrožal.

Komunisti niso bili nikakršni »jasnovidci«. Kdor je ljubil svoj narod in človeštvo, je moral videti, kaj se pripravlja. Komur ni bilo za politikanstvo in mešetarjenje na škodo delovnih ljudi, se je jasno zave-

dal bližajoče se nevarnosti. Hitlerjev pritisk na Avstrijo je bil več kot očiten. Italija se je že ozirala okoli sebe, kako bi povečala svoj »imperij«. V Španiji je fašizem preizkušal svoje morilsko orožje in zverinske metode zaslužjevanja osebnosti človeka. V Jugoslaviji pa so se ljudje, kot so bili Korošec, Stojadinović in drugi, bratili s črnimi in z belimi, s fa-

(Nadaljevanje na 4. str.)

Ali je kakšna zveza med dvema dokumentoma: ustanovnim manifestom Komunistične partije Slovenije iz leta 1937 in resolucijo zadnje, to je VII. seje centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije? Mislim, da je obema skupno to: o pravem času opozarjata slovenski narod na njegove težave in skrbi ter mu kažeta jutrišnji dan! In oba naročata komunistom, da so lahko samo kot dobri internacionalisti tudi dobri Slovenci. A razlikuje ju predvsem tole: prvi dokument je bil napisan v času, ko se je bližala Sloveniji črna nevihta — fašizem; drugi je prišel v času težkih preizkušenj, ob katerih pa se jasno obzorja, saj bo uresničenje reforme pomenilo jutrišnji lepši dan.

Poslanci o socialnem zavarovanju

Na povabilo aktiva komunistov strokovnih delavcev sevniške občine je v sredo, 5. aprila, Viktor Avbelj spet obiskal Sevnico — Na željo predstavnikov delovnih organizacij se je tega sestanka udeležila tudi Olga Vrabčič, predsednica zveznega socialnozdravstvenega zbora — Udeleženci so ji zastavili vrsto aktualnih vprašanj s tega področja, v razpravi pa je sodeloval tudi tovariš Avbelj

Franc Molan, podpredsednik občinske skupščine, je v uvodni besedi ocenil gospodarska gibanja v občini. Dejal je, da kažejo finančni podatki zadovoljivo stanje, vendar se je obseg proizvodnje povečal le pri nekaterih podjetjih. Zaposlenost se je v celoti povečala, zaskrbljuje pa zmanjšanje zaposlenosti v terciarnih dejavnostih, v gostinstvu in trgovini.

Nesmotno je tudi to, da so nekatere delovne organizacije denar sproščene v korist podjetij, namenile predvsem za zasluzke, manj pa

za tehnološki napredek in dviganje produktivnosti dela. Po njegovem bo treba izboljšati jasno stališče, kaj ukreniti v podjetjih, ki gošpodarijo na robu rentabilnosti.

Odkločno bo treba čimprej presekat začarani krog medsebojnega kreditiranja podjetij, kar je posledica pomanjkanja obratnih sredstev.

O vlogi bank se je razvila polemčna razprava.

JE BANK PREVEČ?

Viktor Avbelj, kandidat za zveznega poslanca, je načel nevhvaležno vprašanje organizacije bank in njene vloge. Po njegovih besedah je v Sloveniji 11 bank preveč, kar vodi do tega, da je denar razdrobljen in nesposoben za večje posege, ki jih zahteva slovensko gospodarstvo. Navedel je primere, ko večja podjetja že sedaj iščejo mimo svojih bank večje banke, s katerimi bi sodelovala. Pri pomnil je tudi, da so bila sredstva ukinjenih okrajev

nepravilno prenesena v sklade bank, ki so se takrat v posameznih krajih ustanovljale, kar je tudi prispevalo k tolikšnemu številu bank.

Vinko Bošič, direktor Lisce in kandidat za poslanca zvez-

(Nadaljevanje na 18. str.)

6 občin za domicil Kozjanskemu odredu

Na predlog občinskih odborov Zveze združenj borov NOV Brežice, Krško, Laško, Sevnica, Šmarje pri Jelšah in Sentjur pri Celju naj bi na območju vseh omenjenih občin podelili domicil Kozjanskemu odredu. Povelje o podelitvi domicila bodo izročili Kozjanskemu odredu na slovesni proslavi dneva borca v Brežicah. Odlok o izročitvi domicila so občinske skupščine sprejele v nedeljo, 9. aprila.

Odlikovani kočevski turistični delavci

Turistična zveza Slovenije je na nedavnem občnem zboru sklenila, da bo odlikovala turistične delavce, ki so s svojim nesebičnim delom naj, več pripomogli do napredka turizma. Med odlikovanci so tudi trije člani Turističnega društva Kočevje: srebrno častno značko in diplomu je dobil Stane Potisek, bronasti znački in diplomu pa Rudi Murovič in Katlica Stajdohar.

V Kostanjevici razstava o Josipu Ressleru

V torek, 13. aprila, bodo ob 19. uri odprli v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici razstavo o življenju in delu Josipa Resslera, znanega izumitelja ladijskega vijaka, ki ga je preizkušal na preji na Krki pri dolenskih Benetkah. Razstava bo pokazala Resslera predvsem kot vsestranskega izumitelja na vseh področjih tehnike pred dobri sto leti in bo prav gotovo tako zanimiva kot poučna, odprta pa bo do 2. maja.

KURIRKOVA POSTA V CRNOMLJU. V ponedeljek ob 10. dopoldne je bil pred črnomaljskim prosvetnim domom prisrčen mladinski miting, s katerim so odpravili na pot dolensko kurirsko pošto, ki nosi maršalu Titu čestitke za 75. rojstni dan. Po otvoritvenem pozdravnem govoru načelnika pionirskega odreda Tomaža Dvoršaka so šolarji izvedli pester kulturni spored, nato pa sta o pomembnem sodelovanju kurirčkov s partizani v času NOB govorila prvoborca Lado Mišiča in Janez Žunič. Zatem so črnomaljski pionirji s kurirskovo torbo krenili na pot proti Dragatušu in Vinici. (Foto: Mirko Vesel)

Vsa Bela krajina je gospodarsko ena celota

Leopold Krese, predsednik gospodarskega zbora skupščine SRS in poslanec črnomaljske občine, je bil v pretekli 4-letni mandatni dobi večkrat gost v Beli krajini — Pogosto je obiskoval seje občinske skupščine, večje sestanke po krajevnih središčih in v kolektivih ter ob nenehnem stiku s terenom sproti spoznaval težave širše in ožje družbene skupnosti deželice pod Gorjanci. — Volivci tovariša Kreseta dobro poznajo, zato so ga znova predlagali za kandidata, tokrat v republiški zbor skupščine SRS — Pred dnevi smo ga v Crnomlju naprosili za odgovore na nekaj bistvenih vprašanj s področja tekočih in bodočih nalog razvoja gospodarstva in nekaterih družbenih služb v Beli krajini.

— Kako gledate na doseganje razvoja belokranjske industrije in kakšne so po vašem mnenju njene bodoče perspektive v pogojih gospodarske reforme?

— Belo krajino moramo obravnavati kot eno gospodarsko celoto in tudi v bodoče vsa vprašanja reševati celovito, ne glede na sedanjo upravno delitev pokrajine. Dosedanji razvoj industrije je bil uspešen, predvsem pa je pomembno, da je danes zastavljena osnovna baza za njen nadaljnji razvoj tudi v pogojih gospodarske reforme. Za Belo krajino so pomembna predvsem podjetja BETI

v Metliki ter BELT in ZORA v Crnomlju, ki imajo vse možnosti za še večjo uveljavitev. Moramo pa jim pomagati pri njihovih prizadevanjih za izboljšanje tehničnih pogojev in modernizacijo proizvodnje, ker tega ne morejo doseči samo z lastnimi sredstvi. Ta industrija bi se

SPREJEM ZA RIBNIŠKEGA STOLETNIKA

V torek ob 11. uri so v prostorih ObS Ribnica priredili sprejem edinemu stoletniku v tej občini — Alojzu Tomšiču iz Ribnice, ki je bil večraj star 100 let. Na slovesnosti je jubilarju čestital predsednik ObS Franc Ile in mu izročil skromno denarno darilo. Stoletniku so izrekli tople želje tudi predstavniki društva upokojencev, občinske konference SZDL, krajevne skupnosti in še nekateri. Zvečer so stoletniku ribniški pevci in godbeniki priredili podoknico.

morala intenzivno vključiti v pogoje bančnega kreditiranja; prepričan sem, da bo za banko interesantna, če predloži jasno zastavljene načrte za modernizacijo proizvodnje. Belokranjska podjetja pa bi se morala vsekakor tesneje povezovati z drugimi podjetji v državi in tudi zunaj, če bodo hotela povečati produktivnost in kvaliteto proizvodov, kakršna ustreza ravni inozemskih zahtev.

(Nadaljevanje na 8. str.)

Sejem rabljenih avtomobilov

bo odslej vsako nedeljo tudi

v Novem mestu

Začetek ob 8. uri zjutraj na dvorišču hotela KANDIJA.

Letošnja muhasta zima, ki se je tako zavlekla v pomlad, marsikomu prav krepko ponagaja. Pravo aprilsko vreme in »zadnji sneg« sta posebno prizadela avtomobiliste, ki so si morali pomagati tudi s pravimi konjskimi silami. Fičku na naši sliki je manjkala prav ena, da je v hudem snežnem metežu lahko prevozil Ribnico (Foto: Drago Mohar)

OD 13. DO 23. APRILA

Ves čas nestalno s pogostimi padavinami in ohladitvami, zlasti okrog 16. in 22. aprila.

Dr. V. M.

Srečanja s poslancem v obojestransko zadovoljstvo

Volivci 61. volilne enote, v katero so vključene vse spodnjeposavske občine, so izbrali za kandidata v organizacijsko-politični zbor zvezne skupščine urednika DELA Franca Setinca. Kandidat se srečuje z volivci na številnih zborih in si v pogovorih z njimi ustvarja lastno podobo krajev in ljudi. Toda vseh delovnih organizacij in krajev ne bo mogel obiskati, zato ga danes predstavljamo tudi njim. Priobčujemo troje odgovorov na troje zastavljenih vprašanj.

Vprašanje: Kaj vam pomenijo dosedanja stiki z volivci v krški, sevniški in brežiški občini?

Odgovor: Kot kandidat za poslance organizacijsko-političnega zbora sem obiskal več konferenc in zborovanj, kjer sem se srečal z volivci. Ti obiski so bili zame nad vse koristni: lepa prilika za soočenje teorije in prakse, načel in konkretnega življenja. Na zboru odbornikov v Krškem sem se nemara bolj seznanil s problemi obrti, kakor če bi preučil ne vem koliko teoretičnih razprav. Trgovski delavci v Brežicah so izjavili živahen dialog z vprašanji, ki jih, priznam, nisem pričakoval, kot na primer o tujem kapitalu, samoupravljanju, šolstvu in podobnem. V sevniški tovarni »Lisca« sem po desetih letih videl, kaj je nastalo iz nekdanje skromne delavnice — sodobna tovarna, ki se je povzpela med vrhove tovrstnih industrij v Evropi. Zanimiva so bila tudi srečanja s člani Socialistične zveze v Krškem, Brežicah in Laškem.

poslanca z volivci obratno?

Odgovor: O tem sem govoril na konferenci SZDL v Brežicah. Zavedam se, da so poslanske dolžnosti izredno velike in odgovorne. Priznam,

Franc Setinc, predsednik Društva novinarjev Slovenije

da poslanec ne more dobro opravljati svojega dela, ako ne pozna problemov terena, ali bolje, če ne pozna resničnega življenja. Zato so stiki poslance z volivci nad vse pomembni.

A videti je treba tudi drugo plat resnice. Poslanec ima družino, ne sme zanemarjati svoje službe in mora se stalno izobraževati. Zato ne bi smeli terjati od njega več, kot more storiti. Občinske skupščine, delovne organizacije in volivci mu morajo priti naproti: pomagati mu morajo, da bo vedno na tekočem o vsem, kar mora vedeti, da v skupščini ne bo samo številka. Redno obiskovati 6 občin — to je velika obremenitev, ki pa jo je s skupnim sodelovanjem mogoče poslancu precej olajšati. Verjamem, da bo moje sodelovanje z občinskimi skupščinami Brežice, Krško, Laško, Sevnica, Sentjur in Šmarje pri Jelšah, s kolektivni delovni organizaciji v teh občinah in z volivci kar najbolj uspešno.

Vprašanje: Kako ocenjujete pogoje volivcev na stvari, ki jih najbolj težijo?

Odgovor: Presenetila sta me odkritost in zavzetost, s katerama so ljudje posegali v razpravo. Najbolj so stopali v ospredje pereči problemi šolstva. Prepričan sem se, da so stvari resne in da ni razlogov za čakanje. Zakon o obrti, ki je bil sprejet pred nekaj leti, je v marsičem že zastarel; nekatera določila postajajo že očitka razvoja obrti. Zvezna zakonodaja gre v prevelike podrobnosti; marsikatero zadevo bi občinske skupščine in samoupravni organi delovnih organizacij bolje urejali sami — s svojimi samoupravnimi akti.

Vprašanje: Kako si zamišljate sodelovanje

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Leta 1964 je bilo v Adenu, britanski vojaški utrdbi na jugu Arabskega polotoka, ki je stoletja in več varovalo britansko pomorsko pot v Indijo in jugovzhodno Azijo, 36 krvavih incidentov. Naslednje leto jih je bilo že 286 in lani 510. V teh treh letih je bilo v spopadih ubitih 86 ljudi, ter 806 ranjenih. Samo januarja letos je bilo ubitih 26 ljudi in se je torej leto začelo še bolj krvavo kot druga. Neki britanski diplomat je upravičeno vzkliknil: »Aden — to ni nikakršen raj. Aden je pravi pekel.« (Aden je inačica za Eden, kar v hebrejščini pomeni raj.)

In zdaj se je zgodilo tisto, kar Britanci niso predvidevali: Tričlanska misija OZN je nenadno odpotovala iz Adena, ker jim tamkajšnje britanske oblasti niso omogočile normalnega delovanja. Vodja misije Venezuela dr. Manuel Perez-Guerrero je po odhodu iz Adena izjavil, da se misija ne misli več vrniti v Aden, odločno pa je tudi zavrnil povabilo britanske vlade, naj se oglasi v Londonu.

Zgodovina te misije OZN pa je kaj pisana. Misijo so ustanovili na zahtevo adenskih patriotskih organizacij kljub odločnemu nasprotovanju britanskih predstavnikov v OZN. Misija pa svojega poslanstva ni mogla uresničiti, ker so v Londonu uspešno zavlačevali in preprečevali, da bi lahko prišla v Aden. Verjetno so hoteli v Londonu pridobiti na času, da bi se namreč utrdila vlada južnoarabske federacije, ki so jo bili ustanovili Britanci in v kateri so predvsem sultani in šejki, ki jih plačuje London. Ze ustanovitve te vlade je vzbudila močno ogorčenje vseh patriotov v Adenu, ki vidijo v njej le podalj-

šano roko britanske vladavine, nikakor pa ne oblike, prek katere bi si dežela mogla pridobiti neodvisnost. London pa gradi prav na to vlado in južnoarabsko federacijo — četudi so doživljale take federacije pa naj je bilo to centralni Afriki ali v jugovzhodni Aziji pome. Drže se pač starega preskušenega rekla, ki ga poznamo še iz časov rimskega imperija: deli in vladaj. Deželo so razdelili, v posameznih pokrajinah postavili na oblast sebi podrejene sultane in šejke, čez vse skupaj pa postavili vlado, ki bi seveda plesala, kakor bi v Londonu žvižgali. Zato pa je potreben čas in od tod torej tolikšno zoprzanje,

da južnoarabske federacije je namreč medtem izjavila, da se je pripravljena pogajati z misijo OZN o »najboljši poti do neodvisnosti dežele«. Sprejeli bi novo ustavo, na podlagi katere bi sklicali narodno skupščino. Vanjo bi prišla tudi opozicija. Izvolili bi »demokratsko« vlado, v kateri bi imeli glavno besedo seveda sultani in šejki. Tako misiji ne bi bilo treba storiti drugega, kot pogovoriti se z vlado o podrobnosti tega načrta.

Misija pa se očitno ni pustila speljati na led. Z vlado se sploh ni hotela pogovarjati, temveč se je obrnila le na britanskega guvernerja, s čimer je jasno pokazala, da ve, koliko je ura. Pokazala je javno, da se zaveda, v kakšnem položaju se nahaja dežela, to je, da je čisto navadna britanska kolonija. Potlej se je začela misija pogovarjati z voditelji osvobodilnih gibanj, od katerih je eno fronta za osvoboditev okupiranega arabskega juga pod Naserjevim vplivom, druga pa narodnoosvobodilna fronta, ki pa je precej nezaupljiva do Jemena in ZAR. Gibanja sta med seboj sprti, enotni pa v boju proti tej samozvani vladi. Guverner je bil prestrašen, začel je misiji metati polena pod nogo, ta pa je sredi dela odpotovala in izjavila, da v takih razmerah ne more delati. Kriva za to pa je Velika Britanija...

In zdaj v Londonu jedo vročo kašo. Kaj sedaj? Pogum jim najbrž zaradi odhoda misije OZN ne bo upadel. Poskušili bodo pač kaj drugega. Dežela pa je do neodvisnosti prav tako daleč, kot je bila pred enim letom: Kako pa se bodo britanski predstavniki oprali v OZN, je še drugo vprašanje.

Grška kriza

da bi mednarodna misija od blizu pogledala to politiko, ki povzroča takšne nemire in prelivanje krvi. No, namen pa ni bil samo ta. Računali so na moderno oboroženo Saudsko Arabijo, ki bi lahko to vlado podprla, če bi jo za to prosila, hkrati pa bi držali v šahu republikanski nastojeni Jemen, ki je že nekajkrat jasno povedal, da so tudi južne pokrajine njegov sestavni del.

Nenadno pa so se v Londonu premislili. Dovolili so, naj pride mednarodna misija v Aden. Težko je reči, kaj je povzročilo ta miselni preobrat, verjetno so računali, da bo misija »nevtralna«, da je položaj že dozorel in da ne more napraviti takšne posebne škode. Vla-

»GORJANCI« SO SI LANI PRIVOZILI

270 milijonov investicijskih dinarjev

Med pridobitve leta 1966 štejejo v straško-novomeškem podjetju GORJANCI mehanično delavnico (330 m²) z montažnimi kanali in skladiščem v Straži, stroj za preizkušnjo zavor na motornih vozilih, centralno kurjavo v avtoparku in več novih motornih vozil.

Lani so kupili med drugim tudi nekaj obdelovalnih strojev, štiri tovornjake, tri prikolice, štiri avtobuse in mehanografski stroj za obdelavo računovodskih podatkov ter asfaltirali ploščad v avtoparku. Za vse to so plačali več kot 270 milijonov S din, ne da bi najeli en sam dinar posojila.

Z novo mehanično delavnico v Straži so pridobili prostor za boljše vzdrževanje vozil. S strojem za preizkušnjo

zavor ugotavljajo napake in jih odstranijo, preden gredo vozila na pot, in tako že doma preprečijo nevarnost prometne nesreče. Centralna kurjava je dala delavnicam boljše delovne pogoje, z njo pa so zmanjšali nevarnost, ki je grozila ob kurjenju z odprtim ognjem, in zadovoljili predpise o požarni varnosti. Delovni prostori so veliki in tako opremljeni, da več let ne bo treba ničesar investirati

GORJANCI že dolgo ne najamejo kreditov za investicije in so med podjetji redka delovna organizacija, ki tega ne dela. Denarja za investicijsko opremo jim da dovolj dohodek.

Poslovanje ovirajo GORJANCIEM le dolžniki, ki so bili ob začetku aprila podjetju dolžni kar 270 milijonov S din, od tega je bilo 210 milijonov S din lanskega dolga. Da bi podjetje postavilo obratna sredstva na trdnih noge, je letos vanje namenoma priložil del dohodka, izkazanega z zaključnim računom lanskega poslovnega leta.

KRATKE Z RAZNIH STRANI

»BEST PROTI PETIM« — Zdal je spet nekaj jasnejše, kaj se pravica prav dogaja na Kitajskem in kako neznačilna je namreč večina kulturnih revolucionarjev. Objavili so, da je predsedstvo ali stalni komite politbiroja centralnega komiteja pod vodstvom predsednika Mao Ce Tunga obsodilo pet članov tega predsedstva, ki šteje vsega skupaj enajst članov, da so pripadniki buržoazne reakcionarne linije. Torej je šest članov obsodilo drugih pet. »Kazni in razkrinkanje pa so: Liu Sao Ci, Peng Hsiao Ping, Gu De in Cen Jun ter Cao Cu. Iz tega obvestila pa je tudi razvidno, da so bili obsojenci še vedno člani najvišjega partijskega vodstva, saj da so jih komaj zdaj kljub vsi dosedanjim gonji pregledovali. Prej v vrhovnem partijskem vodstvu Mao Ce Tung očitno ni imel večine.

MEDAMERIŠKI VRH — V Punta del Este so se v sredo sestali šefi 21 ameriških držav. Sem bo prišel tudi predsednik ZDA Johnson. Govorili bodo o gospodarskih in socialnih problemih Latinske Amerike, vsem ko so zunanji ministri teh dežel na poprečnem sestanku zavrnili misel, da bi se pogovarjali tudi o medameriških oborožitvenih silah. V Urugvaj, kjer je ta konferenca, so objavili, da so odkrili zaroto proti Johnsonu. Majhno letalo naj bi natovorjeno z eksplozivom »padlo« na Johnsonovo vilo. Očitno je bila ta »senzacija« potrebna, da bi opravičili naravnost nepopolnive varnostne ukrepe, da bi zavarovali Johnsona. Še lestenec so moral sneti v dvorani, ker je snovaren.

POTRES V TASKENTU — V Taškentu, ki ga je pred dobrim letom hudo prizadel potres, so se tla spet zamajala. Zabeležili so potres šeste stopnje.

STRELJANJE NA CIPRU — Pretekli teden je prišlo spet do spopada na Cipru. Predstavnik sil OZN je povedal, da je skupina ciprskih Turkov streljala na konvoj grške nacionalne garde, ki se je peljal z železnice. Ranjenih je bilo 10 Turkov.

LETALSKA NESREČA — Na predmestje glavnega mesta Južno Koreje Seul je strmoglavilo vojaško letalo. Petdeset ljudi se je ubilo, 120 ljudi pa je ostalo brez strehe, ker je potem izbruhnil požar.

SPOPAD OB GALILEJSKEM JEZERU — Na meji med Sirijo in Izraelom ob Galilejskem jezeru so se spet spopadli. Najprej so začeli streljati na zemlji, vmes pa so posegli tudi tanki in potlej še letala. Streljali so dve stradi letali. Operovalci OZN, ki jim je napesled uspelo hoje ustaviti, so izjavili, da je bila to najhujša bitka po letu 1948, ko so podpalili premirje.

NIKEZJE JE BIL V BELGIJI — Državni sekretar za zunanje zadeve Marko Nikez je bil te dni na uradnem obisku v Belgiji. Pogovarjal se je predvsem o nadaljnjem sodelovanju med obema državama, pri čemer pa se je pogovarjal seveda tudi o mednarodnih problemih.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

POJUTRINSNEM SLAVNOSTNA SEJA CK ZKS. V veliki dvorani Skupščine SR Slovenije bo v soboto ob 10. uri slavnostna razširjena seja CK ZKS, na katero so povabljeni vsi člani CK od I. do V. kongresa ZKS, predstavniki organizacij, društev, institucij in drugi. Referat bo imel Edvard Kardelj, ki bo govoril o pomenu ustanovnega kongresa KPS na kasnejša družbenopolitična dogajanja na Slovenskem. Prvotno je bilo določeno, da bo referent Miha Marinko, ki pa ne more sprejeti te obveznosti, ker je zbolel.

V nedeljo, 16. aprila, bo v Zagorju zborovanje revirskih samoupravljalcev, na katerem bo govoril Franc Popit, sekretar izvršnega komiteja CK ZKS, medtem ko bo sekretar področnega komiteja ZKS Marjan Orožen orisal povojni razvoj revirjev. Po končanem zborovanju bodo udeleženci obiskali kraje, znane po zgodovinskih dogodkih, kot so Čebinovo, Partizanski vrh in druge.

V založbi CZ je izšla knjiga s ponatisom manifesta ustanovnega kongresa KPS in nekaterimi dokumenti, ki pričajo o pomenu ustanovnega kongresa KPS. Te dni so začeli pripravljati teden mladosti — pohod na Čebinovo. Pripravljajo tudi že oktobersko znanstveno posvetovanje o odmevnosti oktobrske revolucije na Slovenskem in o ustanovitvi KPS. Sekretariat za prosveto in kulturo je pozval vse šole, naj izrabijo proslave zgodovinskih dogodkov tako, da bodo poglobile poznavanje novejših slovenske zgodovine.

IZPOPOLNJEN PREDLOG ZAKONA O IZOBRAŽEVANJU. V njem so upošteevane vse bistvene pripombe poslancev in javne razprave. V njem ni samo predvidena intervencijska vloga republike in njene naloge na področju osnovnega šolstva, temveč je poudarjena tudi njena obveznost za urejanje šolske mreže. Republiška izobraževalna

skupnost bo morala usklajevati pogoje za delo in razvoj izobraževalnih zavodov in zagotavljati temeljni izobraževalni skupnostim potrebna dopolnilna sredstva. Zakon bi določal tudi najmanjše stopnje prispevka iz osebnega dohodka in davka na promet za šolstvo. Republika ima tudi nalogo sofinancirati srednje šolstvo. Priporočilo o zbiranju najmanj 1 odstotka bruto osebnih dohodkov za strokovno šolstvo naj bi postopoma spremenili v obvezen družbeni dogovor.

Proslava 30. obletnice KPS.

VOLITVE 9. APRILA. Občinske skupščine so v nedeljo izvolile polovico poslancev zborov delovnih skupnosti zvezne in republiške skupnosti — 20 poslancev zborov delovnih skupnosti skupščine in 140 poslancev zborov delovnih skupnosti republiške skupščine. Razen tega so občinske skupščine potrdile kandidata za 5 sedežev v zveznem zboru in za 60 sedežev v republiškem zboru. Udeležba na volitvah v občinskih skupščinah je bila boljša kot pred 2 letoma: zvezne poslanke je volilo 89,5 odstotka in republiške 88,9 odstotka odbornikov.

IDEJNOPOLITIČNO USPOSABEJANJE KOMUNISTOV. Na zadnji seji izvršnega komiteja CK ZKS so govorili o pripravi na naslednji plenem, kjer bodo ob-

ravnali Zvezo komunistov kot sodobno organizirano idejnopolitično silo. Postopek v pripravah bo enak kot prejšnji: najprej bodo pripravili teze in jih dali v javno razpravo. V sklop priprav sodijo tudi napori vodstev ZK za idejnopolitično usposabljanje komunistov. Te dni so imenovali člane upravne odbora sklada KS za idejnopolitične raziskave in publicistiko. Predsednik sklada je Stane Kranjc, član IK CK ZKS, sekretar pa inž. Lojze Skok, strokovni delavec CK ZKS.

IZVRŠNI KOMITEJ CK ZKS je skupaj s predstavniki CK Zveze mladine Slovenije razpravljati o politični aktivnosti mladine in se zavzel za intenzivnejšo dejavnost komunistov med mladino.

DUSAN PETROVIĆ, PREDSEDNIK CS ZSJ. Na seji CS Zveze sindikatov Jugoslavije so izvolili za novega predsednika Dušana Petrovića in ustregli želji Svetozarja Vukmanovića, da ga razrešijo funkcije predsednika in članstva v CS. Na seji so sprejeli predlog za reorganizacijo sindikatov: manj komisij in funkcionarjev, več strokovno-analitičnega dela. In še ena posebnost seje: na njej so simultano prevajali razpravo v srbohrvaščino, makedonščino in slovenščino.

UVOŽENO BLAGO BI BILO LAHKO CENEJŠE. Letos bomo uvozili za 139 milijonov 900 tisoč dolarjev blaga za široko porabo, da bi tako intervenirali na domačem tržišču. Uvozili bomo predvsem tekstil, kovinske izdelke, električne aparate za gospodinjstvo, elektrotehniški material, kozmetiko, drobno kmečko mehanizacijo, fotoaparate in drugo. Če bi strovina zaračunavala enake marže kot za domače blago, bi bilo uvoženo blago tudi do 30 odstotkov cenejše.

268 milijonov Sdin je edina rešitev!

Čateške Toplice nujno potrebujejo kredit za investicijo. Od tega je odvisen obstoj in nadaljnji razvoj Toplic. S pogodbenimi za 1967 so oddana vsa ležišča tujcem. 200 obstoječih ležišč je oddanih. Od teh je 90 ležišč v stari stavbi. Ta so takšna, da jih ni mogoče ponuditi gostu. Gostje se pritožujejo, da jim je v slabem vremenu, ko ne morejo na sprehod, dolgčas. V novi stavbi ni primernih prostorov za zabavo, stari del zdravilišča pa naravnost vpije po preureditvi. Gostom bi bilo treba zagotoviti kakšno zanimivo posebnost. Tudi za to je potreben denar.

Če hoče kolektiv Čateških Toplic živeti, mora nadaljevati to, kar je začel z investicijo predlani. Nova, sodobno urejena hotelska stavba, o kateri so govorili vrsto let, je pravzaprav odprla kopico starih težav v tolikšni meri, da jih bo treba odslej neodložno odpravljati.

Lani so ustvarili za 22.000 dolarjev deviznega priliva, letos pa ga bo za približno 70.000 dolarjev. Če jim uspejo načrti, o katerih bomo govorili, se bo devizni priliv povečal na 180.000 dolarjev v letu 1968.

V novi hotelski stavbi imajo 90 ležišč, ki odgovarjajo vsem sodobnim zahtevam, ter 30 pomožnih ležišč. V stari hotelski stavbi je 90 izvenkategorijnih ležišč. Vsa ležišča v novem hotelu so za letošnje leto oddana s pogodbenimi tujcem (Avstrija, Zvezna republika Nemčija, Italija, Izrael in Švedska).

Tuje turistične agencije ne sklepajo pogodb za posamezna ležišča, pač pa pošiljajo skupine gostov. Zaradi sprejetih ponudb so bili v Čateških Toplicah prisiljeni podpisati pogodbe za vse svoje zmogljivosti, tudi za ležišča v stari hotelski stavbi, čeprav tja ne morejo dati tujih gostov. Tuje goste bi namestili tam šele po 1. juliju, do takrat pa bi bilo mogoče stavbo preurediti.

Gostje zlasti v slabem vremenu tarnajo, da je dolgčas, da se nimajo kam dati. Zeli jo si zabave, toda kje naj jim jo zagotovi kolektiv?

Preureditev starega dela zdravilišča bi bila rešitev. Zanj je potrebnih 268 milijonov Sdin kreditov. Staro hotelsko stavbo bi s tem denarjem preuredili tako, da bi v spodnji etaži uredili malo terapijo, zajtrkovalnico in čajno kuhinjo, v pritličju in v

I. nadst. sobe B kategorije in 4 apartmaje, v podstrešnem delu pa nekaj sob C kategorije.

Staro restavracijo bi preuredili v zabavišni prostor: tam bi bili kavarna in dancing bar ter frizerski salon in pediker. Zgradili bi velik odprt olimpijski bazen na termalno vodo, v katerem bi se lahko gostje kopali vse leto. Čateška termalna voda je namreč toliko vroča, da bi se z njeno toploto ustvarila nad odprtim bazenom tako imenovana toplotna zavesa, ki bi preprečila vdor hladnega zraka nad bazen pozimi in omogočila kopanje v vseh letnih časih. Bazen bi v hladnejših letnih časih obdali s primerno visoko ograjo, ki bi preprečila pot vetru.

Staro leseno stavbo, ki stoji za sedanjo restavracijo

(v njej so zdaj pisarne, skladišča in stanovanja osebja), bi preuredili tako, da bi bila v sredi stavbe restavracija z vrtom, v zahodnem delu stavbe slačilnice z podzemnim predorom do odprtega bazena, na vzhodni strani pa delikatesna trgovina in recepcija za avtocamp. Razen naštetega bi asfaltirali vse ceste v zdravilišču in parkirišča za avtomobile ter uredili parke in zelenice.

Za vse naštetu potrebujejo Čateške Toplice 268 milijonov Sdin kreditov. Če jim bodo krediti odobreni še v aprilu, bodo vsa preureditvena dela z gradnjo odprtega bazena vred opravljena do 15. avgusta letos. Nato ne bo več težav z gosti in tudi dolgčas ne bo več nikomur v Čateških Toplicah!

M. J.

Po sklepu združnega sveta bodo na LICITACIJI, ki bo 16. aprila 1967 ob 9. uri v Trebnjem, prodana naslednja osnovna sredstva:

osebni avto fiat 1100

2 trosilca hlevskega gnoja

2 traktorski krožni brani

1 traktorska klinasta brana

1 traktorska krožna žaga

1 traktorski plug

in drugo.

16. aprila 1967 ob 9. uri na Rakovniku:

lesena lopa.

14. aprila 1967 ob 8. uri:

prodaja zemljišč v k. o. Šentrupert.

15. aprila 1967 ob 8. uri:

prodaja zemljišč v k. o. Bistrica.

KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE

»METALNA« — Krmelj

razpisuje delovno mesto

OBRATOVODJE OBRATA

Pogoji: za delovno mesto zahtevamo

- visokošolsko izobrazbo strojne stroke s 5-letno prakso,
- višjo šolsko izobrazbo strojne stroke z 8-letno prakso,
- srednješolsko izobrazbo strojne stroke s 15-letno prakso.

Osební dohodek po pravilniku. Zagotovljeno je samostojno stanovanje.

Pismene ponudbe, kolkovane z 0,50 Ndin, sprejema »Metalna« — Krmelj. Razpis velja 8 dni po objavi v časopisu.

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO KOČEVJE

Prodaja

Po sklepu delavskega sveta na JAVNI DRAŽBI odvečna osnovna sredstva:

kmetijske stroje, traktorje, priključke, motorne žage tipa JO-BU, mesarske stroje in drugo opremo

Licitacija bo 17. 4. 1967 ob 8. uri za družbeni sektor, ob 9. uri pa za zasebnike. Licitacija bo v Centralnem skladišču v Kočevju.

Naslednja licitacija bo 10. maja 1967 ob isti uri na istem kraju.

Pred licitacijo je treba položiti 10 odst. kavcijo od izklicne cene.

Sejem čevljev na Otočcu?

Da ne bo kaj narobe: ne gre za pravi sejem, pač pa za novo obliko prodaje jesenske in spomladanske kolekcije čevljev (1967/68) tovarne PLANIKA. Od 10. do 15. aprila se mudijo v dveh skupinah (po 3 dni) poslovodje PLANIKINE prodajne mreže v novi restavraciji na Otočcu. Ogledujejo si čevlje obeh kolekcij in jih naročujejo. PLANIKA ustvarja na ta način neposreden stik s prodajno mrežo in prihrani na času, saj je takšna prodaja preprostejša, krajša in cenejša kot pa ona s potniki. Poslovodjem je v obeh kolekcijah na izbiro 300 parov obutve.

Še enkrat o trebanjskih gozdovih

4. aprila so se v Ljubljani na pobudo predstavnikov ObS Trebnje sestali pri republiškem izvršnem svetu predstavniki GG Brežice, ObS Brežice, GG Novo mesto, ObS Trebnje, gospodarske zbornice SRS in sekretariata za gospodarstvo v zadevi prevzema zasebnih gozdov v trebanjski občini. Predstavniki ObS Trebnje so zahtevali dokončno rešitev spora, ki je nastal v njihovi občini ob prevzemu zasebnih gozdov. Po stališču DS Gozdnega gospodarstva Brežice naj bi upravljali z zasebnimi gozdovi v Trebanjski občini GG Novo mesto, z gozdovi SLP pa GG Brežice, dokler ne bo izdelan območni elaborat, ki bo zadevo dokončno rešil strokovno in ekonomsko. Ta elaborat bo izdelan do 1. 1970. Na sestanku 4. aprila v Ljubljani pa je bilo dogovorjeno, da bo DS Gozdnega gospodarstva Brežice o zadevi ponovno razpravljal v prisotnosti predstavnikov republiškega izvršnega sveta. Ta seja bo okoli 20. aprila letos.

Sejmišča

Na sejmu v Novem mestu

Dne 10. aprila je bil na novomeškem sejmišču precejšen promet. Kupci so lahko izbrali med 748 pujski. Prodanih je bilo 637. Manjši so šli v denar po 16.000 do 24.000 starih din. večji pa po 24.000 do 32.000 starih dinarjev.

Dolenjski gozdovi iz letala

Novomeško GG naročilo fotogrametrične posnetke roških in drugih gozdov za prvo gospodarsko karto

Čez mesec ali še prej bo nad roškimi in drugimi gozdovi pod upravo novomeškega Gozdnega gospodarstva začelo krožiti letalo s posebnimi fotografskimi kamerami za snemanje iz zraka. Na podlagi fotogrametričnih posnetkov bo dalo GG izdelati prvo gospodarsko karto v merilu 1:10.000. Del stroškov bo plačala Zvezna geodetska uprava.

Fotogrametrično snemanje površin iz zraka je težko in zahtevno delo in zahteva temeljite priprave, težje, če gre za snemanje gozdnih površin, ker je treba »ujeti« čas, ko skopni sneg in ko še ne ozeleni drevje. Pri fotografiranju je to nujno zagadatelj, ker je treba iz fotografskih posnetkov določiti višine in globine terena, na podlagi katerih s posebnimi pripravami rišejo plastnice.

Geometer novomeškega GG Janez Sašek in geometer ljubljanskega Geodetskega zavoda Vlado Weinberger sta

prejšnji teden začela označevati v roških gozdovih vidna mesta iz zraka. Sašek je povedal, da bo treba samo na Rogu namestiti več sto oznak — belih križev. Podobna znamenja bo treba posejati tudi po drugih gozdnih novomeškega GG, vstevši gozdove v Suhi krajini, na Gorjancih do obrobja Sentjernejskega polja.

Gospodarsko karto bodo postopoma izdelovali tri ali štiri leta. Načrti, ki jo bodo

sestavljali, bodo prvi dobri načrti za Rog in predel vzhodno od njega.

»UPORI« vztrajno skozi težave

Četrtnetnega proizvodnega načrta Sentjernejski obrat UPORI ni izpolnil, marveč je ostal za 22 odstotkov pod njim. Osnovni razlog je mrtva sezona, ki jo povzročil je zastoj v prodaji radijskih in televizijskih sprejemnikov. V Sentjerneju bodo težave prebrodili z večjo marljivostjo in boljšo kakovostjo izdelkov. Računajo celo, da bodo v dobrih okoliščinah lahko uresničili tudi dokaj drzen, za 85 odstotkov povečan načrt letne proizvodnje.

Kmetijski nasveti

Zakaj rahljamo zemljo?

Lansko pomlad smo se v naših nasvetih na široko razpisali o različnih umetnih gnojilih, ne zato, ker bi mislili, da je to edini ključ za dober pridelek, marveč zato, ker mnogi dolenjski kmetovalci umetna gnojila in njihov učinek ter resnično vrednost premalo poznajo. Resnica pa je, da je gnojenje samo del prizadevanja za dober pridelek, drugi del pa je pravilna obdelava zemlje.

● **Ko je nemški kemik Liebig pred dobrim stoletjem odkril kemična dogajanja v zemlji, so mnogi raziskovalci mislili, da je rešitev samo v umetnih gnojilih, da je obdelava manj ali pa sploh nevažna, da zemlja hlevskega gnoja ne potrebuje, če ji lahko z umetnimi gnojili damo vse, kar potrebuje za rast. Vendar se je prav kmalu pokazalo, da sta prav obdelava in hlevski gnoj osnova za obdelovalno zemljo, v kateri pridejo do učinka umetna gnojila.**

● **Če hoče biti poljedelec uspešen, mora znati zemljo pravilno obdelati, za to pa jo mora poznati. Neuk človek bi mislil: nič lažjega! V resnici pa so dogajanja v zemlji tako zapletena, da jim tisoči raziskovalcev in milijoni praktičnih poljedelcev še niso prišli do dna. Ornica je tista zemlja, od katere je predvsem odvisna rast rastlinja. Če je ta plast rahla, prhka, če je dež ne zapere in sončna pripeka ne oskornji, pravimo, da je godna, da ima dobro mrvičasto strukturo. Če vzamemo nekaj mrvice in jih damo pod drobnogled, se bomo lahko samo čudili, kako živo je v zemlji. Nепreštevna množica najrazličnejših drobnih bitij živi v godni zemlji, mnoge od njih neustrudno predelujemo gnoj in gnojila v hrano, ki je dostopna rastlinam. Če pa zemlja ni godna, če je po vrhu zalizana, da zrak ne more varno in jo sonce izsuši, pa je v njej mnogo manj drobnostev in ob letu obrabamo brazde z neizkoriščenim gnojem in gnojili, ki zastoj ležijo v zemlji, ne da bi jih mogla rastlina použiti.**

● **Ornico obdelujemo zato, da damo živim bitjem v zemlji potreben zrak in vodo, ki se je godna zemlja naplje in jo v sebi tudi obdrži. Zemljo napravimo rahlo. Rahla prst je toplejša, toplota pa poživlja življenje v tleh. V rahli zemlji damo prostora koreninam in gomoljem, da poženejo v globino in si zagotovijo vodo v bolj suhih dneh.**

● **Dobro je vedeti, da je tehnika obdelovanja doživela veliko modnih muh, čeprav se plug kot najkoristnejše orodje ni bistveno spremenil. Nekateri so mislili, da bo silno globoko oranje, ki ga je pred 90 leti prvič omogočil parni plug, rešilo človeštvo pomanjkanja hrane. Kmetovalci, preorjite polja dovolj globoko, pa bo pri nas dovolj pšenice, je bilo pred desetimi leti pomembno geslo. Vendar so skušnje pokazale, da vse to ni tako enostavno, da je treba dobro poznati zakone narave in zemlje ter razmere v posameznih krajih, preden sežemo globlje v notranje zemlje. Prihodnjic o obdelovanju samom!**

OBRTRNIKI IN KMETOVALCI — POZOR!

Nudimo vam enkratno ugoden nakup naslednjih vsestransko uporabnih tovornih avtomobilov znamke:

ZASTAVA 615/B z nosilnostjo 1500 kg po tovarniški ceni 2.987.000 Sdin,

ZASTAVA 620/BL z nosilnostjo 2000 kg po tovarniški ceni 3.339.000 Sdin in

ZASTAVA TF — tovorni furgon z nosilnostjo 1200 kg po tovarniški ceni 2.662.000 Sdin.

Pri pravzemu plačate 50% tovarniške cene avtomobila in prometni davek, za ostali znesek pa vam nudimo kredit po dogovoru do konca leta 1967. Dobavni rok: takoj po ureditvi kreditne dokumentacije. Vse informacije dobite na upravi podjetja ali po telefonu 21-132.

TRGOVSKO PODJETJE

NOVOTEHNA

NOVO MESTO

Vedno zvesti svojemu narodu

(Nadaljevanje s 1. str.)

šisti in kapitalisti, a ne zato, da bi obvarovali ju-

goslovanske narode pred vojno, temveč zato, da bi varovali svoje osebne koristi.

veda takrat sploh še obstajala.

Sedaj, v času uresničevanja gospodarske reforme, opozarjajo komunisti vse napredne sile v svojem narodu, da je prihodnost Slovenije samo v njeni odprtosti, v njenem vključevanju v napredne gospodarske in kulturne tokove znotraj Jugoslavije in po vsem svetu. Zapirati se vase, kakor predlagajo nekateri »narodni glasniki«, bi pomenilo za nas nacionalni pogin, kajti provincialistično omejeni in vsestransko nebogljeni bi čedalje bolj zaostajali za sve-

bi bili zaprti v svoje osnovne organizacije, temveč da bi delovali tam, kjer so ljudje. Resolucija zelo jasno kaže, da živimo v drugačni, sodobnejši, mnogo bolj pestri slovenski družbi in da to družbo lahko usmerja samo sodobno organizirana, učinkovita in ugledna Zveza komunistov. Vloga partije zdaj ni manjša, kot je bila nekdanj. Narobe: večja in odgovornejša je, le da jo je treba uresničevati z demokratičnimi metodami — z znanjem, ugledom dokazov.

Očitno je, da želi centralni komite z resolucijo

Resolucija jasno kaže na to, da ni razlogov za samozadovoljstvo in spanje, kajti nasprotniki socializma in napredka še niso izumrli. Pojavljajo se vedno znova, ko vidijo, da smo v težavah in da bi z ustvarjanjem napetosti, s podtikanjem, z natolcevanji in napihovanji morda lahko ustvarili razpoloženje, ki bi bilo veter na njihova jadra. Vseeno je, kako se imenujejo: ali so to prista-

ši trde roke, ali politični klerikalci, ali bivši belogardisti ali kdo drug. Za nas je pomembno to, da so tu in da ob vsaki priložnosti mečejo polena pod kolesa napredka. Samo da jih je zdaj težje prepoznati kot nekdanj, ker uporabljajo besednjak, v katerem je polno takšnih besed, kakor so samoupravljanje, demokracija, pravice naroda in podobne.

Še ena podobnost

V dveh zelo različnih obdobjih opozarjata dokumenta na vprašanje, kaj je tisto, kar zagotavlja bodočnost slovenskega naroda in njegov narodni obstoj.

V manifestu iz leta 1937 je med drugim rečeno:

»Bodočnost slovenskega naroda in njegov narodni obstoj bosta zagotovljena le v svobodni zvezi bratskih narodov Jugoslavije v obliki zvezne države. V ta namen je treba sklicati konstituantno, ki naj odloči o obliki bodočega sožitja narodov današnje Jugoslavije. Slovenski narod mora dobiti svoj lastni, demokratično izvoljeni parlament. Treba je podpreti boj slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in drugod za svoje narodne pravice, kajti slovenski narod se ne more in ne sme odpovedati svojemu staremu cilju: ZDRUŽENI IN SVOBODNI SLOVENIJI.«

Tako pred 30 leti. Jugoslaviji so takrat rekli ječa narodov. Bili so ljudje, ki so zatrjevali, da je Jugoslavija en sam narod — troedini narod. Makedonijo so razglasili za eno južnih banovin Srbije. Slovenija je bila samo banovina, ne republika.

Resolucija VII. seje CK ZKS iz leta 1967 opozarja na to, da je socialistična skupnost jugoslovanskih narodov jamstvo naše nacionalne neodvisnosti. Socialistična Jugoslavija je v sodobnih razmerah v svetu in v tem delu Evrope jamstvo miru in varnosti. Razvitejša Jugoslavija bo v svetu pomenila hitrejšo možnost razvoja vseh jugoslovanskih narodov in tudi slovenskega.

Zakaj je bilo treba v resoluciji opozoriti na to? Kaj ne povezuje jugoslovanskih narodov cement, ki mu pravimo bratstvo in enotnost?

Res je: Jugoslavija kot skupnost enakopravnih narodov in narodnosti postaja vse bolj resnična, ki je ni mogoče več zanikati, a še manj odpraviti. V tej Jugoslaviji ima Slovenija svojo republiko in svoj parlament. Z večino ustvarjenega narodnega dohod-

ka razpolaga narod sam. Samo od leta 1954 je slovenski narod povečal svoj narodni dohodek, preračunan po cenah iz leta 1961, več kot 2,6-krat. Njegove meje so bolj odprte, kot so bile kadarkoli prej.

Toda še so sile, nekakšni »narodni glasniki«, ki dopovedujejo, da se slovenski narod lahko ohrani sa-

HRAST
VIHAR IZRUJE
ČLOVEKA
STRE SOVRAG
MNOŽICA
VIHRI KLJUBUJE
Z RANJENIMI PRSMI
OD ZMAG
DO ZMAG

15. APRIL, DAN ŽELEZNIČARJEV. Žrtvam stavke, ki je bila na ta dan leta 1920, so spomenik postavili železničarji Jugoslavije na Zaloški cesti v Ljubljani (Foto: Franc Modic)

mo, ako bo zaustavil hitro spreminjanje strukture prebivalstva, z drugimi besedami — če bo zaustavil svoj industrijski razvoj.

To so ljudje, ki se boje samoupravljanja, ker se bojijo, da bi si narod vladal sam. Med njimi pa so tudi takšni posamezniki, ki propagirajo »rešitev slovenstva« v razbitju Jugoslavije, da bi lahko organizirali Slovenijo kot prirepek velikih imperialističnih sistemov, če bi se-

tovnim napredkom in na koncu v svoji lepi materinski dom ne bi imeli več kaj lepega in vrednega povedati.

Resolucija torej opozarja na resnične perspektive slovenskega naroda ne zato, ker bi se morda komunisti bali peščice političnih klerikalcev ali novih belogardistov, temveč zato, da bi premagali svojo ozkost in zaprtost in se vključili v širši napredek vsega sveta.

razbiti nekakšno samozadovoljstvo mnogih komunistov, ki so spremenjeno vlogo Zveze komunistov razumeli tako, kakor da niso več odgovorni za družbeni razvoj, ker to ni več potrebno, saj imamo vendar oblast. Resolucija je tudi orožje proti oportunističnemu mnogim komunistov, ki mislijo, da je Zveza komunistov diskusijski klub, v katerem ni več nobenih obveznosti in nobene obveznega sklepa.

Uresničevanje resolucije bo hkrati tudi preizkušnja, nekakšna selekcija, pri kateri naj se pokaže, kdo je resnično vreden, da ostane v Zvezi komunistov, ker razume novi čas in nove potrebe, in kdo naj raje zapusti to organizacijo, ker ne sodi vanjo. Boj za izvajanje resolucije v vsakodnevnem življenju pa bo marsikoga, ki zdaj ni v Zvezi komunistov, spodbudil, da se bo vključil vanjo, ker bo videl, da gre zares in da Zveza komunistov ne želi imeti nič skupnega s karieristi, komolčarji, prenapeteži in podobnimi.

Kje je mesto komunistov, kje je njihova idejno-politična fronta?

Na partijski konferenci v Medvodah 1934 so posebej poudarjali, da morajo komunisti odkriti svoj obraz pred delavskimi in kmečkimi množicami. V

pripravah na ustanovni kongres 1937 so med drugim naglašali nujnost, da se komunisti vključujejo v razne legalne in pollegalne oblike političnega dela. Ni dober samo tisti komunist — so poudarili — ki je zakonspiriran, zaprt v svojo celico, temveč je da-leč uspešnejši tisti, ki deluje sredi množic, vpliva nanje in jih usmerja.

S sedanjo reorganizacijo Zveze komunistov želimo doseči to, da komunisti ne

Samoupravljanje je red!

Resolucija VII. seje CK ZKS je vnesla več jasnosti v razumevanje tega, kaj je samoupravljanje. To ni fetiš, nekakšna svetinja, v imenu katere lahko vsakdo počne, kar hoče. To ni anarhija. Narobe: samoupravljanje je red in zakonitost. Samoupravljanje ni ozki, sebični interes kolektiva, temveč vključuje v sebi interes širše družbe. Kolikor predpisi glede tega še niso povsem jasni in učinkoviti, jih bo treba spreminjati. Nemogoče je, recimo, to, da bi se del kolektiva igral z demokracijo, se šel »kdo bo koga«, medtem ko proizvodnja nazaduje. Družba mora imeti pravico, da v takem primeru učinkovito poseže vmes in se ne pusti zavesti od tistih, ki se zmeraj sklicujejo na samoupravljanje, prisegajo

nanj, pri tem pa mislijo, da je samoupravljanje njihova ozka, sebična korist, medtem ko se na koristi širše družbe požvižgajo.

Komunisti so bili zmeraj za pamet, red. Na ustanovnem kongresu KPS na Čebinah je delegat z Jeseničani predlagal, da bi fizično obračunal s tistimi Jeseničani, ki kot člani socialne demokracije rušijo enotnost delavskega razreda. Večina udeležencev kongresa je bila odločno proti takšnim metodam političnega boja. Komunisti so zmeraj poudarjali: boriti se je treba z znanjem, ne s pestmi! Tudi med narodnoosvobodilnim bojem ni govorila samo puška, temveč je obvladovala najtežje situacije predvsem pamet, znanje tistih, ki so vedeli, kaj hočejo.

Vera ni ovira za socializem

Zveza komunistov je še zmeraj zvesta svojim nekdanjim pogledom na vero in cerkev. V manifestu ustanovnega kongresa iz leta 1937 je med drugim rečeno:

»Sleheri bojevnik za svobodo slovenskega naroda, a v prvi vrsti vsak komunist spoštuje versko prepričanje svojega sobojevnika; kajti tisti, ki v tem trenutku, ko gre za obstanek slovenskega naroda, seje s tem razdor med slovenskim ljudstvom, izdaja interese slovenskega naroda.«

Tega vprašanja se dotika tudi resolucija VII. seje

CK ZKS iz leta 1967. Resolucija govori namreč o tem, da morajo v socialistični družbi prevladovati sodobni, napredni pogledi na vero in cerkev. Komunisti vrednotijo verska čustva državljanov kot nedotakljivi del človeških pravic. Toda nikoli ne bodo dovolili, da bi kdorkoli zlorabljal verska čustva v politične namene. Proti temu se bori tudi nekomunisti, ki se predobro zavedajo, da politični klerikalizem in vera nista eno in isto, ali bolje, da bo versko čustvovanje tem svobodnejše, čim manj se bo prepletalo s klerikalizmom.

Oba dokumenta — manifest iz leta 1937 in resolucija iz leta 1967 — sta vsak v svojem času izredno pomembna in v marsičem podobna. Manifest je, kot že rečeno, opozarjal slovenski narod na nevarnost, ki mu je grozila od fašizma. Resolucija nas opominja na nevarnost samozadovoljstva, provincializma in zaprtosti. Sile slovenskega naroda morajo biti usmerjene naprej, ne nazaj, v širni svet, ne v svoj lastni krog. Slovenski narod je majhen, toda povezan z drugimi jugoslovanskimi narodi in vsem naprednim svetom je velik. Velik ne po številu prebivalstva, temveč po vlogi, ki jo ima v prizadevanjih za napredek človeštva, po znanju in energiji, ki jo zmore v sebi. Vsak naš korak v demokratičnem razvoju, vsak napredek gospodarstva in kulture povečuje naš ugled v svetu, ustvarja v naših ljudeh zaupanje v lastne sile, občutek skupne fronte in širokega zavezništva, v katerega so vključene vse napredne sile sveta.

FR. MIHALOVČAN

SAP-TURIST BIRO
LJUBLJANA

vabi
NA ZANIMIVE IZLETE
Z AVTOBUSOM:

prireja v času od 28. maja do 1. junija
zanimivo

potovanje na OTOK ELBO

Na tem potovanju boste spoznali lepote, zgodovinske in naravne znamenitosti tega otoka v Tirovskem morju in še drugih znanih italijanskih mest.

Prijave sprejemajo do 5. maja naše poslovalnice v Ljubljani, BREŽICAH, KRŠKEM, Hrastniku, Trbovljah, Zagorju, KOČEVJU, Cerkljani in Idriji.

PRIPOROČAMO SE ZA NAROČILA NAŠIH TURISTIČNIH AVTOBUSOV ZA VOŽNJE, SOLSKE IN POUČNE EKSKURZIJE.

ZAKLJUČENIM SKUPINAM NUDIMO POSEBEN POPUST!

PETER BREŠČAK:

Ljudje ne živimo samo od kruha

(Nadaljevanje in konec)

Včasih so na področju krajevne skupnosti delovala zelo živahna društva, danes pa je delo zamrlo. Kot drugje je tudi v Stopičah veliko zanimanje za glasbo, vendar nimajo strokovnjakov. Pred kratkim so uredili knjižnico, ki pa jo bodo razširili še s čitalnico.

Vprašujemo se, ali za kulturno-prosvetno delo na vasi zadoščajo gostovanja ali je zanj potrebno kaj več.

In kakšen naj bo ta sveček? Med kraji, ki nimajo svoje dvorane za kulturno-prosvetno delo, je tudi SMARJETA. Dvorana je v gasilskem domu in ni primerna niti za

gledališke niti za filmske predstave. Šola uporablja to dvorano za telesno vzgojo. Zaradi težkih pogojev za delo PD Poldike Jurančič ne dela. Ker jih uporablja dvorano v gasilskem domu več, bi bilo nujno, da se sestanejo in pogovorijo o preureditvi dvorane. Na šoli v Smarjeti deluje pevski zborček, ki ga vodi Barbka Medja. Sicer pa prihaja učitelj za glasbeni pouk posameznih otrok iz Novega mesta. S sodelovanjem sklada SR Slovenije za pospeševanje kulturnih dejavnosti je bila v kraju ustanovljena ljudska knjižnica. Šola je zanj odstopila manjši prostor. Prebivalci Smarjete bi radi več gledaliških gostovanj, vendar

so ta tehnično skorajda neizvedljiva. Podobne težave z domom imajo tudi v MIRNI PEČI, kjer niso razčistili lastninskih odnosov. Pogodba za rabo dvorane ni, prostori pa, ker jih ne vzdržujejo, se iz dneva v dan kvarijo. Na posvetovanju so predlagali, naj bi nastavili honorarnega gospodarja doma, ki bi po hišnem redu v sporazumu z vsemi uporabniki skrbel za dvorano. V letu 1966 posamezna društva niso dobila dotacij, ker v svojem delu niso zaživel. Poseben dogodek za Mirno peč je bila ustanovitev ljudske knjižnice.

Zaradi kompleksnosti kulturno-prosvetne problematike je bilo posvetova-

(3)

„Slovenska kmečka noša“

Namen razstave je predvsem podati stvarno podobo kmečke praznične noše iz prve polovice 19. stoletja, kakršno od konca prejšnjega stoletja pa do danes zelo pogosto srečujemo na raznih prireditvah, razglednicah in lepalkah v popačni podobi kot tako imenovano »narodno nošo«. Po drugi strani pa bomo z nošo zadnjega časa opozorili na to, da se po svojem načinu oblačenja kmet tudi še danes razlikuje od drugega prebivalstva.

V prvi polovici 19. stoletja opazimo v noši slovenskega kmeta povsem očitne razlike

Šentjernejski klub brez obiskovalcev

Klub v stavbi krajevnega urada v Sentjerneju, za katerega opremo so pred letom porabili več sto tisoč dinarjev, nima obiskovalcev. Mladina išče razvedrilo v gostilnah in kinu, na šahovskih mizah v klubu pa se nabira prah. Lastniki avtomobilov se ob nedeljah odpeljejo na izlet, nekateri pa najdejo razvedrilo v parku.

P. M.

Bakonja fra Brne

V knjižnici Kondor je pod št. 86. zaporedno številko izšel ponatis dela Sime Matavulja — Bakonja fra Brne. To delo je roman o samostanskem življenju. Na primeru franciscanskega samostana je Matavulj razodel laičnost meniške morale in brezdusno izkoriščanje zaostalega kmečkega ljudstva. Bakonja fra Brne je široko zasnovana realistična slika samostana s številnimi podrobnostmi, ki vzbudijo v bralca smeh. Prav gotovo je izid Matavuljeve knjige zlasti do brodesel štivilnim dijakom, ki imajo to delo za šolsko čtivo. Kondorjeve knjige izhajajo pri Mladinski knjigi. Roman je prevedel SEVERIN ŠALI.

POPRAVEK

Popravljamo tiskarsko napako v članku »Večer Rafaele Potokarjeve« na 21. strani zadnje številke našega tednika, v katerem bi se moral drugi del 3. stavka glasniti takole: »... v poltemi in popolni tišini predstavil dela Haydnova...«. Bralce prosimo, da nam ne ljubo tiskarsko napako, čeprav je ni zakrivilo uredništvo, oprostijo!

UREDNIŠTVO DOL. LISTA

PST! Zelo zaupno! moj najboljši in najljubši prijatelj!

je ZVITOREPEC Zato vsak četrtek kupim ZVITOREPCA

nje v NOVEM MESTU nazadnje, ko so bila že končana posvetovanja v vseh krajih, kjer imajo krajevne skupnosti. O kulturno-prosvetni problematiki v Novem mestu obširneje poročajo Dolenjski list. Delo ter radio, zato ne bom podrobneje poročal o posvetovanju, ki se ga je udeležilo le manjše število prizadetih.

Glavne misli s posvetovanja v Novem mestu so naslednje.

1. Koordinirati bi bilo potrebno delo posameznih kulturnih ustanov, ki imajo že v svojih statutih in delovnih programih predvideno javno delovanje.

2. Zavod za kulturno dejavnost v Novem mestu ima v svojem programu številna gostovanja posameznih gledaliških družin iz Ljubljane, Celja in od drugod. Izbor del, ki jih Zavod za kulturno dejavnost nudi novomeškemu občinstvu, naj bi bil po možnosti v skladu s programi šol. Opazili

V soboto, 15. aprila, bo ob šestih zvečer v Dolenjskem muzeju v Novem mestu odprta razstava »Slovenska kmečka noša«, ki prikazuje oblačenje slovenskega kmeta v zadnjem poldrugem stoletju. Za 19. stoletje je predstavljena zlasti kmetova praznična noša, ker se je edino ta ohranila, za zadnja desetletja našega stoletja pa tudi delovna noša.

v načinu oblačenja po posameznih oblačilnih območjih. Različki v krojih ženskih in moških oblačil, uporabi oblačilnih materialov in izbiri barv so povsem očitni. Tako izpričuje celotno slovensko ozemlje v tem času tri glavne oblačilne skupine, ki so na splošno razširjene po alpskem, panonskem in primorskem območju.

V Prekmurju, Beli krajini in na vzhodnem Štajerskem ter na skrajnem jugovzhodu Dolenjskega nosijo ženske v prvi polovici 19. stoletja dvo-delno oblačilo, ki ga sestavljajo rokavci in krila do pasu, ter moški dolge in široke letne ter prilježne zimske hlače. Poglavitno žensko pokrivalo je bilo vezena peča in še nekatera druga, kapam podobna pokrivala ter trakovi, ki ločujejo poročene od neporočenih. Na moško in žensko zimsko nošo so značilne brezrokavne jope in kožuh.

Se v sredini preteklega stoletja je delovna in praznična noša panonskega območja izdelana iz domačega platna in sukna. Zavaljo nižje življenjske ravni prebivalcev in prometnim svezem odmaknje-

Človek, spomin in stroji

Veliko izumov v najnovejšem času je plod povsem nove znanosti — kibernetike, ki se ne ukvarja zgolj s stroji, temveč tudi s človeškimi možgani in živčnim sistemom ter preučuje način človekovega mišljenja, reagiranja, vedenja in učenja. Kibernetika pa tudi kaže, koliko ima človek skupnega s stroji, ki jih sam izdeluje. Napredek kibernetike nas je potisnil na prag nove dobe, kot so v sredini osemnajstega stoletja stroji popolnoma spremenili gospodarstvo in kulturo svojega časa. Knjiga z naslovom Človek, spomin in stroji, ki je izšla te dni pri Mladinski knjigi, je namenjena vsem tistim, ki bi radi zvedeli kaj več o nastanku in bistvu kibernetike. Bralec knjige seznanja z vsemi sestavnimi elementi kibernetike na zelo nazoren način, čemur pripeljejo zanimive slike, ki lepo ponazarjajo principe delovanja računalnikov. Avtor knjige: Corinne Jucker.

Goldingov Zvonik

Goldingov roman zvonik, ki je izšel v zbirki žepnih knjig Zenit pri Mladinski knjigi, je že drugo pisateljevo delo, ki ga je ta založba pripravila za slovenske bralce. Po njegovem Gospodarju muh, romanu o modernem robinzonadi, v katerem pisatelj rešuje eno temeljnih vprašanj človeške družbe, sedaj spoznavamo v prevodu Janka Modra 242 strani obsegaajočo delo, ki ima sicer na videz obliko zgodovinskega dela, pa je vendar sodobno: sodobno po problemu, ki nam ga pisatelj podaja na straneh tega dela. Človeško hotenje vzdigniti se s tal kljub razmeram in naravnim zakonom, ki tega ne dopuščajo, je znoženo v zgodbi o gradnji zvonika. Knjigo je opremil Savo Sovre.

nega ozemlja se je ohranila bela noša, kot jo navadno imenujemo, v primerjavi s ostalimi območji najdlje. Oblačila iz domačega platna in sukna, ki ga pod konec 19. stol. zamenjuje za pranje dni kupljeno belo bombažno blago, so nosili na panonskem ozemlju še v drugi polovici prejšnjega stoletja, v nekaterih belokranjskih vaseh pa še v začetku našega stoletja.

Danes je bila noša že skoraj izginila. V belem hodijo le še v tej ali oni belokranjski vasi posamezne stare ženske. V delu Primorskega, v slovenskem delu Istre v Brkinih, v Skednju pri Trstu je v prvi polovici 19. stoletja kraj ženskih oblačil precej drugačen, kot je bil na panonskem ozemlju. Osnovne krojne poteze teh oblačil ni težko spoznati. Značilno žensko spodnje oblačilo je bela platnena srajca, ravno krojena, segajoča do gležnjev. Oblači se čez glavo in ima dolge in široke rokave. Zavaljo teh krojnih značilnosti jo uvrščamo v primorsko varianto tunike s rokavi. V pase nepretrgano je tudi vrhnje brezrokavno svetlo ali temno oblačilo, ki je na ramenih široko krojeno, spredaj odprto in drobno nagubano. Poglavitno pokrivalo je tudi lukaj belo vezena peča. Moška noša je po kroju precej enaka alpski moški noši. Različki so le alpski krojnene, z navadnim razporkom na desni strani.

Domače platno in sukno izpodrine predvsem za pranje dni že v sredini 19. stol. industrijsko blago, zlasti v krajih blizu Trsta. V drugi polovici prejšnjega stoletja oblačilo starejšo nošo le še ob večjih praznikih, predvsem za veliko noč in vaško žegnanje.

Nošo enotnega kroja nosijo v prvi polovici 19. stoletja na Gorjskem, Koroskem, Notranjskem, delu Štajerskega in Dolenjskega ter na Primorskem. Značilno žensko delovno in praznično oblačilo je krilo z modroem, pod katerega oblačilo rokavce. Kot pokrivalo prevladuje peča, pri premožnejših pa avba. Poglavitni deli moške noše so dokolenske hlače ter srajca, zataknjena za pas.

V prvi polovici 19. stoletja je izpričana v delovni kot tudi v praznični noši še zelo velika poraba doma izdelanega platna in sukna ter rthovine. Proti sredini prejšnjega stoletja pa krojijo predvsem praznja oblačila iz vedno bolj cenjenega bombažnega, volnenega ter svilnenega blaga. Ob koncu stoletja izdelujejo iz platna le še delovna oblačila.

Nekako od sredine 19. stoletja dalje opazujemo vedno intenzivnejše poenotenje oblačenja na slovenskem ozemlju ali zblizavanje z istočasno meščansko nošo. Slovenska kmečka noša se je začela intenzivneje spreminjati v sredi preteklega stoletja zaradi bi-

stveno predrugačenih družbenih in gospodarskih razmer. Spremenjeni socialni in gospodarski položaj osvobodene slovenskega kmeta se nujno odraža v vseh oblikah kmečkega življenja: tako v stavbarstvu, gospodarstvu in drugih oblikah duhovnega življenja ter končno najvidneje v noši. V sredini stoletja začinjajo na naše podeželje vedno večji meri vdirati domači in tuji industrijski tekstilni izdelki, ki so podlaga spremembam v noši. Istočasno pa propada domače lanarstvo in suknarstvo zaradi zastarelih načinov pridobivanja, ki so pridobivanje doma izdelanega blaga zelo podražili, zato so kmetje raje kupovali cenejše, čeprav manj trpežno industrijsko blago.

Proti koncu stoletja postaja zato kmečka noša vedno bolj enotna in izpričuje vedno več značilnih potez meščanske noše, s katero se danes skuša ujeti korak.

Dr. MARIJA MAKAROVIC

Izidor Mole: JOZE ZAMLJEN-DREJČEC

Jože Zamljen - Drejčec

Težko je napisati besedo v slovo tovarišu, ki je bil še včeraj v uredništvu lista, katerega pobudnik in prvi urednik je bil pred dobrimi sedemnajstimi leti.

Tule sta še dve fotografiji za zgodovino Gorjanskega bataljona: Kušljanova žena in Bajčeva delavnica v Kostanjevici... nam je ves več prejšnji teden, ko smo se domenili za kratko zgodovino našega prvega dolenjskega bataljona v fotografijah in Lamutovih slikah. Zdaj ne bo več njegovih rokopisov in nasmejanega, odkritega pogleda, vedno pripravljene na iskriko hudomušnost. Drejčeta ni več med nami.

»Vrsta dolenjskih prvoborcev, ki je zavestno in nesebično sodelovala v narodno osvobodilnem boju od njegovih prvih dni, počasi odmirava. Sveže gomile ne vtegnejo pognati niti prvega zelenja, ko se že odpre nov grob. In tako danes spet spremlja-

mo na zadnji poti vnetega rodoljuba in revolucionarja, prvoborca in slovenskega učitelja Jožeta Zamljena Drejčeta...«

Besede slovesa ob odprtem grobu, od koder seže pogled vse tja do vrha košatih Gorjancev, so nam vsem še tople v srcih. In zares je težko verjeti, da Drejčeta ni več med nami. Kako priljubljen je bil, sta več kot dovolj ganljivo in lepo potrdili zadnji srečanja z njim v Dolenjski galeriji in popoldne na novomeškem pokopališču, ko so je od njega poslovala množica Novomeščanov, domačinov iz Sentjerneja in okolice, pa dolga vrsta soborcev, znancev in prijateljev, spomeničarjev, starih partizanov, aktivistov, prosvetnih delavcev in vseh drugih, ki so v petek prišli od blizu in daleč po zadnje slovo z dobrim tovarišem.

Tople besede slovesa mu je v imenu kolektiva Dolenjskega muzeja spregovoril ravnatelj prof. Janko Jarc. Zavaljal se mu je za velik delež, ki ga je pokojni Drejčec vložil v oddelek NOB našega pokrajinskega muzeja. V imenu članov in odbornikov družstva Svobode Dušan Jereb in zlasti vseh članov gledališke družine se je v galeriji poslovil od pokojnika tudi Severin Šali:

»... v kulturnem življenju Novega mesta minulih 20 let je za nas in bo tudi za znanke z zlatimi črkami vklepano Drejčeto ime. Pa ne zgolj za Novo mesto, ampak tudi za njegovo širše območje... Sirokoserčnost, razumevanje za človeka, resnični socialistični in tudi komunistični humanizem, prijateljskost, to so bile tiste posebne vrline, ki so odlikovale Drejčeta in ki so bile v minuli dobi za marsikaterega njegovih sodelavcev in prijateljev še dvakrat bolj dragocene...«

Besede o prehojeni življenjski poti in uresničeni želji, da bi postal slovenski učitelj, so nam privabljale v spomin življenje pokojnega Jožeta Drejčeta. Spomnili smo se ga kot naprednega člana srednješolskega društva »Preporoda«; spet smo ga videli kot učitelja pod Gorjanci, kjer je prebil večji del svojega življenja. Rad je delal z mladino in odraslimi — v šoli, v kulturnih domovih in vsepovsod, kjer je bilo treba pomagati dolenjskemu človeku. Sentjernejski so ga sprejeli za svojega in njihov »učenika« je bil vedno vreden iskrenega zaupanja delovnega človeka.

Besede odhajajo z vetrom, v srcih pa je tesno in pogled na Gorjance nam v tem hipu pove še veliko več kot sicer: ob smrti uglednega prosvetnega delavca, zaslužnega aktivista in borca NOV ter vnetega sodelavca Dolenjskega muzeja se šele zavemo, koliko dragocenih prizadevanj in uspehov smo v preteklih dveh desetletjih dosegali s skupnimi naporji. V tem času je bilo resnično le malo prostora za osebno in družinsko srečo, za počitek in oddih. Vrsta partizanskih spomenikov, napisana dela, odigrane vloge in nemnjljivi dokumenti o neizbrni ljubezni do svobode in domačega ljudstva pa so tu — in z njimi je naš Drejčec v naših srcih in bo zato vedno med nami.

TONE GOSNIK

Levstikove nagrade za lanske najboljše mladinske knjige

Na prvi mednarodni dan mladinske književnosti so v Ljubljani podelili letošnje Levstikove nagrade za najboljše literarna in ilustracijska dela v letu 1966. Letošnje Levstikove nagrade, ki jih razdeljujejo že osemnajstič, so dobili: pisateljica Branka Jurca za tekst v knjigi »Vohljači in prepovedane skrivnosti«, akademski slikar Jože Ciuha za tekst »Potovarje v deseto dežel« in za ilustracije v knjigi Pavla Golie »Gospod Baroda in druge ljud-

ske pesmice, akademski slikar Aco Mavec za ilustracije v knjigi »Otok zakladov« ter Lidija Osterc za ilustracije v več knjigah (»Desetnica« Franca Milčinskega, »Lonček, kuhaja bratov Grimm ter »Sne, guljica« in druge Grimmove pravljice).

Levstikove nagrade podeljujejo v založbi Mladinska knjiga za najboljše tekstovne in ilustracijske dosežke na področju mladinske književnosti.

no delo (vaje med kino predstavami itd.). Če problema prostorov ne bomo rešili, se nam bo to v prihodnosti kaj slabo obrestovalo.

6. Na posvetovanju so govorili tudi o glasilu, ki bi ga izdajal občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Novem mestu. Pred časom smo imeli v Novem mestu Dolenjsko prosveto, ki je redno obveščala o kulturnem dogajanju, v esejistični obliki je obdelovala posamezne kulturno-prosvetne probleme ter objavljala dela dolenjskih pisateljev in znanstvenikov. Občinski svet namerava v brošurici, ki bi izhajala občasno, znova obuditi tovrstno publicistično dejavnost. Brošura bi bila izjemno dober pripomoček prosvetnim društvom na terenu, dajala bi napotke in usmerjala rast kulturnega življenja na našem področju. Novo mesto bi s tem pridobilo to, kar imajo domala že vsi večji slovenski centri.

so namreč, da popoldanske predstave, ki so namenjene mladini, obiskuje le manjše število dijakov.

3. Pospešiti je treba rast Odra mladih, ki je s svojim delom v preteklem letu pokazal dokajšnjo zrelost in razgibal gledališko življenje v Novem mestu.

4. Organizirati naj bi prireditve »Pionirji pojo in igrajo«. Prireditve naj bi bila v okviru širše Dolenjske.

5. Občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij je na posvetovanju v Novem mestu menil, da je treba dokončno urediti problem prostorov nekaterih kulturnih ustanov v Novem mestu. Te zadeve niso urejene v študijski knjižnici Mirana Jarca, v Dolenjskem muzeju in Domu kulture. Novo mesto mora priti do prostorov za kulturne prireditve in kulturno-prosvetno delo nasploh, saj mu je družba do sedaj odmerila skromne prostore, ki zavirajo normal-

Kako so volili v Kočevju

V nedeljo, 9. aprila, je občinska skupščina Kočevje izvolila za poslanca socialno-zdravstvenega zbora republiške skupščine Miha Petriča, za poslanca organizacijsko-političnega zbora pa Janeza Merharja. Kot kandidat za poslanca republiškega zbora je bil izvoljen Drago Benčina. Seje se je udeležilo 52 odbornikov od 59.

Seja skupščine

V ponedeljek, 17. aprila, bo seja občinske skupščine Kočevje. Na njej bodo razpravljali o naratu zavarovanja pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami, o spremembi občinskega statuta, o osnutku odloka o javnih vodovodih, o osnutku odloka o pospeševanju živinoreje, o premiji za mleko, o spremembi odloka o maloprodajnih cenah in maržah, o imovinsko-pravnih zadevah in o personalnih zadevah.

Konferenca ZZZB Kočevje

18. aprila ob 18. uri bo v dvorani množičnih organizacij v Kočevju konferenca krajevne organizacije ZZZB za mesto. Na njej bodo razpravljali o dosežanjih in bodočem delu organizacije ter o predvideni ločitvi organizacije ZROP od ZB in ZVVI. — ZROP ima namreč vedno več članov in bo za njihovo strokovno vzgojo verjetno boljše, če bodo samostojni.

Zbirajo prijave krvodajalcev

Krajevne organizacije Rdečega križa in delovne organizacije v kočevski občini so začele zbirati prijave krvodajalcev, ki žele letos oddati kri. Zbiranje prijav bo zaključeno 25. aprila. Prijavijo se lahko vsi zdravi občani, ki so stari najmanj 18 let in največ 60 let.

Po planu občinskega odbora Rdečega križa naj bi letos oddalo kri 791 krvodajalcev. Odvzemni krvi pa bodo 10. in 11. maja ter 11. avgusta.

Nočnine v marcu

Marca letos je zabeležil Hotel Pugled v Kočevju 740 turističnih nočnin (675 domačih in 65 tujih), medtem ko so jih istega meseca lani 628 (571 domačih in 57 tujih).

V prvih treh mesecih letos pa so v Hotelu Pugled prenočili turisti 2114-krat (1827-krat domači in 287 tujih), medtem ko so v istem obdobju lani zabeležili le 1668 nočnin (1409 domačih in 259 tujih). V prvem četrtletju letos je torej imel hotel kar 446 več nočnin kot lani, kar je lep uspeh.

Potrebujejo sobe za turiste

Vse kaže, da bo v glavni turistični sezoni v Kočevju primanjkovalo sob in ležišč za turiste. Turistično društvo Kočevje je na zadnji seji svojega upravnega odbora sklenilo, da bo pozvalo občane, naj prigrase pri Turističnem društvu ali v Hotelu Pugled svoje sobe in ležišča, ki so jih pripravljene oddajati turistom. Tako bi občani zdaj, ko je vedno težje za vsak dinar, lahko nekaj zaslužili, hkrati pa bi ustregli tudi turistom. Prijave o prostih sobah sta TD in hotel že začela sprejemati.

Cene v Kočevju

Pretekli ponedeljek so večjele v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 0,72 novih dinarov, jajca 0,50 Ndin eno, pomaranče 4,64 do 4,84 novih dinarov, banane 5,70 novih dinarov, limone 4,50 Ndin kg, jabolka 3,30 do 4,70 Ndin kg, hruške 3,93 Ndin kg, sveže zelje 1,54 Ndin kg, kislata repa 1,42 Ndin kg, solata 5,46 do 5,84 Ndin kg, čebula 2,80 novih dinarov, ribe 4,71 Ndin kg, fižol v zrnju 3,93 do 4,80 novih dinarjev kilogram.

Pregled gostišč pred sezono

Inšpekcija začasno zaprla dve neprimerni gostišči — V ostalih gostiščih so se za sezono v glavnem dobro pripravili, ponekod pa bodo gostilne in prenočišča uredili do sezone

V marcu je sanitarna inšpekcija pregledala vse gostinske obrate v kočevski občini. Zaradi mednarodnega leta turizma je inšpekcija tokrat ocenjevala obrate in njih okolico nekoliko strožje. Ugotovila je, da so gostišča v glavnem zadovoljivo urejena.

Izjemi sta le kočja v Kostelu in gostilna Peček v Klinji vasi. Kočo v Kostelu je in-

špekcijska začasno zaprla, medtem se pri gostilni Peček še ni odločila za enako oster ukrep.

V hotelu Pugled so že prenovili posteljno opremo, stobe, preuredili kopalnice, pomivalnico, prepleskali vsa okna in vrata itd.

Tudi Kovačeva gostilna v Selih pri Osilnici je lepo prenovljena. Gostišče ima na razpolago 8 ležišč. Penzion tu

ni drag, saj znaša 20 do 23 Ndin.

Zadovoljivo so urejena tudi gostišča v Petriini, Vasi, Fari, Moravi, Novih selih in Grinrovu. Tu imajo na razpolago tudi domače mesne izdelke (klobase, salame, šunke), v Osilnici pa tudi domače piščance. V zgornjem delu Kolpe obljublajo zasebni gostinci, da bo ob sobotah in nedeljah na razpolago še meso na žaru.

V Dolu ob Kolpi je na razpolago turistom 10 ležišč. Zal pa je tu še vedno težko dobiti primerno hrano.

V Strugah so gostilne dobro urejene. V Stari cerkvi še niso dokončane turistične sobe. Tudi v Papežih urejajo nekaj turističnih sob.

Za dober potek volitev

10. aprila je bil v Kočevju sestanek izvršnega odbora SZDL in volilne komisije pri občinski konferenci SZDL, ki so se ga udeležili tudi nekateri predstavniki krajevnih organizacij SZDL in družbeno političnih organizacij. Na njem so razpravljali o neposrednih pripravah na skupščinske volitve. Pogovorili so se predvsem o tehničnem delu priprav na volitve in o njihovi tehnični ter čim bolj svečani izvedbi.

Skrb za dober potek volitev odbornikov v delovnih organizacijah, ki bodo 19. aprila, je poverjena sindikatu, za volitve odbornikov na terenu in poslanca republiškega zbora, ki bodo 23. aprila, pa SZDL. 23. aprila bo imela volitve tudi kmetijska podskupina.

Občani bodo o volitvah obveščeni še z vabilni, s plakati in z letaki. Pri volitvah bodo volilnim komisijam pomagali tudi člani občinskega političnega aktiva.

Lani tisoč ton živine v zakol

Mesarija in klavnica KGP Kočevje, ki sta lani zaposlovali povprečno 28 ljudi, sta nabavili — 1.061.599 kilogramov živine v vrednosti 5.993.121 Ndin, od česar so nad polovico prispevali kmetijski obrati lastnega podjetja. Zaklali so 500.385 kilogramov goveda in pridobili 233.035 kilogramov govejega mesa, 320.933 kilogramov prašičev (203.526 kg mesa), 79.466 kilogramov telet (51.946 kg teletine) in 9523 kilogramov perutnine

(7503 kg mesa). Klavnost je znašala za goveda 46,5 odstotka, za prašiče 63,4, za teleta 65,2 za drobnico 42,7 in za perutnino 78,8 odstotka. Razlika med nabavno in prodajno ceno je znašala za govedo 1,45 Ndin, za prašičje meso 0,82 Ndin, teletino 2,81 Ndin, drobnico 2,43 Ndin in za perutnino 1,14 Ndin pri kilogramu.

Načrt za Trato sprejet

Svet za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve pri občinski skupščini Kočevje je na zadnji seji brez bistvenih pripomb sprejel zaizdatni načrt za Trato, ki je bil do nedavnega v javni razpravi. Na seji sveta so v glavnem razpravljali o denarnih vprašanjih v zvezi s komunalno ureditvijo Trate, o tipih hiš za to območje in o končni podobi tega naselja.

DRAGA: potrebe je precej, denarja malo

Letos bo krajevna skupnost Draga dobila predvidoma 5000 Ndin dotacij za javno razsvetljavo (elektrika, vzdrževanje) bodo porabili 2500 Ndinarjev, enak znesek pa bo ostal za potrebe vseh 10 vasi te krajevne skupnosti.

Pravijo, da imajo potreb

precej več, niso se pa še odločili, katere naj bi imele prednost. Tako v Podpreski ni dograjen vodovod, na Travi pa gasilski dom. Na Travi bi bilo treba preurediti tudi vodovod, saj sedanji v sušnih dneh sploh ne daje vode. Razen tega je brez vode nova šola in morajo učenci uporabljati sanitarije v stari šoli.

Do Pungarta bi bilo treba popraviti kilometer poti.

Za Črni potok so lani kupili vodovodne cevi, letos pa bi bilo treba urediti zajetje vode.

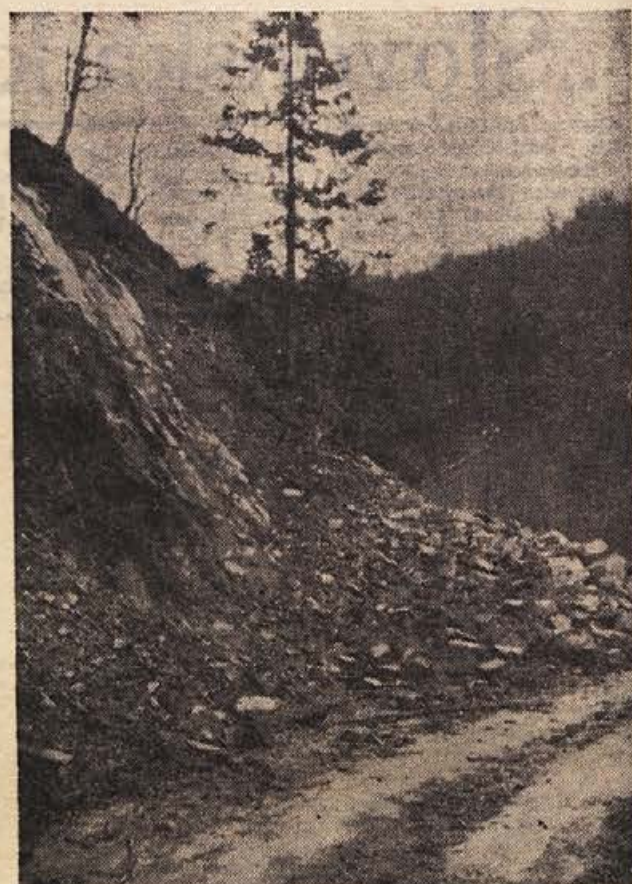
V Podplanini imajo slaba potja, razen tega ogrožajo kraj zemeljski plazovi.

Lani je dobila krajevna skupnost Draga 28.000 Ndin dotacije, od tega 23.000 od KGP. S tem denarjem so uredili cesto v Stari in Novi Kot ter postavili spomenik, v Podpreski so popravili zajetje za vodovod in uredili kino dvorano; za gasilski dom na Travi so kupili gradbeni

Nočejo biti neumrljivi

Trije jehovski aktivisti, dve ženski in moški, že dalj časa obiskujejo Dragarsko dolino v kočevski občini in prepričujejo ljudi, naj se spreobrnejo v njihovo vero, ki jim jamči neumrljivost. Aktivisti Jehove, ki obdelujejo teren ob sobotah in nedeljah, so doslej obiskali Travo, Srednjo vas, Drago, Podpresko in Lazec. Vse pa kaže, da bodo Dragarčani še dolgo umirali, ker imajo aktivisti Jehove na tem območju slab uspeh.

Danes zvečer bodo v Seškovo doma nastopili člani Mestnega gledališča iz Ljubljane s satirno lepljenko humorista Zarka Petana »Beseda ni konje«. — Predstava je v okviru osmihih predstav rednega abonmaja za kolektiv.

Pred kratkim se je s pobočja nad cesto med Cabrom in Papeži utrgal plaz kamenja in zdrsel navzdol. Plaz je zasul cesto, precej kamenja pa se je zvalilo v Cabranko, ki teče pod cesto. Cesta je bila za promet nekaj časa zaprta, vendar so jo kmalu očistili. (Foto: Prime)

Zavrtnjen odlok o javnih vodovodih

Preskrbo z vodo rešujemo pogosto preprosto in nestrokovno — Tudi v urbanističnem programu je slabo obdelano poglavje o vodi

Osnutek odloka o javnih vodovodih v občini je občinska skupščina Kočevje na seji dne 31. marca zavrnila. Osnutek je med drugim predvideval uvedbo prispevka za priključke na vodovodno omrežje, obvezno vgrajevanje vodomeroz ter govornil o drugih pravica in dolžnostih občanov in Vodne skupnosti.

Odbornik inženir Dušan Oražem je v razpravi opozo-

ril, da prav vprašanja v zvezi z vodo pogosto rešujemo v občini preveč preprosto in nestrokovno. Oskrba s pitno vodo je od črpalnice do končnega potrošnika precej slaba, razen tega so izgube vode velike, obstaja pa tudi nevarnost okužbe vode v vodovodnih ceveh.

Urbanistični program, ki je bil v razpravi pred letom in pol, predvideva, da bo imelo Kočevje čez 30 let 12.000 pre-

bivalcev in potrošnje vode 67 litrov v sekundi. Ze danes pa porabi Kočevje 65 litrov vode v sekundi.

Proučena ni niti Rinža (dotok vode vanjo, poplave, odvod odpadkov itd.) Zaradi vsega tega bi bilo treba vodno vprašanje Kočevske strokovno dobro proučiti in potem na podlagi stvarnih in dobrih načrtov to vprašanje tudi reševati.

V razpravi je bilo nadalje pojasnjeno, da je revizija zavrnila urbanistični program prav zaradi slabo obdelanega poglavja o vodi (vodovod, Rinža, odplake). Odborniki so tudi predlagali, v kateri naselja bi bilo najprej treba napeljati vodovod, in spremembo posameznih členov odloka. Skupščina odloka ni sprejela, ker je potrebno prej proučiti še nekatere zadeve v zvezi z vodovodi in oskrbo s pitno vodo.

PREMOG PO ZNIŽANI CENI!

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA KOČEVJE

obvešča

cenjene potrošnike na območju Kočevja, da bo od 15. aprila do 30. maja letos prodajal

premog-kocke za zasebna gospodinjstva po nižani ceni.

Premog bodo prodajali na odpremi separacije, po želji kupcev pa ga bodo dostavljali tudi na dom.

Vse informacije dobite po telefonu: 86-110, interna 29 — odprema.

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA KOČEVJE

čestita vsem svojim odjemalcem, dobaviteljem in občanom za praznik dela — 1. maj.

Nekateri se gostijo...

Pomembno pa je, kdo plača zapitek!

Slovenci se radi hvatimo, da smo družbeni narod, kar nam priznajo tudi tujci. Se posebno pa to velja za nas Ribničane. Radi se povesečimo ob splošnih praznikih: novem letu, 1. maju, 8. marcu in drugih, razen tega pa še ob zasebnih: porokah, rojstvih, rojstnih dnevih itd. Seveda pa so še posebna praznovanja po kolektivih: obletnica ustanovitve podjetja, sindikalni občni zbori, napredovanje tega ali onega, ta in oni uspeh (izpolnitev plana, sklenitev uspešne pogodbe itd).

Praznovanja so v Ribnici in okolici precej pogosta, slavimo pa jih običajno v gostilni v Bukovici, Dolenjih Lazih, »Pri Špičku« na Bregu in drugod.

Do tu je vse v redu in morda včasih tudi naprej — namreč plačilo zapit-

kov. Občani, ki taka praznovanja vidijo, se namreč vprašujejo, kdo vse to plačuje.

Verjetno nihče nima nič proti, če za 8. marec, 1. maj in morda še kakšno praznovanje, ki se ga udeležijo v glavnem vsi člani kolektiva, prispeva denar sindikalna ali kakšna druga blagajna. Nihče tudi ne nasprotuje, če udeleženci slavja denar za zapitek sami zberejo oziroma prispevajo. Seveda pa ne bi bilo prav (kar nekateri občani menijo, da se dogaja), če bi za razne manjše družbe poravnala zapitek sindikalna podružnica ali celo delovni kolektiv!

No, ob zaključku naj vam še zaupam, da smo oni dan tudi pri nas nekaj zbirali, seveda za — praznovanje. J. E.

Razgovor z republiški poslanci

Člani novoizvoljenega odbora SZDL v Ribnici so imeli 5. aprila prvo sejo, na kateri so govorili o pripravah na volitve. Seznanili so se tudi s strukturo odborniških kandidatov: povprečna starost kandidatov za zbor delovnih skupnosti je manj kot 40 let, za splošni zbor pa nekaj nad 40 let.

Na seji so sklenili, da bodo v prihodnjih dneh pripravili v Ribnici, Sodražici in Loškem potoku razgovore z republiški poslanci o gospodarskih vprašanjih. V dneh pred volitvami bodo imeli

krajevni odbori SZDL in svetil krajevnih skupnosti seje, na katerih se bodo pogovorili o izvedbi volitev in imenovali volilne štabe za Loški potok, Sodražico in Ribnico. Mlade volivce, ki bodo letos prvi volili, bodo na volitve posebej povabili. Zanimivo je, da se je od 3970 volilnih upravičencev iz leta 1965 njihovo število povečalo na 4400.

V ribniški občini upajo, da bo volilna udeležba precejšnja, saj so priprave na volitve zelo razgibane. Da bo vzdušje pred volitvami 32. aprila še bolj slovesno, bo mladina po

hrbih zakurila kresove, mudi pa bodo na dan volitev sodelovali v kurirski službi.

Predvolilna dejavnost je živahna tudi v gospodarskih organizacijah in ustanovah, kjer bodo volili odbornike za zbor delovnih skupnosti občinske skupščine 19. aprila.

Na prvi seji novoizvoljenega odbora SZDL so ob koncu sklenili, da bo maja občinska konferenca SZDL, na kateri bodo razpravljali predvsem o gospodarski problematiki občine.

Z ZBORA VOLIVCEV V RIBNICI

Čutijo se odrinjene od upravljanja

Hišni sveti bi radi vplivali na porabo denarja, ki je namenjen za adaptacijo hiš — Menijo, da ni povsem prav, če Stanovanjsko podjetje prevzame dela in si jih tudi plačuje — Kritizirali so še način prehoda na ekonomsko najemnino

Na zadnjem zboru volivcev v Ribnici 4. aprila so razpravljali največ o delu Stanovanjsko-komunalnega podjetja.

Predstavniki nekaterih hišnih svetov so namreč poudarili, da ni

majo nobenega vpliva na denar, ki je zbran od najemnin in namenjen za adaptacijo hiš. Zahtevali so, da bi morali hišni sveti izbrati, kdo bo popravil in obnavljal njihove hiše; ni pa prav,

da si ta dela zagotovi Stanovanjsko-komunalno podjetje, ki hkrati iz dela najemnin za stanovanja (del najemnin za adaptacije) samo sebi plačuje opravljeno delo.

Tako se čutijo hišni sveti odrinjeni od načrtovanja vzdrževalnih del, razen tega pa menijo, da nimajo dovolj možnosti, da bi vplivali na najbolj smotno porabo denarja, ki se zbere za najemnino in je namenjen za vzdrževanje stanovanjskih hiš.

Odnosi med stanovanjsko-komunalnim podjetjem in hišnimi sveti so se zaostrili še, ker podjetje do zadnjega zбора volivcev ni pristalo, da bi povrnilo preveč zaračunano najemnino za leto 1965 in 1966. Volivci so zahtevali, naj se preveč vplačana najemnina obravnava pri pobiranju najemnine za letos.

Volivci se tudi niso strinjali z dosedanjim načinom prehoda na ekonomsko najemnino, ki je v Ribnici svojevrsten. Po tem načinu se namreč najemnina povisa najbolj v prvih letih, potem pa je povišanje do leta 1970 vedno nižje. Volivci so zahtevali, naj bo tudi v Ribnici prehod na ekonomsko najemnino tak, da se najemnina vsako leto povisa za isti odstotek z ozirom na osnovo za njen obračun.

Kandidati za nove občinske odbornike

V ribniški občini kandidirajo za občinski zbor naslednji kandidati:

V volilni enoti št. 1: Norbert Černe iz Grčaric ter Janez Oberstar in Franc Hočvar, oba iz Rakitnice.

V volilni enoti št. 3: Alojz Levstek in Mirko Merhar, oba iz Prigorice, ter Jože Dejak iz Lipovca.

V volilni enoti št. 5: Stane Petek in Janez Bolha, oba iz Goriče vasi.

V volilni enoti št. 7: Bogo Abrahamsberg iz Ribnice.

V volilni enoti št. 9: Slavka Pucar in dr. Vida Gvar iz Ribnice.

V volilni enoti št. 11: Ignac Jereb iz Bukovice in Vinko Gornik iz Dan.

V volilni enoti št. 13: Adolf Lovšin iz Brega in Franc Dejak iz Dolenjih Lazov.

V volilni enoti št. 15: Andrej Gregorič in Anton Strnad, oba iz Velikih Poljan.

V volilni enoti št. 17: Slavko Klun iz Vinic in Ivan Gorše iz Zapotoka.

V volilni enoti št. 19: Franc Vesel in Danilo Samsa iz Sodražice.

V volilni enoti št. 21: Stan-ko Krže iz Krzetov.

Ribniški upokojenci hočejo v svet

Ribniški upokojenci se vedno radi potujejo po domovini in tudi preko njenih meja. Tako bodo maja odpotovali v Trst na mednarodno razstavo ovetja in sadja in v Celovec. Obiskali bodo tudi Štajersko, seveda v času, ko bo grozde že zrelo. Upokojenci upajo, da bodo tudi letos naleteli na pomoč pri delovnih organizacijah.

Izobraževanje je trajna naloga

Občinski sindikalni svet je sklenil 7. aprila v Ribnici posvetovanje predstavnikov sindikalnih podružnic podjetij storitvenih dejavnosti, ki štejejo skupaj nad 300 članov. Na posvetu so govorili predvsem o težavah podjetij. Kovinsko podjetje, ki spada med večje, ima tudi večje probleme. Sodeluje z nekaterimi podjetji in želi navezati še nove stike, vendar potrebuje zaradi razdrobljenosti proizvodnje veliko obratnih sredstev za zaloge materiala. V podjetju je opaziti, da se organi upravljanja vse bolj uveljavljajo, pa tudi sindikalna podružnica je po lanskem mrtvilo dobila nov polet. V podjetju dobro skrbi za strokovni kader, saj imajo 39 vajencev in so samo lani dali pa strokovno izobraževanje 6 milijonov starih din.

Razmeroma mlado Stanovanjsko komunalno podjetje, ki šteje okrog

V volilni enoti št. 23: Anton Košmrlj iz Retij.

V volilni enoti št. 25: Ivan Lavrič iz Srednje vasi in Ivan Bambič iz Travnika.

V zbor delovnih skupnosti pa kandidirajo:

A skupina — gospodarstvo:
V volilni enoti št. 1: Mirko Anzelj, inž. Peter Bajuk in Stane Košir, vsi trije iz Ribnice.

V volilni enoti št. 3: Franc Benčina iz Travnika, Ivan Čar iz Hriba in Ivan Mohar iz Retij.

V volilni enoti št. 5: Simon Gorše, inž. Pavel Vesel in Ljubomir Vučkovič, vsi iz Ribnice.

V volilni enoti št. 7: Ivan Segar iz Ravnega dola, Angelca Krampeč, Franc Mihelič in Anton Andoljšek, vsi iz Ribnice.

V volilni enoti št. 9: Janez Petek iz Lipovca in Jože Vilevald iz Velikih Poljan.

V volilni enoti št. 11: Anton Govže iz Zapotoka, Janko Mi-

kollič iz Sodražice in Jože Rigger iz Brega.

V volilni enoti št. 12: inž. Andrej Mihelič in Mirko Oražem, oba iz Ribnice, ter inž. Pavel Trdan iz Rakitnice.

V volilni enoti št. 14: Alojz Marn in Janez Kozina, oba iz Jurjevice.

V volilni enoti št. 16: Jože Dovščak iz Vintarjev.

V volilni enoti št. 19: Franc Levstik iz Travnika in Ivan Segar iz Segove vasi.

B skupina — kultura in prosveta:

V volilni enoti št. 20: Mileva Borovac iz Ribnice.

V volilni enoti št. 22: Evgen Ivanc iz Sodražice in Marija Turk iz Hriba.

C skupina — zdravstvo in soc. varstvo:

V volilni enoti št. 23: Marija Šipka iz Ribnice in Lado Poljanec iz Sodražice.

D skupina — družbene organizacije državne uprave:

V volilni enoti št. 25: Stane Goršič iz Ribnice in Karel Oražem iz Vinje.

Črni oblak nad Ribnico

Kdaj ne bodo več padale na Ribnico saje iz dimnika INLES? »Saje uničujejo opeko in žlebove« — Parni stroji so preobremenjeni — Tudi brez saj so morali že v dveh letih zamenjati polovico opeke

Nekateri lastniki hiš in stanovalci v bližini ribniškega obrata INLES se pritožujejo zaradi saj, ki padajo iz dimnika po precejšnjem delu Ribnice. Pravijo nekako tako:

»Na naših podstrešjih je že več centimetrov na debelo saj. Razen tega ostajajo saje med stiki opek na strehi. Saje se potem namočijo, pozimi ta zmes zmrzne, se napne in opeka poka. Podobno je tudi pri žlebovih, pri katerih odpade cink in žlebovi rjave. Prav zaradi tega moramo nekateri že prej kot v desetih letih zamenjati opeko in žlebove, čeprav bi moralo oboje trajati najmanj 25 do 30 let.

Tudi vrtove ne moremo uporabljati, ker je solata polna saj. Perila sploh ne moremo sušiti, sob si ne upamo pre- zračiti...

INLES je sicer dal na dimnik filter oziroma pločevino, vendar grede saje skozi. Za bližnje hiše je zdaj celo slabše, ker pločevina odbija saje k tlom.

Zahtevamo, da INLES javno odgovori, kaj namerava ukreniti in do kdaj, da teh saj ne bo več. V nasprotnem smo pripravljeno tožiti podjetje, da nam plača odškodnino.

O zahtevi občanov so obvestili INLES in dobili tak odgovor: »Naši parni stroji so zaradi vedno večje proizvodnje preobremenjeni. Lokomobile zato bolj kurimo, posledica tega pa je, da nekaj žagovine ne zgori popolnoma, ampak gre kot saje skozi dimnik.

Pri podjetju bomo storili vse, da se letos zadevo uredimo. Pripravljamo dokumentacijo za nova toplotna telesa, ki bodo zadoščala našim proizvodnim potrebam. Ko bodo montirana in bodo začela delati, bo zadeva rešena, vendar pričakujemo, da bo tudi še potem iz dimnika uhajalo nekaj saj.

Kar pa zadeva uničeno opeko, bi dodali, da na primer proti »Ugarju« naših saj veter ne nosi, vendar so morali na hlevu KZ prej kot v 10 letih zamenjati opeko.

Trditve o zamenjavi opeke na hlevu na Ugarju smo preverili še pri direktorju KZ Ribnica Jožetu Benčini, ki nam je o tem povedal: »Na prvem hlevu na Ugarju, ki je bil zgrajen leta 1960, še nismo zamenjali opeke. Pokrit je z opeko iz Kikinde.

Na drugem hlevu, ki je bil zgrajen leta 1962 in pokrit z opeko iz ribniške opekarnice, pa nam je »Gradbenik« (kateri obrat je Opekarna) že v garantni dobi, se pravi v prvih dveh letih, zamenjal skoraj polovico opeke. Ostala opeka na tem hlevu je propadla to zimo in jo bo tudi treba zamenjati.

Invalidi imajo težave

22 let je minilo od vojne, ki nam je zapustila številne vojne invalide in vojne vdove. Na območju ribniške krajevne organizacije Združenja vojaških vojni invalidov je 29 osebnih in 79 družinskih invalidov. Ko so se na nedavni letni konferenci pogovarjali o težavah, so se strinjali, da so invalidske pokojnine premajhne in da imajo invalidi premalo pravic in zaščite. Ker je zdravstveno stanje večine članov slabo, so predlagali, naj bi bili oproščeni plačila zdravstvenih storitev. Zahtevali so tudi, naj bi priznavalnino prejemali le socialno ogroženi.

O dimniku v INLES pravijo nekateri, da bi bilo boljše, če ga ne bi bilo; drugi pa, da bi morali imeti še več takih dimnikov, ker potem občani ne bi morali več po svetu s trebuhom za kruhom. Seveda pa bi bilo najbolje, če bi imeli take dimnike, s katerimi bi bili ob strani zadovoljni (Foto: Prime)

Ribniška poslanci dr. Kumelj in Levec

Enainštirideset odbornikov (od 52) občinske skupščine v Ribnici je na nedeljskih volitvah izvolilo dr. Cirila Kumlja za poslanca socialno-zdravstvenega in Franca Levca za poslanca organizacijsko-političnega zbora republiške skupščine. Dr. Kumelj in Levec sta bila za poslanca izvoljena tudi v drugem delu volilne enote — v cerkniški občini. Odborniki ribniške občine so po volitvah sprejeli odlok o ustanovitvi štaba za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami, odlok o dodelitvi družbene pomoči borcem NOV in več drugih odlokov.

V Velikih Poljanah so izbrali kandidata v občinsko skupščino Antona Strnada in Andreja Gregoriča. Na zadnjem zboru volivcev, ki se ga je udeležil tudi podpredsednik skupščine Bogo Abrahamsberg, so govorili tudi o problematiki domačega kraja: o slabih cestah, o krajevnih peskokopih, pluzenju cest, o škodi, ki jo povzroča divjad po poljih, kmetijskem zavarovanju, davkih, o gospodarjenju z gozdovi in drugih težavah, ki tarejo vaščane.

7 — DL

V Velikih Poljanah so izbrali kandidate

Vaščani Velikih Poljan so izbrali kandidata v občinsko skupščino Antona Strnada in Andreja Gregoriča. Na zadnjem zboru volivcev, ki se ga je udeležil tudi podpredsednik skupščine Bogo Abrahamsberg, so govorili tudi o problematiki domačega kraja: o slabih cestah, o krajevnih peskokopih, pluzenju cest, o škodi, ki jo povzroča divjad po poljih, kmetijskem zavarovanju, davkih, o gospodarjenju z gozdovi in drugih težavah, ki tarejo vaščane.

Zlebič: gradili bodo vodovod

Vas Zlebič je eden tistih redkih krajev v občini, ki še nimajo vodovoda. Na nedavni seji sveta krajevne skupnosti Sušje so govorili predvsem o bodoči gradnji vodovoda. V ta namen je bil imenovan poseben gradbeni odbor, ki bo vodil delo.

Avtobusno postajo želijo

Prebivalci spodnjega dela Sodraške doline — vaščani Zimaric, Globelj in Podklanca nimajo avtobusne zveze z drugimi kraji. Pri tem je prizadetih približno 600 ljudi in čez 30 šoloobveznih otrok. Ljudje si že dalj časa prizadevajo, da bi tudi skozi njihove vasi vozil avtobus in jih tako povezoval s Sodražico, Ljubljano ter Notranjsko. Kraji na Notranjskem so mejaši ribniške občine, vendar so zaradi slabih prometnih zvez skoraj nepristopni. Pred kratkim je krajevna skupnost iz Sodražice posredovala pri podjetju SAP iz Ljubljane, naj uvede novo progo, ki bi povezovala Sodražico z Novo vasjo in Rakekom na Notranjskem.

33.000 postrvi

33.000 postrvi (zaroda) so v teh dneh vložili člani Ribniške družine Ribnice v potoke Bistrica, Ribnica in Tržišca. Zarod so kupili v ribogojnici Povodje, veljal pa jih je 225 tisoč starih dinarjev. Letos nameravajo vložiti v potok Rašico še lipane.

Cene v Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 0,80 novih din kg, jajca 0,45 do 0,55 novih din eno, pomaranče 4,90 Ndin kg, banane 5,40 novih din kg, limone 4,50 Ndin kg, jabolka 4,62 novih din kg, hruške 4,32 Ndin kg, sveže zelje 2 Ndin kg, kislje zelje 1,55 Ndin kg, solata 5,70 novih din kg, čebula 2,88 novih din kg, fižol v zrnu 4,50 novih din kilogram.

Milijon din za sanitarije v Gradu

Na zahtevo inšpekcijskih služb in zaradi nenehnih pritožb nad nečistočo v sanitarnih prostorih gostišča Grad, ki so jih uporabljali občani kot javno stranišče, je gostinsko podjetje začelo sanitarne prostore urejati.

Okoli milijon starih dinarjev bodo veljala preureditvena dela, ki bodo v kratkem končana. Ker bodo vsi sanitarni prostori obloženi s keramičnimi ploščicami, bo čiščenje mnogo manj težavno, zato upajo, da bo vendarle mogoče vzdrževati red in čistočo.

Lani odvzetih 20 voznških dovoljenj

Svevito kršiteljev cestnoprometnih predpisov se je lani na področju občine Črnomelj močno povečalo. Ugotovili so, da predstavljajo na cestah največjo nevarnost vozniki s kratkim voznškim stažem, ker je med njimi mnogo brezobzirnih in nepravilnih vozačev. Z zaostriženo voznškim izpitom pa se je povečalo število tistih, ki vozijo brez dovoljenja.

Sodnik za prekrške je lani med kršilci prometnih predpisov kaznoval tudi 41 oseb, ko so vozile pod vplivom alkohola. Polovici od teh pa so odvzeli še voznško dovoljenje za krajšo ali daljšo dobo.

Kaznovati prehitro vožnjo!

V Črnomlju si že dolgo prizadevajo omejiti hitrost vožnje skozi mesto. Ko so premagali težave s postavitvijo prometnih znakov, so se pokazale nove nevarnosti: malokdo upošteva, da ni dovoljeno voziti več kot 40 km na uro.

Ker se občani zaradi tega znova in znova pritožujejo, so na seji občinske skupščine sklenili, naj o tem razpravljajo svet za notranje zadeve. Odborniki so se zavzemali za to, da bi uvedli dosledno kaznovanje kršilcev.

Sprejem za vojake v Črnomlju

Dne 5. aprila so v črnomeljskem Prosvetnem domu s kulturnim sporedom sprejeli vojake, ki so prišli služiti kadrovske rok v domači garnizon. V programu so sodelovali: orkester JLA, trio Silva Mihelčiča ter solisti Sonja Ivanetič, Bernarda Jelič in Branko Bašič. Rekrutom je bilo zlasti všeč izvajanje solistke Sonje Ivanetič, ki jo je spremljal zbor črnomeljskih maturitantk. Izrazili so željo, naj bi se tudi v prihodnje uveljavilo sodelovanje z domačo mladino.

K. W.

Kandidature za občinski zbor potrjene

Tokrat objavljamo imena kandidatov za občinski zbor črnomeljske skupščine:

Črnomelj I: Ljudmila Kobetič;

Črnomelj III: Marija Stamejčić;

Kot pri Semiču: Franc

Kapš iz Starihovega vrha, Matija Bukovec iz Kota;

Vrtača: Anton Plut iz Os. koršnice, Jože Simončič s Sel;

Strekljevec: Darko Plut z Gradnika, Anton Malenšek iz Malin;

Stari trg: Marko Kobe iz Starega trga, Jože Strbenc iz Starega trga, Peter Movrin iz Gor. Podgore;

Adlešiči: Ludvik Adlešič iz Adlešičev, Miko Cvitkovič iz Dolenjcev, Ivan Grabrijan iz Dragošev;

Tanča gora: I. Anton Panjan iz Dragovanje vasi, Mirko Fink iz Goleka;

Sinji vrh: Ivan Vrbanc z Dalnjih njiv;

Vinica: Jože Ostrončič iz Perudine, Ivan Stegne z Goleka in Rudolf Trempus z Vinice;

Stara Lipa: Janez Kunič z Gornjega Suhorja, Mirko Videtič iz Stare Lipe, Branko Sajovic s Hrasta, Matija Frankovič s Hrasta in Vincenc Flajnik z Nove Lipe.

Tribučje: Anton Jankovič iz Bednja, Zdravko Vukčević iz Bojancev, Ivan Jankovič iz Bribuč.

Loka: Janko Müller;

Talčji vrh: Matija Planinc iz Svibnika in Anton Jerman s Sel pri Otovcu.

Gostinci resno mislijo na Vinico

Gostinsko podjetje Črnomelj si je tolikanj opomoglo, da je letos začelo z resnimi pripravami za ureditev kopališča in kampinga na Vinici

Lanskoletno razmeroma ugodno poslovanje (najbolj uspešno doslej) je omogočilo črnomeljskemu gostinskemu podjetju, da se letos resno loteva nekaterih, že več let predvidenih del, za katere pa nikoli ni bilo dovolj sredstev. Po pokritju vseh lanskobnih obveznosti do družbe in vsakoletnih dolgov za novi hotel je ostalo ob koncu 1966 vendarle nekaj sredstev za sklade. Nameravajo jih vložiti tja, kjer pričakujejo najugodnejšo nalozbo.

Ker je viniški kamping vpisan v mednarodni register kampov, čeprav mu še precej manjka, da bi ustrezal zahtevam mednarodnega turizma, bodo letos uredili najnujnejše pomanjkljivosti, da ne bo treba zardevati pred tujci. Gostinsko podjetje bo v kratkem začelo graditi na kopališču nov sanitarni blok, uredili bodo otroško kopališče in poskrbeli za nekaj slačilnic.

Ze lani je bil dotok tujih turistov na Vinico občutno večji kakor prejšnja leta, letos pa jih pričakujejo še več, saj se že zdaj nekatere tuje turistične agencije zanimajo za letovanje. Za bivanje na Vinici se zanimajo predvsem ribiči. Malo več prizadevnosti pa bi morali pokazati tako gostinci kot domači turistični delavci in trgovci, kajti tuji gostje se ne zadovoljijo le s tremi obroki hrane na dan in urejenim kamping prostorom. Želijo še urejeno dostavo mleka, kruha, sadja in pa primernega razvedrila.

Mimo načrtov z Vinico je nameravalo gostinsko podjetje tudi v Semiču zgraditi nov gostinski lokal, ker ga vedno bolj pogrešajo. Zal pa podjetje ne more graditi več objek-

tov hkrati, kakor je povedal direktor podjetja Niko Selakovič. Ze pred leti so kupili v Semiču zemljišče in naročili načrte za gradnjo novega lokala, a ker trenutno ni mogoče dobiti večjih kreditov, se tudi ne morejo lotiti gradnje, za katero bi potrebovali okoli 80 milijonov Sdin. Na ljubo domačinom pa je Gostinsko podjetje Črnomelj pripravljeno podpreti krajevna prizadevanja ter brezplačno odstopiti zemljišče in načrte (v vrednosti 7,5 milijona dinarjev), če bi našli kjerkoli med gostinci interesenta, pripravljene ga graditi lokal v Semiču.

Kljub temu da vseh večletnih načrtov črnomeljski gostinci ne bodo že letos izpeljali, je vendarle razveseljivo,

da bodo začeli urejati vsaj Vinico. Videti je, da je gostinsko podjetje preživelo najhujše čase, saj ugotavlja, da vsa leta nedonosni hotel postaja rentabilen.

O resoluciji, ki jo je izdal VII. plenum centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, so 6. aprila razpravljali v Črnomlju člani občinskega komiteja, člani komisij in sekretarji osnovnih organizacij.

Ko so razpravljali o posameznih točkah resolucije, s katero se v celoti strinjajo, so menili, da bi bilo potrebno več pozornosti posvetiti delu mladine, problemu šolstva in kulturno-prosvetni dejavnosti.

Črnomeljski komunisti so odobrvali zlasti tisti del resolucije, ki govori o odločnejših ukrepih proti nosilcem oživljanja naši družbeni stvar-

nosti nasprotnih idej, prav tako pa o zaostrižvi odnosov do nedelavnih komunistov. Predlagali so, naj v prihodnje posreduje in ukrepa občinski komitej, kjer zaradi morebitnih familiarnih odnosov ni

Sredi mesta — gnojišča ob cesti

Veliko ljudi je med vojno partizani in Črnomlju in mnogi se še zdaj radi vračajo v te kraje. Ko obiščejo Črnomelj, jih navadno pot zanese do lepega spomenika na Gričku. Če pa krenejo od tam le malce naokrog, so lahko nad mestom razočarani, kajti na Zadrugi cesti, od spomenika proti tovarni ZORA, imajo nekateri še vedno tik ceste gnojišča. Na zadnji seji občinske skupščine so poudarili, da je to ena izmed pomanjkljivosti, ki bi jih morali čimprej odpraviti, vsekakor pa še pred začetkom glavne turistične sezone.

Po resoluciji nič več popuščanja!

svoje dolžnosti opravila osnovna organizacija. Sklenili so, da se bodo do 20. aprila zvrstile obsežnejše razprave o resoluciji še po vseh osnovnih organizacijah in aktivih Zveze komunistov.

V Semiču so podelili domicil belokranjskemu odredu

V nedeljo, 9. aprila ob 12. je bila v Semiču skupna seja odbornikov obeh belokranjskih občin, udeležili pa so se je tudi predsednik GO ZZB

Slovenije, Franc Leskošek-Luka ter bivši borci Belokranjskega odreda.

Skupno sejo je začel predsednik metliške občine Franc Vrvišar, nato pa je črnomeljski predsednik inženir Rado Dvorsak prebral odlok o domicilu, za katerega so glasovali vsi odborniki.

V obrazložitvi odloka je Frerk Molek poudaril zaslug Belokranjskega odreda, ustanovljenega julija 1942. Osežil je spomin na težke borbe pri Starem trgu, Rožnem dolu, Hrastu, spopad pri Dolžu in druge akcije, v katerih se je kalilo junaštvo belokranjskih borcev. Kar 8 borcev Belokranjskega odreda, med njimi 6 Belokranjcev, je bilo kasneje odlikovanih z redom narodnega heroja. Poudaril je, da se danes Bela krajina s hvaležnostjo spominja vseh akcij Belokranjskega odreda, zaradi katerih sovražnik nikdar ni imel miru in se zato v teh krajih ni mogel obdržati.

Franc Košir, eden najbolj znanih belokranjskih prvoborcev, je v imenu iniciativnega odbora Belokranjskega odreda prevzel plaketo obeh občinskih skupščin ter se za njo prisrčno zahvalil. Zatem je bilo v prostorih tovarne ISKRA tovariško srečanje.

NE HODI DOMOV BREZ

PIONIRSKI MITING V ČRNOMLJU: Precejšnja množica — posebno veliko je bilo mladine — se je v ponedeljek dopoldne zbrala pred pleščadjo Prosvetnega doma v Črnomlju. Preden so odpravili na pot kurirsko pošto, so šolarji izvedli kulturni spored. Na fotografiji je folklorna skupina domače osemletke (Foto: Mirko Vesel)

Leopold Krese, Ciril Mravlja in Ivan Žele so bili izvoljeni

SEMIC, 9. aprila — Odborniki obeh zborov črnomeljske skupščine so imeli skup-

no sejo v semiškem prosvetnem domu, kjer so volili republiške poslance (voliti so jih skupaj z metliško občino). Od 28 odbornikov občinskega zbora je bilo 25 navzočih in od 27 odbornikov zbora delovnih skupnosti se je volitev udeležilo 22 odbornikov. Poslanec za republiški zbor skupščine SRS, Leopold Krese je dobil 46 veljavnih glasov, poslanec za gospodarski zbor SRS, inž. Ciril Mravlja, 45 in Ivan Žele, poslanec republiškega prosvetno-kulturnega zbora, 41 glasov.

V nadaljevanju seje so obravnavali še delo skupščine v pretekli mandatni dobi.

Dežela tisočerič jezer?

Ob deževnih dneh bo kmalu potreben čoln za dohod do viniškega bifeja. Jame, globoke tudi 10—15 cm, so polne mrzle deževnice, kar daje kraju videz dežele tisočerič jezer. Morda nameravamo to prikazati kot posebno turistično zanimivost, zato se za nje nihče ne zmeni?

Skokovito naraščanje izvoza v BETI

V »Trikotažerju«, glasilu belokranjske trikotažne industrije BETI, smo zasledili zanimiv podatek, ko pove, kako naglo je kolektiv povečeval izvoz. Leta 1963 so prodali v tujino za 38.000 dolarjev blaga, v letu 1964 že za 239 tisoč dolarjev, leta 1965 so izvozili za 578.000 dolarjev izdelkov in lani za 783.000 dolarjev. Za letos predvidevajo nadaljnji občutni skok v povečanju izvoza, saj so planirali 1.030.000 dolarjev prometa s tujino, od tega pretežno na zahodno tržišče.

Bela krajina je gospodarsko celota

(Nadaljevanje s 1. strani)

Posebej bi rad omenil Rudnik Kanjarico, kjer imajo trenutno težave, s kakršnimi se srečujejo vsi jugoslovanski rudniki in tudi rudarstvo v svetu. Menim, da bo treba narediti točno analizo in študijo perspektivnega razvoja rudnika. Ugotoviti moramo, če je podjetje perspektivno za vlaganje sredstev. Če bi se izkazalo, da tudi v bodočnosti ni zagotovljena prodaja premoga, pa bi morali zaposlene preusmeriti drugam, vendar to zaenkrat še ni aktualno.

— Naša skupnost si že v bližnji prihodnosti obeta precej več od turizma. Ali so upravičeni upi na prihod domačih in tujih gostov v Belo krajino?

— Turizem ima v Beli krajini izredno ugodne naravne pogoje, ampak zaenkrat žal skoraj nič drugega. To pomeni, da je dana osnova za rast nacionalnega dohodka na tem področju; ker pa turizem v Beli krajini nima nobenih tradicij, ni pričakovati naglih uspehov. Trdim pa, da bi lahko turizem vseeno nagleje napredoval, kljub temu da manjka sredstev, če bi ga znali obrav-

Poslanec Leopold Krese v pogovoru z našo novinarko

NOVICE
črnomeljske komune

Dobrodošli v Metliki!

V nedeljo dopoldne se bodo v Metliki zbrali preživeli interniranci zloglasnega nemškega taborišča Buchenwald, iz katerega so se le redki vrnili. Nad letošnjim srečanjem je prevzela pokroviteljstvo in organizacijo Komisija za politične zapornike, internirance in vojne ujetnike pri občinskem odboru ZZB Metlika.

Tovariš Zvonko Hanzelj je iz vse Slovenije zbral že več kot 50 prijav udeležencev tega srečanja, medtem ko tovariši iz Zagreba in z Reke še niso sporočili udeležbe.

V nedeljo ob 9.30 se bodo gostje iz vseh krajev zbrali pred metliškim hotelom, kjer jim bodo Metličani zaželeli dobrodošlico, zatem bodo pred spomenik padlih na trgu položili venec, si ogledali posebej za to priložnost pripravljeno razstavo v Belokranjskem muzeju, nato pa se bodo odpeljali na Vinomer.

Metličani želijo vsem internirancem iz Buchenwaldu, ki bodo v nedeljo obiskali Belo krajino, priskrbo dobrodošlico in veselo snidenje!

Kako so volili v Metliki

Na nedeljski skupni seji Ljubljane, za poslanca v pro-

svetno-kulturni zbor skupščine SRS pa so izvolili domačina Ivana Zeleta, ravnatelja metliške osemletke. Slednji je dobil 42 glasov. Po seji v Metliki so se vsi odborniki odpeljali v Semič, kjer je bila še skupna seja z občinsko skupščino Črnomelj zaradi podelitve domicila Belokranjskemu odredu. O tem poročamo posebej.

Spomladi za setev precej več gnojil

Metliška zadruga je pred letošnjo spomladansko setvijo prodala v Metliki, Gradcu in na Suhorju precej več umetnih gnojil kot prejšnja leta. Kmetovalci so kupili 164 ton superfosfata, 102 toni Thomasove žlindre, 180 ton nitromonkala itd. Vsega skupaj so prodali okoli 700 ton umetnih gnojil, lahko pa bi jih še precej več, če bi bila Thomasova žlindra, po kateri je največ povpraševanja, pravčasno na razpolago. Kakor običajno je bilo tudi letos nekaj zastojev pri nabavi najbolj iskanih gnojil, vendar jih za daljša časa nikoli ni zmanjkalo. Razveseljivo pa je, da so šla letos gnojila razmeroma dobro v promet ne glede na precej visoko ceno, kar pomeni, da so kmetovalci spoznali njihovo pravo vrednost.

navati poslovno. Prevzgojiti moramo ljudi, da bodo v tej panogi videli možnost zaposlitve od otroških let do starosti! Vinica, Metlika, Črnomelj, Podzemelj, Semič bi lahko privabljali množice turistov s svojimi kulturnozgodovinskimi spomeniki, popularnimi kraji iz NOB, Kolpo in ribolovom ter z vinogradni. Posebnost Bele krajine je tudi belokranjska črnina, za katero mislim, da bi jo morali zaščititi, tako da bi jo pridelovali in prodajali na primer samo v Metliki.

Razen večje poslovnosti v turizmu pa je vsekakor nujno potrebna sodobna prometna žila do Vinice. Gradnja jo bomo morali ne samo zaradi turizma, temveč tudi kot gospodarsko pomembno vzporednico do morja, da bo razbremenila ostale ceste. Gradnja sodobne ceste od Črnomlja do Vinice je načrtana v predlogu cestnega sklada do leta 1970, o katerem bo razpravljala in sklepala še sedanja skupščina SRS.

— Ker dobro poznate razmere v Beli krajini nasploh, prosimo tudi za vaše mnenje o stanju kmetijstva in njegovih možnostih za nadaljnje uspešnejše vključevanje v denosno gospodarstvo.

— Kmetijstvo smatram za sestavni del gospodarskega potenciala. Osnova vsega naprednega kmetijstva mora bi-

„Z mlačnostjo moramo obračunati!“

V Metliki je bila 7. aprila popoldne razširjena seja občinskega komiteja ZKS, na kateri so obravnavali resolucijo 7. plenuma CK ZKS Slovenije ter kadrovske priprave na občinsko konferenco, ki bo v drugi polovici maja

V navzočnosti članice CK ZKS Tilke Blaha so metliški komunisti v celoti pozdravili resolucijo 7. plenuma. V razpravi o njej pa so še posebej podčrtali točke, v katerih je govor o večji aktivnosti članstva. Bili so mnenja, da se bo treba tudi v Metliki resneje zavzeti za obračun z mlačnostjo v vrstah Zveze komunistov. Sklenili so, da bodo poslej odločneje ukrepali proti posameznikom, ki ne bodo pripravljani tudi v

praksi uresničevati sprejetih sklepov in načel resolucije. Dogovorjeno je bilo tudi, da se bodo še posebej sestajali komunisti iz prosvete, gospodarstva in drugih dejavnosti ter po strokah obravnavali resolucijo z namenom, da bi v njej našli sami sebe in smernice za bodoče delo.

V razpravi je bil govor še o morebitnem združevanju manjših osnovnih organizacij na terenu, ki včasih ne vedo kaj delati. Željo po združitvi so namreč izrazili sami člani iz osnovnih organizacij Radovica, v kmetijski zadrugi in v Čurilah.

Na petkovi seji je bil precejšen del razprave posvečen kadrovanju v bodoči občinski komitej. Izdelali so že predlog za izvolitev novih članov in vodstva, o njem pa bo še pred občinsko konferenco, ki je predvidena v drugi polovici meseca maja, razpravljalo članstvo v osnovnih organizacijah.

Odborniki obeh belokranjskih občinskih skupščin z bivšimi borci belokranjskega odreda na skupni seji v Semiču, kjer so podelili domicil Belokranjskemu odredu. Med njimi je bil predsednik ZZB Slovenije Franc Leskošek-Luka (Foto: M. Vesel)

NA SOBOTNI OBČINSKI KONFERENCI V METLIKI

SZDL - nosilec reformnih prizadevanj

Izvoljeno je predsedstvo občinske konference SZDL, za predsednika so izbrali Frenka Meleka — Prvi pravilnik organizacije sprejet — Program bodočega dela začrtan!

V soboto, 8. aprila, je bila v Metliki prva občinska konferenca SZDL, na kateri je bilo od 33 izvoljenih delegatov navzočih samo 22. Glavni odbor SZDL je zastopal Jože Zor, kot gostje pa so bili prisotni tudi predstavniki občinske skupščine ter drugih družbeno-političnih organizacij.

Konferenca je najprej obravnavala pravilnik o delovanju organizacije. Ker nanj ni bilo pripomb, razen nekaj malenkosti, o katerih je govoril predstavnik GO SZDL, so ga delegati soglasno sprejeli. O pravilniku je še pred

glasovanjem obširneje spregovoril Franc Jakljevič, razprave o njem pa ni bilo, ker so posamezne točke temeljito obravnavali že v vseh krajevnih organizacijah.

Nato so delegatom predložili kandidatno listo za novo vodstvo SZDL v občini, ki je bila v celoti sprejeta in izglasovana. Za predsednika je bil izvoljen Frenk Melek (posle bo opravljal prostovoljno), za sekretarja pa Jože Došen (profesionalec). Za člane izvršnega odbora so bili izvoljeni: Anton Vraničar iz Čuril, Ivanica Prevalšek iz Metlike, inž. Janez Gačnik iz Met-

like, Vladka Skof s Suhorja, Anton Urbas iz Grabrova in Ivan Zele iz Metlike. V nadzornem odboru so: Jože Zlogar z Radovice, Alojz Skolibr iz Metlike in Dragica Nenadič iz Metlike.

Ob tej priložnosti so izvolili tudi delegata za republiško in zvezno konferenco SZDL. Za republiškega delegata so izbrali Franca Vrvičarja iz Metlike, za zveznega delegata pa dr. Franca Hočvarja iz Ljubljane.

Ko so obravnavali bodoče delo SZDL v občini, so podčrtali, da mora biti Socialistična zveza kot najbolj mno-

žična organizacija predvsem nosilec prizadevanj za uresničitev gospodarske in družbene reforme. Ob tem so še posebej nakazali vlogo SZDL v gospodarskih organizacijah in družbenih službah, hkrati pa vlogo SZDL pri aktiviranju turističnih organizacij in občanov v pripravah na letošnje mednarodno turistično leto.

Sklenjeno je bilo še, da bo SZDL v prihodnje mnogo več pozornosti posvečala manj aktivnim organizacijam in društvom, zlasti pa mladinski organizaciji in konferenci za družbeno aktivnost žene. Ker predstavljajo žene v metliški občini pretežen del proizvajalcev, zaradi obremenjenosti pri delu pa se ne morejo uveljavljati v družbenem življenju, kot bi želeli, jim bo SZDL skušala pomagati.

Pri obravnavi finančnega načrta za letošnje leto so ugotovili, da čakajo letos in v bodoče organizacijo vse zahtevnejše naloge, medtem ko se sredstva za delovanje zmanjšujejo. Lani je SZDL dobila iz občinskega proračuna nekaj več kot 4 milijone. Sinarjev, letos pa so ji lahko zagotovili le 3 milijone. Kakor so povedali predstavniki občinske skupščine, bodo skušali manjkajoča sredstva za delovanje SZDL zagotoviti naknadno, pri morebitnem rebalansu občinskega proračuna.

Zadnji del konference je potekal v razpravah o predvolilni dejavnosti. Priprave na splošne volitve 23. aprila, s katerimi je največ dela, so ocenili kot dobro zastavljene, zato pričakujejo tudi dobro udeležbo občanov.

LEPI SPREJEMI KURIRČKOVE POŠTE

Včeraj, 12. aprila, ob 8. uri so gribeljski pionirji predali kurirčkovo pošto pionirjem metliške občine. Slovesnost je bila v Podzemlju, kjer so ob tej priložnosti organizirali večji mladinski miting s kulturnim sporedom. O kurirjih, ki so med vojno mnogo pomagali partizanom, je govoril član občinskega odbora ZZB Jože Mihelčič.

V Metliki so priredili lep sprejem kurirčkovi pošti ob 12.30 na trgu pred spomenikom. Šolska mladina je pripravila prisrčen spored. Iz Metlike so krenili pionirji s kurirčkovo torbo proti Suhorju, kjer so jih ob 15.30 pričakovali pred šolo in prav tako lepo sprejeli. V vseh treh krajih so po programu na prostem predvajali pionirjem še film s partizansko tematiko.

Metliški pionirji bodo danes dopoldne ob 9. uri predali torbo Novomeščanom pri Badovincu na Gorjancih.

Učenci višjih razredov vseh treh osemletk v metliški občini so pisali tudi šolske naloge, v kateri so opisovali dogodke iz NOB, kakor so jih slišali pripovedovati od svojih očetov in sorodnikov, ki so bili skoro vsi udeleženci NOB. Na mitingih ob sprejemu kurirčkove pošte so nagradili tri najboljše naloge iz metliške šole, po eno knjižno nagrado pa so pripravili za najboljšo nalogo iz šole Podzemelj in Suhor.

V BETI izvolili nove samoupravne organe

22. marca so v belokranjski trikotnažni industriji BETI izvolili nove samoupravne organe. V tovarni je zaposlenih 1060 ljudi, od teh jih je volilo 931, kar pomeni, da je bila udeležba na volitvah 87,83-odstotna. V novi delavski svet podjetja so bili izvoljeni: iz obrata konfekcije Marija Nemanic, Milena Pavlovič, Mira Ružič in Tončka Gornik; iz pletilnice Branko Brinc in Anton Vraničar; iz skupnih služb Stane Gašperič, Jure Matekovič, Jože Geršič, Jože Pezdirc; iz barvarne Jože Kokalj; iz obrata Črnomelj Zinka Kure in Anela Plut; iz obrata Mirna peč Malija Suković in Ana Gašparc te iz obrata Dobore Vera Horvatič in Ana Sepea. Razen tega so v posameznih obratih izvolili še svoje delavske svete.

»LEPOTA IN ZVER« žela priznanje

V nedeljo, 9. aprila, je v metliškem Domu TVD Partizan gostoval Oder mladih iz Novoga mesta. Miadi Novomeščani so uprizorili mladinsko igro v treh dejanjih »Lepota in zver« v režiji Alenke Bolevrabčeve. Za gostovanje je bilo posebno med metliško mladino veliko zanimanja, saj so že v predprodaji na šoli prodali večino sedežev.

Tudi na Suhorju je bila ob gostovanju Odra mladih (prav tako v nedeljo popoldne) polna dvorana gledalcev. Tu so se izkazali še s posebno pozornostjo do nastopajočih, saj so vsem podarili šopke ovetja.

V Metliki bo več telefonov

Glede na to, da v Metliki vedno bolj narašča telefonski promet in da je premalo lokalnih linij, je Podjetje za PTT promet pred kratkim začelo polagati nov, večžilni telefonski kabel od centrale do križišča pri tovarni BETI. Ko bodo dela končana, bo Metlika dobila precej novih telefonskih naročnikov.

Smrt je bila prisotna na vsakem koraku

Bivši interniranci koncentracijskega taborišča Buchenwald bomo praznovali 22. obletnico osvoboditve v Metliki. Interniranci iz Slovenije in Hrvaške se bomo 16. aprila zbrali na prireditvi pod pokroviteljstvom občinskega odbora ZZB Metlika. Ob srečanju bomo obujali spomine na težke dneve našega suženjstva, v katerih nas je na vsakem koraku spremljala smrt

Nekega jesenskega dne 1944 smo se vračali z dela. Ker smo delali 12 ur, smo bili do skrajnosti izčrpani in lačni. Vsi smo na ramenih nosili kamenje. Ze mesec dni se nismo smeli vrniti v taborišče, ne da bi šli prej v kamnolom po kamenje. Gorje tistemu, ki bi si izbral premajhnega! Naložili so mu takega, da ga je komaj zmogel. In če ga ni zmogel, so ga ubili. Kamenje smo odmetali v taborišču pri svinjskih hlevih. Potrebujemo so jih za zidanje in tlakovanje ceste. Če računamo, da nas je bilo tedaj v taborišču 35 000, in od tega odštejemo notranjo taboriščno upravo, razne vodje in predelavce, katerim ni bilo treba nositi kamnov, nas je bilo še vedno okoli 20.000 na delu. Tako je prišlo vsak

dan v taborišče po 20.000 kamnov, kar je bil nedvomno najcenejši transport.

Pred vhomom v taborišče je vedno igrala godba na pihala. Po njenem taktu smo morali usklajati korake. Godbeniki so bili jetniki, oblečeni v uniforme jugoslovanske kraljevske garde. Skozi vrata smo morali korakati povsem vzravnan, ne da bi krenili z glavo ali mahali z rokami. Medtem so nas esesovci šteli. Tako je bilo iz dneva v dan, toda nekega jesenskega dne nas je čakala še posebnost.

»Vrnili sem se z izleta ...

Na notranji strani vhoda v taborišče smo poleg železnih vrat zagledali vsega krvavega in močno pretepenega jet-

nika. To je bil Poljak manjše postave. Roke je imel zvezane na hrbtu, okrog vratu pa mu je visel napis v nemščini in poljščini: »Vrnili sem se z izleta.« Takoj smo razumeli, da je Poljak skušal pobegniti in da se mu namera ni posrečila. Skušal se je rešiti težkega dela v kamnolomu, a od tod ni bilo rešitve.

Postavili so ga tako, da so se morale naše vrste ob vstopu v taborišče razkdeniti, ko smo šli mimo njega. Stati je moral tam, dokler se niso vrnile z dela vse delovne komande, tako da smo ga vsi videli. Potem so ga priklenili na rešetke okna ob glavnih vratih. Tam smo ga videli tudi pozneje na »apelu« in naslednje jutro, ko smo šli zopet v kamnolom. Skoraj neverjetno je, da je še stal na

nogah, ko je bil grozno pretepen in ves premržen.

Tudi za nas je bil tisti delovni dan zelo težak. Bili smo slabi, lačni in izčrpani, ker so nam hrano skrčili do skrajnosti. Razen tega smo imeli nenehno v mislih jetnika pri vratih. Vedeli smo, da je s Poljakom konec. Nismo pa slutili, kaj mu še pripravljajo.

Ko smo se zvečer spet vračali z dela vsak s svojim kamnom, smo v taborišču zagledali postavljen oder in vislice. Jetnika pri oknu ni bilo. Verjetno so ga hoteli ohraniti živega za posebno dejanje, ki so nam ga pripravljali, zato so ga vtaknili v samico.

Po skromni večerji smo morali spet k štetju. V vrstah po 10 smo odkorakali na ploščad pred glavna vrata, na tako imenovani »Apelplatz«. Prižgali so reflektorje, sledila je občajna zapoved: »Vsi mirno, kape dol!« Prišlo se je štetje. Tako štetje je včasih trajalo več ur, ne glede na mrz, veter, dež ali sneg. Tistega dne je štetje minilo precej hitro. Naenkrat smo zaslišali po zvočnikih zapoved: »Vsi gledati pol levo!« Kakor eden je vseh 35 tisoč mož obrnilo pogled proti vislicam. Gorje tistemu, ki ne bi izpolnil ukazal! Sicer pa to ni prišlo nobenemu na misel, ker smo vse ukaze izpolnjevali kot avtomati.

SS raportführer se je postavil pred mikrofoni in pričel brati: »Na podlagi ukaza Reichsführerja SS Heinricha Himmlerja za opomin jetnikom KL Buchenwald bo javno obešen poljski jetnik številka ... , ker je skušal pobegniti!« Nato so s posebnim reflektorjem razsvetlili oder in vislice.

Vsi smo morali gledati

Dva jetnika iz delovne komande »Krematorium« sta dvignila nesrečnika, ki je bil čisto miren. Očitno je bilo, da si želi čimprej umreti in se rešiti nadaljnjih muk. Visok, mlad esesovec je stopil na lestev in mu nataknil okoli vratu kratko zanko, nato pa jo zataknil na kavelj. Poljak se je dolgo mučil, preden je umrl. Vsega nisem mogel gledati. Če le ni bilo nevarnosti, sem zamižal ...

Se dolgo zatem, ko je bil že mrtev, smo mislili, da nas bodo pustili v bloke, a ni bilo tako. Morali smo razmišljati! Uživali so v našem trpljenju. Hoteli so v nas uničiti sleherni misel na pobeg ali rešitev iz tega pekla.

Naslednji dnevi so bili še bolj strašni za nas. Smrt je bila z nami na vsakem koraku, včasih mnogo bliže, kot smo se sami zavedali. Mnogi izmed nas niso dočkali svobode, prav tako kot Poljak.

Obešanje, ki sem ga opisal, ni bilo ne prvo ne zadnje v Buchenwaldu. Pred mojim prihodom so bila obešanja na dnevnem redu. Razen tega so v krematoriju vsak dan pobili in obesili na mesarske kavlje na desetine jetnikov. Obešanje Poljaka pa mi je ostalo tako živo v spominu zato, ker smo prav tedaj razmišljali o svobodi, ki je bila na pragu.

Valvasor o gradovih v dolini Krke

OTOČEC

V s e b i n a. — Opis gradu in gospodstva Otočec. Odkod je graščina dobila svoje ime. Lega gradu. Lepa in rodovitna okolica. Dedovina gospodov Werd. Kasnejši lastniki graščine. Njeni sedanji lastniki.

Grad in gospostvo Wördel, kranjsko Otočec, leži na Dolenjskem, od Ljubljane osem, od Novega mesta pa eno miljo. Kranjsko ime Otočec je grad dobil po vodah, ki se tod stekajo ter se pod gradom združujejo, nemško pa, ker je bil dedovina gospodov Werd, njegovih prvih lastnikov. Grad stoji sredi otoka, ki ga je napravila reka Krka; na njem je tudi lep vrt. Grad je precej dobro urejen, da lahko kljubuje nenadnemu napadu. Od obeh bregov Krke vodi na otok lesen most, vendar je pred nekaj leti na eni strani most razpadel, tako da je s tiste strani mogoče priti na otok le z ladjami. Most pa, ki vodi z druge strani, je še v dobrem stanju.

Potemtakem stoji grad Otočec na lepem in čednem kraju, posebno še, ker ga oblija voda. Poleg tega je okolica zelo rodovitna. V bližini stojijo tudi lepi vinski griči.

Grad Otočec je bil, kakor smo to že omenili, dedovina gospodov Otoških, ki so se pisali deloma Werd, deloma pl. Wörth in po latinsko de Werde, in ki so dolga leta imeli to gospostvo v lasti: leta 1265 gospod Ulrik de Werde, leta 1289 gospod Engelbert pl. Wörth, leta 1322 gospod Walcunus de Werde, leta 1372 gospod Heinzelin pl. Werd, leta 1386 pa go-

spod Winter pl. Werd. Zdaj pa je ime in družino že zdavnaj izbrisal čas.

Pozneje je gospostvo Otočec prišlo v roke gospodov Villanders: tako je leta 1520 umrl na Otočcu gospod Sigmund Wilham pl. Villanders. Po njem je graščino podedoval sin, gospod Viljem pl. Villanders, ki je na veliki petek leta 1547, potem ko je nekaj dni prej padel s konja, za ranami umrl, in tako je z njim izginilo njegovo ime in ime njegove rodbine. Oba pa, oče in sin, ležita pokopana pri frančiškanih v Novem mestu, kakor o tem priča njun nagrobnik.

Ko je izumrla družina Otoških, je gospostvo prišlo v last gospodov pl. Lenkovičev, za njimi gospodov Davolič, od katerih so ga kupili gospodje Sonce in sedanji lastnik graščine je gospod Wolf Jakob Sonce.

Danes je grad Otočec obnovljen — v njem je bil glavni štab mladinskih delovnih brigad med gradnjo avtomobilske ceste Ljubljana—Zagreb — in vedno bolj znano, priljubljeno in ugledno gostišče pod imenom: HOTEL GRAD OTOČEC ob Krki. Za naš turizem postaja Otočec ena najprivlačnejših točk na poti od Trsta, Maribora in Ljubljane do Zagreba.

NOVO!

NAŠ DOM

REVIJA ZA PRAKTIČNOST, LEPOTO IN KULTURO STANOVANJA

VSAK MESEC NA UMETNIŠKEM PAPIRJU V VEČBARVNEM TISKU IN VEDNO EKSKLUZIVNO

KMALU V PRODAJI!

Za lepše Kočevje

Še pred 1. majem bo pregledala Kočevje posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov Turističnega društva, krajevne skupnosti in Stanovanjskega podjetja. Komisija bo opozarjala občane, kako naj uredijo okolico stanovanjskih hiš in blokov, da bo imelo mesto čim lepšo podobo za 1. maj in tudi skozi vse letošnje leto, ki je mednarodno turistično leto.

PLANIŠKA LOTERIJA

PRODAJALEC SREČKA ZA LOTERIJO za novo planiško skakalnico je imel te dni na nočnem trgu kar dovolj dela, čeprav je potožil, da mu je šel posel v Celju boljše od rok. Prve nagrade so avtomobili in marsikdo je rad žrtvoval 5 Ndin za srečko, saj je imel pri tem tudi prijetno patriotsko zavest, da bo s svojim skromnim prispevkom pomagal zgraditi največjo smučarsko skakalnico na svetu. Zrebanje bo v nedeljo 16. aprila (Foto: M. Moškoni)

Danes prevzamejo torbo novomeški kurirčki

odredi na vseh šolah posebno zavedajo svoje naloge: praznično nastopiti ustanovitve pionirskih odredov, vzporedno s 25-letnico ustanovitve slovenskih brigad, 75-letnica predsednika republike Tita in vse otroke odgovorne in druge stvari in dogodke.

partizanskih brigad in Titovega življenjskega jubileja) bo po mnenju predstavnikov odredov odseve najbolj množičnega sodelovanja pionirjev in kvalitetna izvedba čim pristnejših kulturnih mitingov po partizanskih tradicijah. — Pri organizaciji jim bodo pomagali borci NOB in kulturni delavci. Na mitingih ali ob tabornih ognjih pa jim bodo borel pripovedovali o svojih doživetjih v času borb za osvoboditev

Podzemelj, Metlika, Suhor, Stopiče, Brusnice, Sentjerne, Kostanjevica, Brežice, Dobova, Bizeljsko, Krško, Zdole, Senovo, Bučka, Sevnica, Tržišče, Mokronog, Trebnje, Sentvid pri Stični, Stična, Višnja gora, Grosuplje, Žužemberk, Novo mesto, Semič, Občice, Dolenjske Toplice, Kočevje, Ribnica in tako dalje.

tekiem obdobju izvajali programe jugoslovanskih pionirskih iger, so za to osnovali poleg razrednih skupnosti posebne skupine pionirjev za zbiranje podatkov o vsestranskem razvoju domačega kraja. Najtežje naloge so zaupali učencem iz višjih razredov, pri lažjih nalogah spoznavanja domačega kraja pa so sodelovali tudi aprvčkie.

ZANIMA JIH PA SEVEDA ŠE MARSIKAJ DRUGEGA!

Člani občinske pionirske komisije v Novem mestu so ob razgovorih s predstavniki pionirjev v šolah in njihovimi učitelji svedeli še marsikaj. Pionirji so v svoja odredna predstavniška telesa volili večinoma zelo sposobne pionirje. Tako sročeno in večinoma v lepih besedah so pripovedovali o svojem delu v šoli, o učnih uspehih, o samoupravljanju, o kontroliranju izvajanja delovnih programov, o premanjani pomoči strokovnjakov izven šole pri interesnem udejstovanju. Pionirji bi večkrat radi slišali o delu v gospodarskih organizacijah in družbenih službah, radi bi poslušali vsaj kdaj poljudna predavanja o raznih družbenih dejavnostih. Saj o tem več ali manj slišajo, vendar vedno le v šoli.

POMAGAMO LAHKO TUDI PRI TURIZMU!

Najpridnejši pionirji so svoje delo o zbiranju zgodovinskih podatkov domačega kraja že izvršili, razporedili gradivo po vsebini v posebne mape ter ga pripravili za ocenev in na vpogled občanom. Tem so večinoma pomagali starejši, zlasti člani organizacije ZB. Konec marca je občinska komisija razpisala še zadnje delo pred občinskimi pionirskim tekmovanjem »Kdo bolje pozna domači kraj?»

Poleg izvajanja drugih nalog, zlasti skrbnega učenja, so se pionirji vseh odredov vključili s svojim delovnim programom tudi v turistično leto. Kako bodo urejeni prostori, kjer pionirji živijo in delajo, kakšni bodo šolski vrtovi in parki, dvorišča in telovadišča, bomo poročali v jeseni, ko bo uspehe ocenila posebna strokovna komisija, ki jo vodi znanil kmetijski strokovnjak tovaris Tit Dobersek.

IVAN GRASIC

Se da staranje zavreti? Nauk najstarejšega človeka

Pot v visoko starost

»DELAJ, PA BOŠ DOLGO ŽIVEL!« — tako pravi Širin Gasanov iz planinske vasi Čerekin v Azerbajdžanu (Sovjetska zveza). Star je 150 let in pravi, da niti dneva v življenju še ni prelenaril — hkrati pa meni, da je telesno delo glavni pogoj za dolgo življenje. Doslej še ni bil bolan: ne je mesa in ne pije alkoholnih pijač, najbolj pa mu tekne pšenična kaša z mlekom in zelenjavo. Nad 100 let je bil pastir, še zdaj pa skozi vse leto spi na verandi, ne glede, kakšno je vreme. Čeprav v visoki starosti gre še danes raje peš, kot da bi se peljal z avtomobilom.

V teh središčih preizkušajo preparat dr. Aslanove »Gerovital H-3«, a samo na tistih, ki ga žele in ki prenesejo njegove učinke. Zapisujejo podrobnosti iz življenja starih ljudi, izvajajo preventivo in podobno. Inštitut ima 270 kliničnih postelj. Tu je tudi naselje starih ljudi, ki najdejo tu svoje zadnje zatočišče. Za teh 130 ljudi na vso moč skrbe zaradi dragocenih zdravniških izkušenj.

V osmih letih je bila povprečna starost ljudi, ki so jih imel v zavodu, 82 let. Potem razdobju je znašala smrtnost tistih, ki so jemali zdravilo »Gerovital« 3 odst., tistih, ki so jemali hormone in vitamine, okoli 16 odst., tistih pa, ki niso jemali nobenega zdravila, je dosegla 27 odst.

Poskus z 20.000 delavci in izobraženci

Neki francoski zdravnik je dokazal, da novokain razširja krvne žile in uravnoveša živčno-vegetativni sistem. Ko so romunski zdravniki pričeli zdraviti z novokainom, se je izkazalo, da to zdravilo ne vpliva samo na izboljšanje oziroma zdravljenje, marveč da bolniki dobe boljšo barvo, postanejo živahnejši, se jim izboljša spomin in dobe spet vojlo do življenja. Tako so pričeli zdraviti starost.

Dr. Ana Aslan pravi, da se tako stimulira regeneracija celic predvsem na površini kože, zmanjša se število gub, fasje se spet obarvajo, razvijejo se spet mišice in podobno. To pa so ravno rezultati zdravljenja 7.500 bolnikov v razdobju 15 in več let. In čeprav so bili še tako zanimivi in nenavadni primeri, — pravi dr. Ana Aslan, — so nas veliko bolj zanimali poskusi v množičnih skupinah. Tako so naredili poskus z novokainskimi preparati na 20.000 delavcih in intelektualcih, starih 45 in več let.

Po dveh letih smo ugotovili, da se je zmanjšalo število navadnih obolenj, povečale pa so se fizične in psihične zmognosti za delo. Na proces staranja — sklepa dr. Aslanova — kakor tudi na staranje spremljajoče bolezni lahko vplivamo. Staranje se lahko zavira, in to ne samo s posebnimi higieničnimi ukrepi navadne vsakdanje higiene, marveč tudi z medicinskim zdravljenjem. To pa pomeni, da podaljšujemo življenjsko dobo.

Staranje se prične zgodaj

Inštitut kot celota si prizadeva, da bi ugotovil svoj lastni kriterij o pojavu staranja. Tudi tu so prišli do istih ugotovitev kakor v številnih enakovrstnih inštitutih, da število let kakšnega človeka še ne odgovarja njegovi resnični starosti. To pomeni, da biološka in koledarska starost nista eno in isto.

Za nas je, — pravi dr. Aslanova, — starost zanimiva predvsem z znanstvene plati. Dosedanja raziskovanja so pokazala, da prično življenjske funkcije organizma slabeti že med 25. in 30. letom. Opazili so na primer, da mladeniči, ki postanejo negibljivi, doživljajo izredno velike fiziološke in metabolične spremembe, da jim omlahavijo mišice, da postanejo brez volje in podobno.

Inštitut raziskuje tako pri starih kot pri mladih ljudeh prožnost kože, moč mišic, stanje živčnega sistema; dela tudi psihične teste in podobno. Upošteva zunanjo telesno podobo, reflekse starih in mladih oseb in jih primerja. Razen tega z uspehom zdravijo težje bolezni, ki so nenavadne za starostno dobo posameznih bolnikov, kar pa se redko dogaja.

Živimo le polovico življenjske dobe

Na podaljševanje življenjske dobe gleda dr. Aslanova z velikim optimizmom. To se vidi iz njenega obraza in gibov. Tudi ona namreč spada med tiste ljudi, ki imajo večjo življenjsko dobo, kot je starost po koledarju. Pravi, da je že kot izkušena profesorica z večletno prakso bila med ustanovitelji medicinske fakultete v Temišvaru, ko so jo takoj po vojni ustanavljali.

Potencialna biološka možnost človeškega življenja znaša 120 do 140 let. Povprečna življenjska doba pa je danes dosežena le v najbolj razvitih deželah in znaša komaj polovico omenjene dobe.

Svoje besede potrjuje dr. Aslanova z dejstvom, da je v njeni državi danes 12—14 odst. ljudi, ki so prekoračili 60 do 65 let.

Ženske so bolj žilave!

Podobno stanje je tudi po drugih deželah in v Jugoslaviji. Povsod vidimo, da ženske dlje žive kot moški. To si razlagamo s tem, da so ženske bolj žilave, da so manj izpostavljene ritm vsakdanjega življenja, da se povprečno veliko več gibljejo in podobno.

PREJ IN VEDNO: ENJE IN SPET ENJE...

in doseganje čim bolj uspehov je prva njihova naloga.

Na akcijah pa so sklenili, da bodo delo programirali in v izvedbi od skrbnega učitelja v interesnih krožkih, društvih in raznih akcijah udeležili vse pionirje, vključili vse pionirje po njihovem zanimivosti.

vseh odredov hočejo raznih sistematičnih opravil doseči vidnejše uspehe pri tem tekmovalju v marcu in maju, ki je že razpisana in starejši pionirje. Tudi pionirji iz te občine stremijo za te dejavnosti, da bi se v era od skupin prebila doobratnega do republikanskega šahovskega prvenstva jim to ni uspelo po zamisli, zato jim bodo laki šahisti še bolj do-

DNI NOSIMO KRŠKOVO DO...

letnoje kurirčkove postopinjah partizanskih in proslavitev važnih pionirske organizacije.

pri volitvah da zaslužiti

biška volilna komisija udila občinskim volilnistijam glasovnice po eno. Ker se je občinski komisiji v Trebnju le pretirano dati a tisti popisanege pa je pozanimala za cenovomeškem podjetju sk, ki je bil takoj jen natisniti glasov — 7 din eno!

tako, da hočejo nekakški priložnosti pri svoj lonček. Kaže, volitve niso izjema.

V ponedeljek opoldne se je nasmehnila sreča mnogim zvestim varčevalcem navadnih in vezanih vlog pri Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu, pa tudi nekaterim izmed tistih, ki namensko varčujejo za stanovanje. Nagradno žrebanje je dodelilo vrsto denarnih nagrad in praktičnih dobitkov, ki prav gotovo spodbujajo sedanje in nove varčevalce k še načrtnejšemu varčevanju!

OBVESTILO

o izidu nagradnega žrebanja za vlagatelje, ki varčujejo pri Dolenjski banki in hranilnici Novo mesto in njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem ter pri vseh poštah na območju banke:

I. V prvi skupini — za vlagatelje a vista vlog (navadnih vlog) — je bilo izžrebanih 25 nagrad po 200 Ndin. Izžrebane so bile naslednje številke hranilnih vlog:

Poslovna enota Novo mesto:
št.: 4607, 9278, 6214, 5256, 5187, 4871, 8196, 9842, 4332, 7891, 8634, 8711, 4309, 117, 4739, 9776, 3094, 9769.

Poslovna enota Krško:
št.: 835/I, 157/I, 460/I, 2803/I, 1427/I.

Poslovna enota Metlika:
št.: 98.

Poslovna enota Trebnje:
št.: 350.

II. V drugi skupini — vezane vloge na 12 mesecev ali več — so bile izžrebane naslednje številke hranilnih vlog in z naslednjimi dobitki:

Poslovna enota Novo mesto:
št.: 3414 likalnik
6450 likalnik
9454 jedilni pribor
9772 jedilni pribor
6341 jedilni pribor
9940 jedilni pribor
9424 6 kosov ženskega perila
9293 jedilni servis
3469 6 moških srajc
9345 transistor Hokej 66
5694 transistor Hokej 66
4670 transistor Hokej 66
529 transistor Hokej 66

9375 radijski sprejemnik
1526-P šivalni stroj Mirna
1282-P moped Partizan
6699 televizor RR NIS

Poslovna enota Krško:
št.: 3209 likalnik
1444-II likalnik
1907-I jedilni pribor
3139 jedilni servis
3385 jedilni servis
2533 transistor Hokej 66
788-I hladilnik (80 litrov)

Poslovna enota Metlika:
št.: 1114 likalnik
90-a blago za moško obleko
670 jedilni servis

Poslovna enota Trebnje:
št.: 232 jedilni servis

III. SKUPINA: Med namenskimi vlogami za stanovanjsko varčevanje so bile izžrebane naslednje številke z naslednjimi dobitki:

Poslovna enota Novo mesto:
št.: 7187 bojler (80 litrov)
6821 električni štedilnik
7026 hladilnik HIMO (80 litrov)

Poslovna enota Krško:
št.: 45 kopalna kad s kombinirano pečjo

Poslovna enota Metlika:
št.: 513 bojler (8 litrov)

Poslovna enota Trebnje:
št.: 2 bojler (8 litrov)

Vse vlagatelje, katerih hranilne vloge so dobile nagradne dobitke, bo banka še posebej pismana obvestila.

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

Alojz Libnik že med volivci

Jutri ob 15. uri bo v mali dvorani prosvetnega doma v Brežicah razgovor z zveznim poslancem socialno-zdravstvene zbornice Alojzjem Libnikom. Udeležili se ga bodo predstavniki zdravstvenih zavodov, socialnega zavarovanja, socialnega varstva, predstavniki družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov iz kolektivov. Vabljeni so tudi člani skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja. To bo prvo srečanje brežičkih volivcev s svojim poslancem.

Krajevne skupnosti se lahko naslonijo na krajevne urade

Ljudje, ki delajo v krajevnih skupnostih, so pogosto v zagati, ker sami niso večji administrativni opravil, na krajevnih uradih pa do sedaj niso dobili potrebne pomoči. Ko je občinska skupščina o tem na zadnji seji razpravljala, je sklenila, da im uslužbenci krajevnih uradov dolžni opravljati administrativno poslovanje za krajevne skupnosti. Ponemokod so šefi res zelo zaposleni, v večini krajev pa bo to gotovo bilo brez večjih težav.

Ponovno ustanovljen sklad za kulturo

4. aprila so odborniki občinske skupščine v Brežicah izglasovali odlok o ustanovitvi sklada za kulturno-prosvetno dejavnost. Ta naj zagotovi stalnejše vire financiranja, kot so jih imeli porabniki minulo leto v proračunu. Predlog za uskladičev sklada je dal svet za šolstvo, prosveto in kulturo.

Matični urad Artiče

Izven porodnišnice marca ni bilo rojstev. Poročili so se: Dušan Kocič, poljedelec iz Trebeže, in Ana Simonšek, poljedelka delavka iz Trebeže; Viljem Jesovnik, kuhar iz Lenarta v Slovenskih goricah, in Blažinka Lipar, kuharica iz Volčjega; Karel Matjašič, poljedelec iz Dečnih sel in Antonija Glogovec, poljedelka iz Zg. Pohance; Franc Matjašič, poljedelec iz Dečnih sel, in Jožeta Pinterič, poljedelka iz Arnovih sel. Umrli so: Rozalija Omerzu, preužitkarica iz Dečnih sel, 71 let.

RADIO BREŽICE

PETEK, 14. APRILA: 20.00 do 21.15 — Obvestila — Nove plošče RTB — glasbena oddaja: Izbrali ste sami, vmes — humoristična priloga: Tovarš, to ne zadeva tebe!

NEDELJA, 16. APRILA: 10.20 — Poročila — Pred neposrednimi volitvami — Z občnega zbora občinskega odbora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti — Ta teden v Delavski enotnosti — Zdravstveno predavanje — Za naše kmetovalce — Jože Vovk: Vpliv hrane na količino in odstotek tlorišča v mleku — Dve melodiji v različnih izvedbah — Magnetofonski zapis: Pogovor z Mimico Avsec o letošnjem občinskem proračunu — Ponor, nimaj prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematografov, 12.25 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

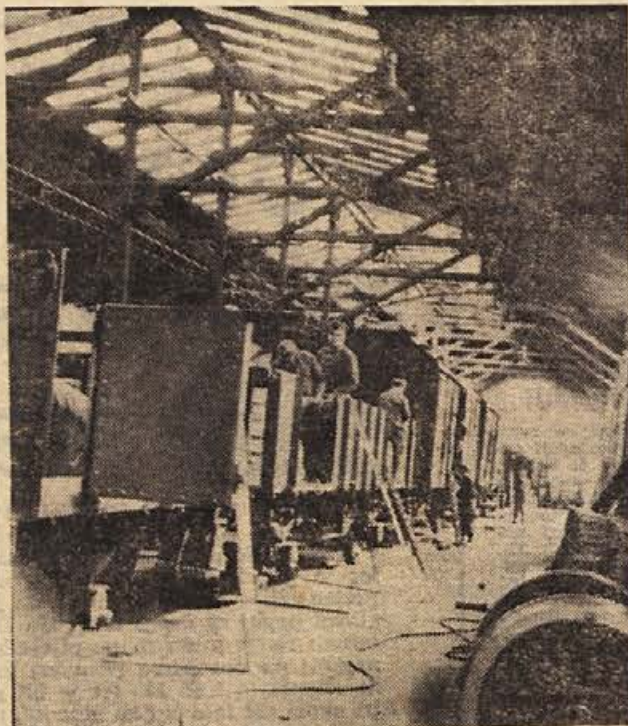
TOREK, 21. APRILA: 18.00 do 19.30 — Zdravstveno predavanje — Nove plošče Jugotona — Novo v knjižnici — Sportni komentar — Obvestila in pregled filmov — Poje vam Slovenski oktet.

NOVO V BREŽICAH

DIJAKI IV. RAZREDA gimnazije so gostovali v Celju z odločki iz Shakespearovga Hamleta. Uprizoritev je bila namenjena gimnazijem. Naštudirali so jo v angleščini pod vodstvom prof. Berglezeve in prof. Tasiča. Brežičkemu občinstvu so se predstavili že lani. Gostovanje se ponudilo tudi gimnaziji v Novem mestu in tehniški srednji šoli v Krškem.

DANES TEDEN BODO v Brežicah ponovno celjski gledališčniki. Gostovali bodo z Bonaventijevim dramo La Malquerida. Delo je režiral Dino Radojevič. Povsod, kjer so igrali do silko vito dramo, jo je občinstvo sprejelo z veliko naklonjenostjo in do zadnjega kotička napolnilo dvorane. Upajmo, da Brežice ne bodo izjema.

GOSTINSKO PODJETJE bo prevzelo v svojo upravo gostilno

»Začel se je boj za obstanek in dela ni lahko dobiti.« vedo povedati v Podjetju za popravilne železniških voz v Dobovi. Za leto niso več v skrbeh. Na licitacijah so si zagotovili okoli 1.000 investicijskih popravil. (Foto: Teppey)

Dober glas seže tudi čez republiške meje

Podjetje za popravilne voz v Dobovi bo letos opravilo za okoli 500.000 Ndin elektrifikacijskih del za progo Ljubljana-Zagreb. Izdelovalo bo razne elemente za kontaktno mrežo. To pa je za podjetje manj pomembna dejavnost.

Težišče dela sloni na investicijskih popravilih železniških vagonov. Na licitacijah je zasedlo podjetje kar ugodno mesto in za razmeroma zelo dober uspeh se ima zahvaliti solidnemu delu. Dober glas seže precej daleč onstran republiških meja in v Dobovi popravljajo železniške vozove tudi za zagrebška in sarajevska podjetja.

Priprave za domicil

Odbor za pripravo slovesne podelitve domicila Kozjanskemu odredu v občini Brežice se je sestel 27. marca. Pogovorili so se o veliki slovesnosti, ki bo ob tej priložnosti 2. julija letos v Brežicah. Sodelovale bodo občine Sevnica, Šmarje, Sentjur, Laško, Krško in Brežice ter štiri sosednje hrvaške občine. Na seji pripravljalnega odbora so se pogovarjali o programu plovnosti, preskrbi udeležencev, ureditvi prometa in podobnem. V. P.

Grič. Do sedaj so gospodarili tam zasebniki. Grič je bil predvsem nočni lokal. Kolektiv gostinskega podjetja pa namerava odpreti običajno gostišče. Največ promet si obetajo v sezoni, ko se bodo ustavljali tam številni kopalci.

GLADINA KRKE SE JE PO ZADNEM DEŽJU visoko dvignila in se razlila čez obrežje. Vse dni, odkar je voda narasla, je od livna v Savo do Krške vasi opaziti ob Krki izredno veliko ribičev. Kaže, da si mnogo obetajo od ribarjenja v kalnem.

V TRGOVINAH SO POLICE ZE NAPOLNJENE z metriskim blagom in konfekcijo za pomlad in poletje. Preurejene izložbe vabijo kupce z novimi vzorci in novimi kroji. V poslovalnici Krke ponujajo obiskovalcem raznovrstne ostankne blaga in trikotne izdelke po znižanih cenah.

Lani so opravili v Dobovi 950 investicijskih popravil, za leto pa jih predvidevajo še 150 več. Pri tekočem vzdrževanju voz nameravajo lansko številko povečati od 1700 na 2000 popravil. Tudi razna popravila industrijskih vagonov sodijo v njihovo dejavnost. Tovarnam v Posavju nikoli ne odrečejo, če jih zaprosijo za to ali ono uslugo.

KLAVRN IZID AKCIJE ZA INVESTICIJE V ŠOLSTVU

Za šole: odločitev z vprašanjem

Tretjina zaposlenih v brežički občini odklonila samoprispevek za gradnjo in obnovo šol — Akcija ni bila dovolj pripravljena — Vzroki za neuspeh: nepoučenost, nezaupanje in nerazumevanje — Ponemokod so dejali, naj bi to urejali predpisi, ki jim dajejo prednost pred zavestno odločitvijo

Akcija za zbiranje samoprispevka v brežički občini se je končala, čeravno 1285 zaposlenih sploh še ni razpravljalo o njem. Za samoprispevek se je izreklo 1098 delavcev, 1046 pa jih je zaposlenih v tistih delovnih organizacijah, kjer samoprispevka niso izglasovali. Akcija bi morala podpreti 80 odst. zaposlenih, zato je nadaljevanje brez pomena. O izidu so odločili tisti, ki so rekli »NE«.

Zdaj seveda tudi ni veljaven pogodni sklep občinske skupščine o dodatnem obdavčenju kmečkih proizvajalcev. Za šolstvo naj bi skozi tri leta prispevali po 2 odst. od katastrskega dohodka. Podpredsednik skupščine je predlagal na seji ObS, da bi prispevek zadržali in ga namenili krajevnim skupnostim, vendar odborniki s tem niso soglašali.

O vzrokih neuspeha je slišati dokaj različne razlage, med katerimi prevladuje mnenje, da je bila akcija preslabo pripravljena. Proizvajalci so bili premalo poučeni, da je taka pot zbiranja denarja za gradnjo in obnovo šol v občini za sedaj edini izhod in da je prav od njihovega razumevanja odvisno, kako dolgo bodo na šolah imeli po dva, tri, štiri ali celo pet začetkov kot na primer v Brežicah. Potem se ne bi smeli čuditi, če napravi osemletko tako malo otrok. Zaradi pomanjkanja prostorov so nekateri za marsikatero

uro dodatne pomoči, ki bi je bili nujno potrebni.

Pa ne samo nepoučenost, tudi nerazumevanje je botrovalo pri glasovanju za prispevek. K temu bi lahko dodali še nezaupanje. Mnogi namreč niso verjeli, da se bo ta denar zares stekal za investicije v šolstvu. Opozarjali so na to, da so nasploh premalo seznanjeni, kako se uporabljajo proračunski denar in vsi drugi viri dohodkov, ki se zbirajo na občini. Prav te izjave pa nalagajo večje dolžnosti odbornikom in družbeno-političnim organizacijam, da bodo prisluhnilli občanom

in našli pot do pojasnil.

Ponemokod so v razpravi o samoprispevku dejali, naj ga predpiše republiška skupščina, potem se ne bo nihče upiral plačilu. Prednost pred družbenim dogovorom so dali predpisu, kljub temu da bi ga takrat lahko zamenjala zavestna odločitev.

Izid akcije za investiranje v šolstvu je klavrn, za vse tiste, ki so jo pripravljali, pa pomeni izkušnjo več. Občani bodo o samoprispevku gotovo še razpravljali in se kdaj pozneje tudi drugače odločili, ko bodo spoznali nujnost take rešitve. J. TEPPEY

Novoizvoljeni poslanci v Brežicah

Občinska skupščina je v nedeljo po volitvah poslancev sprejela odlok o podelitvi domicila Kozjanskemu odredu — Predsednik Milan Šepetavc je seznanil odbornike s položajem zdravilišča Čateške Toplice — 7. maja bodo odborniki sedanje skupščine odpotovali na prijateljski obisk v Veliko Plano

Nekaj po deveti uri sta se v nedeljo, 9. aprila, na seji občinske skupščine Brežice sestala oba občinska odbora. Na dnevnem redu so bile volitve zveznih in republiških poslancev ter razprava in sklepanje o odloku o podelitvi domicila Kozjanskemu odredu.

Za zvezne poslance so kandidirali Viktor Avbelj, inž. Jože Bučar, Vinko Božič, Stane Kranjc, Alojz Libnik in Franc Setine. Potrebno večino glasov so dobili tiste tovariši: za gospodarski zbor zvezne skupščine inž. Jože Bučar, za kulturno-prosvetni zbor zvezne skupščine Stane Kranjc, za socialno-zdravstveni zbor Alojz Libnik in za zvezni organizacijsko-politični zbor Franc Setine. Za kandidata zveznega zbora zvezne skupščine je bil izvoljen Viktor Avbelj.

Za republiško skupščino so člani zbora delovnih skupnosti in občinskega odbora občinske skupščine oddali naslednje število glasov: za Milana Šepetavca 38, Antona Rebselja 24, Rudija Požarja 36, za Ivana Starmana 2, Franc Kebe pa kljub dvakrat ponavljanim volitvam ni dobil potrebne večine glasov.

Za republiški zbor republiške skupščine bodo torej Brežičani na neposrednih volitvah 23. aprila lahko izbirali med kandidatom Milanom Šepetavcem in Antonom Rebseljem. V socialno-zdravstvenem zboru republiške skupščine bo našo občino za-

stopal Rudi Požar, za poslance v organizacijsko-politični zbor republiške skupščine pa bo treba ves postopek ponoviti.

Na nedeljski seji skupščine

Aktivnost borčevskih organizacij

6. aprila sta se na skupni seji sestala nadzorni odbor in predsedstvo občinske Zveze združenj borcev NOV. Po tem ko so določili datum za plenum — 27. aprila letos — so razpravljali o razpisu za letovanje v počitniški skupnosti v Savudriji, ob tem o popustih za borce, zbiranju sredstev za spomenik, del razprave pa so posvetili tudi letošnjim proračunskim sredstvom. Prav letos čaka občinsko Zvezo združenj borcev NOV Brežice veliko nalogo, ki jih bo mogoče rešiti le s trdno voljo in s pomočjo vseh organizacij. V mislih imamo postavitev spomenika v Brežicah in svečanost 2. julija s podelitvijo domicila Kozjanskemu odredu. Ostavka predsednika združenja tovariša Videniča je toliko bolj iznenadila, čeprav jo je utemeljil z objektivnimi in subjektivnimi vzroki, predvsem pa z zaposlenostjo v svoji delovni organizaciji. Sicer pa bodo o njegovi ostavki razpravljali še na skorajšnjem plenumu. Na četrtkovni seji sekretariata so reševali še nekatere prošnje in pritožbe ter tekoče zadeve.

ne so sprejeli tudi odlok o podelitvi domicila Kozjanskemu odredu, pri čemer sta se predsednik občinskega združenja borcev NOV in borec omenjene enote skupščine zahvalila za razumevanje. Podelitev domicila bo v Brežicah 2. julija.

Tovariš Milan Šepetavc je odbornike seznanil tudi s položajem in perspektivami zdravilišča Čateške Toplice. Ob koncu seje so se odborniki pogovorili še o izletu odbornikov sedanje skupščine. Ti bodo 7. maja odpotovali na tridnevni obisk v prijateljsko občino Velika Plana v Srbiji, ogledali pa si bodo še Beograd, Kragujevac ter Oplenac.

Prihod kurirčkove pošte v Brežice

6. aprila je imela sestanek občinska Zveza prijateljev mladine. Med drugim so najprej oblikovali načrt za sprejem kurirčkove pošte, ki bo prispela v brežičko občino že jutri, 14. aprila, ob 14.30. Pri Podbočju jo bodo sprejeli pionirji cerkljanske osnovne šole, pri Dolenji vasi pa bo v terek zapustila našo občino. V soboto, 15. aprila, bo v prosvetnem domu velik miting, na sprejem v Ljubljano pa bo odpotoval pionir iz Artiče. Na četrtkovni seji so se tudi dogovorili, da bo ob letošnjem dnevu mladosti predstavljali naše pionirje v Beogradu pri tovarišu Titu pionir z Bizeljkega.

Na seji so se pogovarjali še o tekmovanju pionirskih odredov v jugoslovanskih pionirskih igrah. V tednu med občinskimi praznikom bodo potekala tekmovanja v dveh skupinah, osrednja konferenca pa bo v Brežicah na dan pionirjev, 29. septembra. Zaradi velikih stroškov tudi letos ne prihaja v poštev letovanje otrok na Debelem rtiču, zato bo prva skupina odpotovala v Savudrijo že 20. junija. Drugo obliko počitniškega letovanja bo predstavljalo desetdnevno bivanje otrok v Bohinju. Za starše teh otrok pripravila obč. ZPM maja letos obisk Bohinja, kjer se bodo starši otrok neposredno spoznali.

Odločanje ne sega dovolj daleč

Misli iz razprave sekretarja občinskega komiteja ZKS v Brežicah Franca Bukovinskega na prvi seji občinske konference SZDL

Eno izmed temeljnih naspotij sedanjega časa v našem komunalnem sistemu je določanje in razpolaganje z dohodki oziroma dejanski vpliv občana na razdelitev narodnega dohodka, ki ga ustvarijo delovni ljudje v občini.

V ustavi in zakonih je zapisano, da si občina samostojno določa dohodke in samostojno razpolaga z njimi. Neglede na zakonska določila pa sedanja praksa kaže, da se je uveljavil tak mehanizem delitve, ki ne napre-

dopušča administrativno razpolaganje denarja. Občini preostanejo le tista sredstva, ki ji jih prepustijo širše družbeno-politične skupnosti. Toda administrativna distribucija sredstev za občinske proračune je v nasprotju s komunalnim sistemom.

V sedanjem sistemu ostajajo torej občine in občani so sili zakonskih predpisov brez večjega vpliva na določanje višine sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb. Druga pomanjkljivost oziroma posledica, ki izvira iz pr-

ve, pa je v tem, da zbori volivcev ne zažive in da sodeluje na njih le manjši del volivcev.

Problematično je tudi to, da mora občina za tisti manjši del sredstev, ki jih zbira za svoje potrebe, obvezno konzultirati svoje volivce, medtem ko za pretežni del sredstev, ki pripada republikani in federaciji, to ne velja. Ta ugotovitev se nanaša tudi na sprejemanje predpisov v republikani in zvezi. V praksi torej ne dohitevamo sprejetih načel.

Preudarnost jim je prihranila skrbi

Pri investicijah niso presegli lastnih zmognosti — Podjetje se je deloma preusmerilo v specializirano proizvodnjo — Izdeluje naprave za površinsko zaščito kovin in trikoraparate za razmaščevanje kovinskih izdelkov

Splošno obrtno podjetje v Krškem se je razvilo iz nekdanje komunalne uprave. Del dejavnosti je usmerilo od opravljanja uslug v proizvodnjo in tako je podjetje od 1959. leta dalje počasi raslo. Velikih kreditov kolektiv ni nujal in danes so spričo tega vsi zadovoljni. Investicijski dolg znaša komaj 5 milijonov Sdin. To ni veliko, toda kdo ve, v kakih škripah bi se znašli, če ne bi stiskali pasu vsa ta leta nazaj. Ker pa so se naslonili pretežno sami nase, so rešeni odvečnih skrbi.

V podjetju je zaposlenih 80 delavcev in 16 vajencev. Delajo v petih obratih. Ti so: ključavničarski, kleparsko-kotlarski, steklarski ter silikarsko-plekarski obrat in gradbena skupina.

Lani so imeli en obrat več: 15 delavcev je delalo v pečarsko-keramičnem obratu, ker pa zanj ni prihodnosti, ga je delavski svet konec leta ukinil. Stanovanjska izgradnja dobiva skromnejši obseg, lončenih peči je vedno manj in tudi keramične plošči. Če zamenjajo nov material. Vsi ti razlogi so govorili za prenehanje te dejavnosti, pridružila pa se jim je še močna konkurenca.

Lansko poslovno leto se je za podjetje dobro končalo. Vrednost ustvarjenega dela je znašala nekaj nad 4.000.000 Ndin, plačana realizacija pa 3.600.000 Ndin. Vsoto 280.000 Ndin, kolikor je štel ostanek dohodka, so razporedili tako, da so upoštevali potrebe delavcev po stanovanjih, rekreaciji ipd. Lani in predlanskim je podjetje kupilo po 1 stanovanje, kreditiralo pa je tudi izgradnjo zasebnih hiš. Za dopuste je kupilo 2 vikend hišici v Materadi.

Leta 1963 so se v podjetju začeli specializirati in izdelovati naprave za zaščito kovin. To delo je prevzel ključavničarski obrat v socialno-ekonomski obrat in proizvodnjo z bivšo AVTOMACIJO. Ko je AVTOMACIJA propadla, se je Splošno obrtno podjetje v Krškem odločilo za soustanoviteljstvo ENGINEERINGA v Kranju. V njegovo slogo izdelujejo naprave za varnost pri delu in površinsko zaščito kovinskih izdelkov. Delno so vključili v to delo tudi kleparsko delavnico.

Novi izdelki so trikoraparate za razmaščevanje kovinskih izdelkov. Izdelovali so jih za-

čeli konec lanskega leta in jih napravili kakih deset. Pri gradbenih delih so se specializirali za obnovitvena

Potrjene kandidature za odbornike Obs

19. in 23. aprila bomo v krški občini volili nove odbornike iz vrst naslednjih potrjenih kandidatur za zbor delovnih skupnosti in za občinski zbor.

ZA OBČINSKI ZBOR kandidirajo:

volilna enota št. 2 — Vel. Podlog: Franc Juvano, Gorica 17; Ivan Drašler, Gorica 40; Avgust Longo, Vel. Podlog 40. v. e. 4 — Leskovec: Franc Strgar, Leskovec 115; Franc Valcelsj, Leskovec 35.

v. e. 6 — Podbočje: Janez Vintar, Dobrava 12; Andrej Turk, Brod 4; Anton Jarkovič, Brod 18; Albin Pisanski, Podbočje 63.

v. e. 8 — Brestanica (Zgor. del): Silvan Mozer, Brestanica 114; Miroslav Mikeln, Brestanica 146; Franc Junkar, Brestanica 100; Jože Serbec, Arnesko 21.

v. e. 10 — Stolovnik: Alojz Mirt, Lokve 25; Anton Agrež, Stolovnik 12; Franc Zivič, Anže 15; Ludvik Zuperc, Gorica 18; Anton Ašič, Gorica 1.

v. e. 12 — Raka: Alojz Kotar, Zabukovje 1; Jože Tratnik, Raka 46; Ivan Zabkar Vrh 6.

v. e. 14 — Veliki Trn: Jože Pečnik, Mali Trn 6; Jože Pirc, Ravni 8; Alojz Pirc, Ravni 3.

v. e. 16 — Kostanjevica:

Franc Drmaž, Dol. Prekopa 9; Milan Škrjanc, Kostanjevica, Oražnova 12.

v. e. 18 — Senovo (spod. del): Rado Kozole, Senovo 195; Mihael Senica, Senovo 19.

v. e. 20 — Senovo (zgor. del): Anton Pleterski, Senovo 128; Ernest Breznikar, Senovo 174.

v. e. 22 — Veliki Kamen: Franc Božičnik, Vel. Kamen 40; Franc Mirt ml., Vel. Kamen 8; Franc Polšak, Koprivnica 24.

v. e. 23 — Gor. Leskovec — Dovško: Janez Virant, Kalisevec 8; Jože Radej, Dovško 28; Ivan Kranjc, Sedem 4; Stane Pajk, Gor. Leskovec 30.

v. e. 24 — Krško (severni del): Slavko Lipar, Krško, Pod goro; Matko Matjan, Cesta krških žrtev.

v. e. 26 — Sremič: Franc Soba, Sremič 61; Anton Avsec, Bučerca 4; Franc Planinc, Brestanica 152; Martin Radej, Sremič 37.

v. e. 28 — Videm (južni del): Jože Račič, Cesta 4. jul. 169.

v. e. 30 — Dolenja vas: Branko Vodopivec, Dol. vas 37; Rudi Cerjak, Pesje; Jože Knez, Dol. vas 35.

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI:

v. e. 2 — Celuloza, obrat papirja in sort: Stane Hriber, Leskovec 133; Alojz Jelovšek, Krško, Cesta 4. jul. 42.

v. e. 4 — Celuloza, vzdrževanje inv.: Franc Pavlič, Krško, Kolodvorska 4; Maks Mirt, Krško.

v. e. 6 — Rudnik Senovo: inž. Anton Koželj, Senovo 132; Alojz Jevšnik, Senovo 200; Stefan Strok, Senovo 183; Alojz Pavlič, Senovo, 130; Franc Skoberne, Senovo 176.

v. e. 8 — Elektra Brestanica: Viktor Kostevc, Brestanica 1; Stefan Marjetič, Brestanica 116 a.

v. e. 10 — Kovinarska: Alojz Volarič, Cesta 4. jul. 48, Krško; Stanko Arnsšek, Cesta 4. jul. 40, Krško.

v. e. 12 — GP SAVA: Ivan Goršak, Zadovinec 9; Franc Sribar, Ardor 12.

v. e. 14 — Elektro: Stanko Božič, Šutna 3; Simon Gregorič, Krško, Zupančičeva 14; inž. Stane Novak, Dolenja vas 34.

v. e. 16 — Splošno obrtno PODJETJE: Branko Voglar, Leskovec 83.

v. e. 18 — Agrokombinat in KGP Krško: inž. Dušan Hercog, Krško, CK2 48; Emil Klakočar, Krško, Zupančičeva 2.

v. e. 20 — Agrokombinat in KGP Kostanjevica: Stanko Rešetič, Ljubljanska c. 9; Anton Filipič, Grajska c. 11, oba v Kostanjevici.

v. e. 22 — Sole Kostanjevica, Podbočje, Leskovec, Raka: Adolf Obu, Kostanjevica, Ljubljanska 21.

v. e. 24 — Sole Krško II., Brestanica, Senovo in Koprivnica: Franc Rakar, Brestanica 113.

v. e. 26 — ZD Krško, amb. Senovo, Brestanica, lekarna Senovo in obr. amb. Celuloze: dr. Milan Mlakar, Krško 4.

4. jul. 50. Tone Vovko. Na Resi 2; Vid Budna, Senovo 96.

v. e. 28 — OS Krško, odd. za gospodarstvo in finance: Ivan Glogovšek, Krško, Cesta 4. julija 43.

Občinska volilna komisija Krško

Prosvetni delavci so zborovali

7. aprila je bil v Krškem redni letni občni zbor sindikalne podružnice prosvetnih delavcev in vse občine. Prisoten je bil tudi urednik revije TEORIJA IN PRAKSA tov. Stane Kranjc. O delu podružnice in položaju šolstva je poročal predsednik Ciril Plut.

Direktor Zavoda za prosvetno-pedagoško službo Oton Mikulič je seznanil zbrane prosvetne delavce z učnimi uspehi in vzgojno-izobraževalno problematiko šolstva. Razprava je odkrivala vzroke za slabo napredovanje učencev, med katerimi ne bi smeli prezreti preskromne materialne osnove šol, neustrezne strokovne zasedbe v višjih razredih, prezahtevnih programov in še marsičesa drugega. Zlasti je bila živahna obravnava posebnega šolstva in vrtcev.

—K—C

DROBNE S SENOVEGA

● SINDIKALNA PODRUŽNICA rudarjev bo tudi letos poskrbela za letovanje svojih članov in njihovih svojcev v lastnem domu v Vrvarju. Pred sezono bodo dom preuredili in ga na novo prekrili, dela pa jim mora prej odobriti občinska skupščina v Po-reču.

● RUDARJI SO V MARCU spet dosegli rekordno proizvodnjo: vsak dan so presegli načrt za 105 ton in tako prekoračili mesečni načrt za dobrih 13 odstotkov. Proizvodni stroški so bili tudi pretekli mesec večji od predvidenih.

● TURISTIČNI ODBOR, ki ga je imenovala krajevna organizacija SZDL Senovo, je že začel delati. Člani odbora bodo izdelali načrt za ureditev kraja, gostinskih obratov in za propagandno dejavnost.

● CESTE NA BOHOR so spet odprli. Čez zimo so bile zaradi poldneve in snega zaprte, medtem ko je zdaj na Bohorju komaj še nekaj snega. Bohorska koča je dobila novega upravnika Jožeta Korošca iz Cerklje, dosežani upravniki Drago Peternel pa je odšel na novo delovno mesto v brestaniško elektrarno.

DROBNE IZ KRŠKEGA

■ V KRŠKEM USTAVLJAJO avtobusi pred hišo občinske skupščine, kar pa glede na gost promet ni najbolj primerno. Že več kot leto dni je mimo, kar so začeli razmišljati o novem postajališču. Kaže, da bi bil zelo primeren prostor pri Petrolu. Predvidenih je več novih avtobusnih prog, v Krškem pa bo ustavljalo še več avtobusov, zato bo treba vprašanje novega postajališča kmalu rešiti.

■ PREHODOV ZA PESCE letos na cestah v Krškem še ni videti, obetajo pa, da jih bodo zadržali. Prometni znaki so prenikli, zato bo treba tudi to popraviti.

■ LICEN AVTOBUSNI VOZNI RED je namestilo na stari krški pošti celjsko podjetje Izletnik. Za avtobusno podjetje Gorjanci in SAP na tej tabli ni voinih redov, šepav ustavljajo v Krškem.

ZAPISKI IZ SPLOŠNEGA OBRITNEGA PODJETJA V KRŠKEM

dela. V Krškem so v zadovoljstvo investitorjev uredili več trgovin, med katerimi sta najbolj vidni SLOVENIJA AVTO IN PRESKRBA.

Direktor Branko Voglar izjavlja, da bodo še naprej dajali prednost specializaciji in da podjetja ne nameravajo več bistveno razširjati. Vrednost letošnje proizvodnje ocenjuje na 3.850.000 Ndin. To je manj od lanskih dosež-

kov, vendar je precej manjše tudi število zaposlenih. Posameznik bo moral ustvariti več kot v minulem letu. To, kar jih v podjetju že ves čas najbolj moti, pa je nekontrolirano šušmarstvo, ki se je zadnje čase izredno razpaslo. Na zboru obrtnikov so o teh stvareh veliko govorili in se zavzemali za ugodnejši položaj obrti.

Z NEDELJSKE SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V KRŠKEM

Sprejeli odloka o dveh domicilih

Odborniki so glasovali za odlok o podelitvi domicila Kozjanskemu odredu in za odlok o podelitvi domicila Gorjanskemu bataljonu — Volitve poslancev so uspešno potekale — Na seji so sprejeli tudi nekaj drugih odlokov in poslušali poročilo volilne komisije o poteku kandidacijskih zborov v občini

Na seji občinske skupščine v Krškem je bilo v nedeljo zjutraj slovesno vzdušje. Volili so poslance zborov delovnih skupnosti zvezne in republiške skupščine in potrdili kandidate za zvezni in republiški zbor. Glasovalo je 47 odbornikov.

V zvezni gospodarski zbor je bil izvoljen inž. Jože Bučar, v prosvetno-kulturni zbor Stane Kranjc, v socialno-zdravstveni zbor Alojz Libnik in v organizacijsko-politični zbor Franc Šetinc. Skupščina je potrdila tudi kandidata za poslanca zveznega zbora Viktorja Avblja.

Za poslanca organizacijsko-političnega zbora republiške skupščine so odborniki v Krškem izvolili Staneta Nunčiča, v socialno-zdravstveni

zbor dr. Rudija Malavašiča, potrdili pa so tudi kandidature dr. Jožeta Brileja za republiški zbor.

Po volitvah so nadaljevali delovni del seje. Sprejeli so odlok o podelitvi domicila Kozjanskemu odredu, ki je bil ustanovljen 27. aprila 1944 na Spičaku pri Pišecah. Deloval je na območju šestih občin, zato bodo vse kozjanske občine sprejele enak odlok.

Skupščina je nato izglasovala tudi odlok o podelitvi domicila Gorjanskemu bataljonu, katerega operativno območje je segalo vse do Krškega in Brežic. Upoštevali so vojaško in politično udeležbo v bataljonu na ozemlju občine Krško v okolici Podbočja, in Kostanjevice, se je skupščina brez oklevanja iz-

rekla za predlog Zveze združenj borcev NOV iz Krškega. Na sestanku borcev in aktivistov iz območja Gorjanec so lani septembra sklenili posredovati enak predlog tudi občinski skupščini v Novem mestu.

Na dnevnem redu nedeljske seje je bila nato še razprava in sprejem novega odloka o povračilu potnih in drugih stroškov odbornikom, članom svetov, komisij in drugih kolegijskih organov, ker prejšnji odlok spričo podražitev ni bil več primeren.

Zatem so izglasovali še odlok o povračilu potnih stroškov in izgubljenega zasluga sodnikom porotnikom in odlok o izdatkih za potne in druge stroške upravnih organov skupščine.

ODDOLŽILI SO SE JIM ZA DOLGOLETNO NESEBIČNO DELO

12 krških občanov odlikovanih

Za 25. obletnico vstaje in revolucije so v Krškem podelili 12 odlikovanih predsednika republike — Odlikovancem so priredili majhen sprejem v prostorih občinske skupščine

V prostorih občinske skupščine v Krškem je bila v soboto, 8. aprila, skromna slovesnost. V navzočnosti predstavnikov skupščine in družbenih organizacij so izročili 12 zaslužnim občanom odlikovanje predsednika Tita. Podelili so jih za 25. obletnico revolucije.

Janez Božič, upokojenec iz Prušne vasi, je bil odlikovan z redom bratstva in enotnosti s srebrnim vencem.

Red dela z zlatim vencem sta prejela inž. Franc Dragan, bivši predsednik občinske skupščine, in Lado Trampuš, direktor CELULOZE.

Z redom zasluge za narod s srebrno zvezdo so bili odli-

kovani: dr. Rudolf Malavašič, šef splošne ambulante v Senovem; Rezi Pirc, predsednica občinske Zveze prijateljev mladine; Ignac Prijatelj, komandir pokraje Ljudske milice v Krškem, in Branko Voglar, direktor Splošnega obrtnega podjetja.

Red dela s srebrnim vencem je prejelo pet odlikovancev: Cveto Bevk, tajnik občinske skupščine, Anton Horjak, upokojenec Rudnika Senovo, Alfred Istenič, upokojenec in dolgoletni funkcionar telesnovoizgojnega društva, Ivan Kmetec, tretjinski poslovodja v jami rudnika Senovo, in Alojz Volarič, visoko kvalificirani ključavničar

in šef proizvodnje v KOVINARSKI, Krško.

Odlikovanci so ostali zbrani še nekaj časa in obsujali spomine na vsa leta zavzete socialistične graditve. Srečanje zaslužnih krških občanov je minilo v prijetnem razpoloženju.

Predsednik občinske skupščine Anton Javorič je 6. aprila na seji občinske Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Krškem izročil redno delovno odlikovanje — red dela s srebrnim vencem — Darku Mižigoju kot priznanje za dolgoletno uspešno delo v kulturno-prosvetnih organizacijah in Društvu prijateljev mladine.

Prijatelji mladine o lanskem delu

10. aprila je bila v Krškem razširjena seja občinske Zveze prijateljev mladine. Razpravljali so o uspehih in težavah organizacije v preteklem letu ter sprejeli naloge za novo obdobje. Za vse, ki so delali v okvirih Zveze in društev, je bilo lansko leto izredno plodno. Cela vrsta akcij se je uspešno končala prav zaradi prizadevanja tistih, ki so tako nesebično skrbeli za vzgojo in zdravje najmlajših.

Nedeljske volitve v Sevnici

Od 54 odbornikov se jih je v nedeljo 47 udeležilo prvih letošnjih volitev, na katerih so kandidatom za posamezne zbornice zaupali naslednje število glasov: Viktorju Avblju za zvezni zbor 46 glasov; za zvezni gospodarski zbor Vinku Božiču 41 glasov in inž. Jožetu Bučarju 6 glasov; Stanetu Kranjcu za prosvetno-kulturni zbor 43 glasov in Alojzu Libniku za socialno-zdravstveni zbor 41 glasov. — Za republiški gospodarski zbor je dobil Maks Bilc 46 glasov, Jože Bogovič pa za prosvetno-kulturni zbor 41 glasov.

Na seji so sprejeli tudi letni občinski proračun, o čemer bomo obširneje poročali prihodnjič.

Kot nam je povedal Anton Zvegljč, vodja nove sevniške pekarnice, bo Sevnica v kratkem dobila novo prodajalno kruha. (Foto: M. L.)

Šentjanž: Zaradi dežja pošta zaprta!

Deževje preteklega tedna ni v Šentjanžu povzročalo nevarnosti samo kmetovalcem, celo poštni uradi so morali izavojiti prevelike moče za zaprti. Ker se je razbila opeka na strehi nad pisalno mišo poštne uslužbenke, je kapljalo prav na uradnico. Zal ni mogla držati dežnik razpet in hkrati opravljati delo, zato je morala pošto zapreti. Streho so nameravali pravočasno popraviti, a v vsem Šentjanžu za okolico vred dosej ni bilo krovca, ki bi to delo opravil. Skoda, ker so zaradi tega stranke prikrajšane! —ap

Več kot lansko republiško povprečje

Z nekaterimi popravki, ki jih je prinesla razprava o proračunu sevniške občine, bo tamkajšnje šolstvo letos dobilo več denarja, kot je bilo prvotno predvideno. Na učenca bo porabljenega več, kot je znašalo lansko republiško povprečje.

Kakšno je bilo lansko gospodarjenje?

Zdaj, ko so zbrani lanski sklepni računi sevniških podjetij, lahko s podatki potrdimo, da so v večini gospodarskih organizacij lani dosegli večji finančni uspeh kot leto dni prej — Vendar so se pri nekaterih podjetjih zaskrblijoče povečali stroški poslovanja, pri večini njih pa imajo težave z obratnimi sredstvi — Ostrejši pogoji gospodarjenja spravljajo nenehno v nevarnosti tiste delovne organizacije, ki ne ustvarjajo kaj več skladov in se le s težavo prebijajo iz leta v leto — V našem sestavku posredujemo nekatere najvažnejše podatke o gospodarjenju največjih sevnških podjetij

■ **KOPITARNA.** To podjetje je imelo lani več naročil in je bilo v celoti bolje založeno z reprodukcijskim materialom. Računajo, da so se ugodnosti, ki jih je dala podjetju nova delitev dohodka v korist delovni organizacij, in povečani stroški poslovanja nekatko med seboj pokrili. Kopitarna je ob zmanjšanju števila zaposlenih povečala proizvodnjo za 19 odst., porabljenega sredstva pa za 22,4 odst., kar je imelo za posledico povečanje dohodka za 15,7 odst., skupnih osebnih dohodkov za 40 odst. in skladov za 61 odst. Delitev dohodka se je spremenila v korist skladov, za katere je šlo 28,4 odst. novoustvarjene vrednosti.

■ **LISCA.** Povpraševanje po izdelkih sevnške Lisce je še naprej naraščalo, tako da se je vrednost proizvodnje povečala za celih 40,6 odstokov, kar pa ni le zasluga večjih cen izdelkov. Ker je podjetje dobro gospodarilo in stalno večalo delovno storilnost, stroški niso toliko narasli in se je dohodek povečal za 75 odst., skupni zaslužki za 82 odst., skladi pa za 61 odst. Za bodočnost podjetja zaenkrat ni treba biti zaskrbljen. Tehnično je dobro opremljeno, ima visoko delovno storilnost, kvalitetno proizvodnjo; povpraševanje po izdelkih je veliko.

■ **METALNA KRMELJ.** Zaradi znanih težav proizvajalcev investicijske opreme, visokih cen surovin in pomanjkanja obratnih sredstev je Metalna zaključila lansko poslovno leto s 13 milijoni iz-

Bo LISCA upravljala dom na Lisci?

Na občnem zboru planinskega društva Lisca, ki je bil 2. aprila na Lisci, so spet razpravljali, ali bi bilo smotno dati Tončkov dom v zakup konfekciji Lisca, ki bi ga uporabljala za rekreacijo članov kolektiva, odprt pa bi bil tudi za druge goste. Dom ima trenutno 19 postelj, potrebno bi bilo razširiti gostinske prostore in izboljšati še marsikaj, vendar društvu primanjkuje denarja. Konfekcija Lisca je že pokazala razumevanje in nedolgo tega posodila 600 tisoč starih dinarjev, vendar je to le malo v primerjavi s potrebami. Končne odločitve o vsem tem na nedeljskem zboru še niso sprejeli.

Na shodu so se dogovorili tudi za letošnji program. V aprilu bodo priredili planinsko rajanje, v juniju ogled cvetja in kozličkovo nedeljo, v juliju kmečko nedeljo, v avgustu odlojkov piknik, v septembru jesen na Lisci in v oktobru kostonjevo nedeljo. Menijo, da bodo te prireditve pritegnile veliko število obiskovalcev.

gube, ki jo je v celoti pokrilo matično podjetje iz Maribora. Za letošnje leto obetajo nova naročila, delna preusmeritev v gradnjo težjih konstrukcij pa boljši finančni uspeh.

■ **KMETIJSKI KOMBINAT.** Celotni dohodek kombinata se je lani povečal za 51 odst., stroški poslovanja pa manj; to pomeni, da je kolektiv lani smotrneje gospodaril kot leto dni prej. Čisti osebni dohodek zaposlenih so se povečali za 78,4 odstotka, skladi pa za 71,9 odst. Poslovni rezultat je dal lani 27,9 milijona Sdin skladov, vendar to ne bo zadostovalo za plačevanje obveznosti iz prejšnjih let. Kombinatu potrebuje precej denarja za dokončno ureditev nasada na Canju, nasadov hmelja, za drevesničarstvo in živinorejo.

■ **KOVINSKO PODJETJE.** Stroški poslovanja so v tem podjetju podobno kot v Metalni narasli občutno bolj kot celotni dohodek, neto proizvod pa se je zaradi tega zmanjšal. Vzroki za to so: slaba tehnična opremljenost, slaba organizacija dela in nizka kvalifikacijska sestava zaposlenih, dražji material in

usluge ter tudi to, da kupci kaj slabo plačujejo opravljeno delo. Lani podjetje sicer ni imelo izgube in je ustvarilo 5,7 milijona Sdin skladov, vendar je to premalo, da bi se v bližnji prihodnosti samo izklopalo iz težav. Znotraj podjetja bo treba poiskati vse možnosti, da bodo povečali čisti dohodek.

■ **TRGOVSKO PODJETJE.** Na desetodstotno povečanje celotnega dohodka so vplivale predvsem cene; obseg prodaje se bistvepo ni povečal

merjeno na zaposlenega, pa se je celo zmanjšal za 15 odst. Od dohodka za razdelitev so namenili v podjetju za osebne dohodke 63,9 odst., za sklade pa 36,1 odst. Podjetje čaka še obsežna naloga pri modernizaciji prodajal, povečati pa bo treba tudi izbiro blaga in bolj upoštevati želje kupcev.

■ **GOSTINSKO PODJETJE.** Lani se je promet gostišč, ki so v sestavu podjetja, občutno povečal — predvsem prodaja alkoholnih pijač. Vendar so vztrajno rasli tudi stroški poslovanja. Zato se čisti dohodek ni povečal toliko kot celotni dohodek, skladi so se povečali za 46 odst., za služki pa za četrtno. Poslovni uspeh je ohrabrujoč, vendar ima podjetje toliko potrebnih investicijskih del, če se želi modernizirati, da lasten denar ne bo zadostoval in bo potrebno iskati dodatna posojila. M. L.

UPRAVNI ODBOR KOMUNALNEGA PODJETJA PRAVI:

Tekmujmo, toda pod enakimi pogoji!

Nekateri zasebniki delajo opeko in jo prodajajo, ne da bi od tega plačevali družbene obveznosti — Tisti, ki so registrirani, povečini prijavljajo na upravnem odboru Komunalno obrtnega podjetja smatra, da je to tekmovanje nepravično, je sklenil na zadnji seji 5. aprila nekatere take 'obrtnike' tudi prijaviti

Komunalno obrtno podjetje Sevnica, ki ima svoj sedež v Boštanju, upravlja s peskokopi v sevniški občini, zato po odvzemu peska za vsake-

ga izdelovalca opeke dobro vé, koliko cementnih zidakov se dá narediti iz kupljenega peska. Cisto drugo podobo pa kažejo prijave na upravnem odboru, kjer je treba plačati davčne obveznosti. Ražen tega je znanih več primerov, ko se nekateri ukvarjajo s tem, v času gradenj donosnim poslom tudi na črno, kar pomeni, da občinska uprava zanje sploh ne ve.

Razumljivo je, da so nad tem v podjetju ogorčeni. Podjetje mora dati vsakih šest mesecev izdelke v pregled Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljano, kar je precej drago; nadzira jih inspekcija, redno pa morajo plačevati družbene obveznosti. Njihovi tekmeci so tega v precejšnji meri prosti, lahko pa celo zmanjšujejo količino cementa v zidakah, kar jim omogoča dodaten vir dohodka.

Zato v podjetju menijo, da mora občinska uprava za vse doseči, da bodo plačevali prispevke od te dejavnosti v skladu s količino proizvodnje. »Tekmovanje je zdravo in naš žene h kvaliteti in pocenitvi izdelkov, toda oba tekmeča morata imeti enake pogoje dela,« menijo predstavniki podjetja. »Družbena in zasebna obrt naj se dopolnjujeta, pri tem pa je treba voditi pametno in trezno politiko. Nekaj ne more biti v redu, če bi vsi radi le proiz-

Med šolo in Partizanom še ni sporazuma

Precej besed je bilo že izrečenih, precej od njih še tudi prelitih v svinec, vendar sporno vprašanje, kje naj vadijo člani TVD Partizana iz Sevnice, še vedno ni urejeno.

Ker je pri ceni za uporabo nove šolske telovadnice šolsko vodstvo precej popustilo, je bilo pričakovati, da se bo zdava dobro končala. Sevnški Partizan je dobil novo vodstvo, v katerem so tudi starejši, nekdanji zaslužni člani za telesno vzgojo in dejavnost. — Vendar novi odbor zahteva, da bi postal Partizan tudi formalni lastnik nove šolske telovadnice in se na ta način zavaroval pri bodočem sodelovanju s šolo. Boji se namreč, da bi šola razširila telovadbo na poznejše populacijske in večerne ure in tako telovadnice ne bi mogoč uporabljati tudi Partizan.

Podoba je, kot da pri vsem tem ne gre le za organizacijsko telesnokulturno dejavnost mladine, ki je v obeh primerih — če je pod nadzorstvom šole ali Partizana — ista, marveč za to, katera stran bo drugo nadmudrila.

vodno obrt, v uslužnostni obrti pa manjka obrtnikov.»

Nekaj kratkih

■ **BLANCA:** sadike so povečini rasprodate. Drevesnica Planta na Blanci, ki je last sevnškega kmetijskega kombinata, je za letošnje sezono sajena še prodala večino sadnih sadik. Enoletne so kupila predvsem družbena posestva, dvoletne pa zasebni kmetovalci in vrtničarji, saj prvi kažejo vse večje zanimanje za obnovo sadovnjakov. Niso bili redki, ki so jih kupili za obnovo celiga hektarja sadovnjaka, eden jih je kupil celo za obnovo dveh hektarjev.

■ **CELJANI V SEVNICI.** V okviru prireditve za prvi maj bo v Sevnici na povabilo občinskega sindikalnega sveta 28. aprila zvečer gostovalo gledališče iz Celja. Prejšnji teden iz Celja še niso javili, s katerim gledališkim delom se bodo predstavili.

■ **NI DENARJA** za plačilo lesa. Podobno kot so pred kratkim negodovali kmetje v trebanjski občini, negodojujejo tudi v sevnški. Vzrok je isti. Tudi KGP Brežice primanjkuje obratnih sredstev, ker odjemalci ne plačujejo pravočasno prevzetega lesa. Podjetje nima toliko denarja, da bi odjemalcem kreditiralo in hkrati še nemoteno poslovalo.

■ **GOSTOVANJE.** V soboto, 8. aprila, so v Sevnici gostovali amaterji PD Svobode s Senovega. Sevnčanom so zaigrali Priestleyev igro inspektor na obisku.

■ **VOLITVE V JUGOTANINU.** Sredi prejšnjega tedna so v sevnškem Jugotaninu volili nove delavske svet. V kratkem času je volila velika večina članov kolektiva.

■ **PREUREJENI PROSTORI.** — Prejšnji teden so preuredili del spodnjih prostorov v stavbi občinske uprave. Delo je bilo potrebno, saj je bil pod na več mestih še preglit.

di pojav, da se hočejo delovne organizacije znebiti odvečne delovne sile tako da jo želijo invalidsko upokojiti. Viktor Abelj je poudaril, da predstavljajo predložene teze bistvene spremembe. Predvsem morajo dobiti večjo besedo zavarovanci. Področja socialnega zavarovanja bi bilo treba obravnavati ločeno, pri tem pa tvorno sodelovati, pri čemer morajo pokazati več razumevanja tudi zdravstveni delavci.

Glede razlik v doplačilih zavarovancev v posameznih komunalnih skupnostih je menil, da se bomo morali s tem sprizajzniti, ker so razlike odsev decentralizacije, približevanja k zavarovancu in uveljavljanje samoupravljanja na tem področju. Če se prenašajo pravice navzdol, bodo te razlike nujne. Nastajajo tudi na drugih področjih in so posledica tega, da smo složno obsodili centralizem in državno vmešavanje ter ubrali drugo pot.

M. LEGAN

V času, ko se popje nopenja, je zimsko škropljenje najbolj učinkovito. Tega se zavedajo tudi v sevnškem Kmetijskem kombinatu, ko so prejšnji teden hiteli škropiti sadno drevje v nasadu pri Sevnici. (Foto: M. L.)

Poslanci o socialnem zavarovanju

(Nadaljevanje s 1. str.)

nega gospodarskega zbora, pa je problem osvetlil z druge strani — s strani manjših podjetij — in svoje trditve dokazal s primeri iz prakse. Za poskus se je konfekcija Lisca vključila v jugoslovansko banko za zunanjo trgovino, toda njenemu zahtevku za posojilo v mesecu dni nihče še odgovoril ni. Torej so imele podjetja upravičeno svoj smrcun, ko so ustanavljala te manjše banke na svojem območju. Menil je, da malo bank krepki njih monopolni značaj, zato ni nič slabega, če imamo več bank, ki tako in tako same zberejo denar za večje gradnje, saj pri tem

ni potrebno administrativno, marveč ekonomsko združevanje.

ZAKAJ NUJNOST DECEMBRSKIH UKREPOV

Zvone Kranjc, predsednik občinskega sveta za zdravstvo, je v uvodnih besedah o socialnem zavarovanju ocenil neenotnost konceptov kot hud oviro, da na tem področju ne napredujemo hitreje. Po njegovem je nesmiselno obravnavati in ločeno sprejemati zakone o organizaciji zdravstvene službe in obsegu zdravstvenega varstva, ker je to povezano eno z drugim.

Opozoril je tudi na zapletenost sedanjega sistema in se zavzel za eno komunalno skupnost v Sloveniji, če da pri tem samouprava ne bi bila okrnjena, lahko pa bi zmanjšali administracijo.

Olga Vrabič, zvezna poslanka, je stvari temeljito obrazložila. V zadnjih letih sta pri nas in v svetu zdravstvena služba in zdravstvo nasploh dosegla velik napredek. Pri nas so ljudje šele dobili možnost v novih domovih in pri novih zdravstvenih kadrih zakonsko določene pravice tudi uveljaviti. To je pripeljalo do tega, da so se skladi socialnega zavarovanja izrpal. Stroški socialnega zavarovanja so se povečali za 36 odstokov na leto, razen tega pa smo do novembra 1966 dobili 70.000 upokojencev več, kot bi bilo pričakovati. Naši ljudje so se navadili ob tem, ko je bilo vse zastoj, da so

kot v najbolj razvitih deželah.

Ko so v zvezni skupščini, kot je znano, obravnavali to problematiko, je gospodarski zbor odbil povečanje stopnje prispevkov za socialno zavarovanje in je bilo treba poiskati izhod drugod.

TUDI V ZDRAVSTVU DOHODKOVNI SISTEM

Tovarišica Vrabič je dejala, da smo pri nas v času, ko je bilo še veliko denarja, predolgo razpravljali o tem, če bi v zdravstvu uvedli dohodkovni sistem, čeprav vemo, da imajo povsod v razvitem svetu že kriterije za ocenitev dela in cenike uslug zdravstvenih storitev. Na tem področju se nikakor ne moremo otestiti proračunske miselnosti.

Glede velikosti komunalnih skupnosti je menila, da smo že imeli velike skupnosti, pa so dale slabe izkušnje. Ker so preveč oddaljene od zavarovancev, je vsak gledal, da bo čimveč ternal iz skupnega

Bodoči sodniki porotniki

Trebanjska občinska skupščina je pred kratkim imenovala naslednje sodnike porotnike za bodoče mandatno obdobje:

Marijo Breznik, Marijo Bukovec, Anico Gole, Pavla Gabriela, Jožeta Vebleta, Ivana Liparja, Lada Kukembergarja, Jožeta Stefančiča, Justa Koračin, Alojza Kaporca, Marijo Ogrin, Janeza Kovačiča, Toneta Kožarnelja, Janeza Dovša, Ivana Kalčiča, Staneta Velikonjo, Jožeta Zupančiča, Franca Zefrana, Alojza Lamuta, Zofijo Kotar, Jerneja Pavlina, Ivana Strajnarja,

Janeza Bukovca, inž. Damjana Mlakarja, Jožeta Jeriča, Marico Srebot, Alojza Marna, Lada Jankoviča, Toma Saje, Jožefo Gregorčič, Janeza Janežiča, Marijo Blatnik, Branka Škarjo, Jožeta Zupančiča iz Zagorice, Antona Klemenčiča, Vido Dereani, Irene Sabec, Toma Strela, Beno Glogovšek, Bojana Bukovca, Terezijo Potrbin, Toneta Slaka, Franca Marolta, Barico Bukovec in Jožeta Šuštaršiča. Približno polovica od njih je porotniško funkcijo že opravljala.

Ni vse odvisno le od denarja!

Trebanjska občinska skupščina je na zadnji seji v nedeljo, 9. aprila, imenovala komisijo za turizem, ki naj bi vodila in povezovala prizadevanja za napredek te vse bolj pomembne gospodarske dejavnosti

V skladu s programom turistične dejavnosti in z nalogami v mednarodnem letu turizma, ki sta jih načrtovala Turistična zveza Slovenije in Gospodarska zbornica, je tudi trebanjska občinska skupščina na zadnji seji obravnavala ukrepe, ki so potrebni, da se bo mednarodno turistično leto poznalo tudi v domači občini. Prav na tem po-

dročju je treba še marsikaj narediti; od stvari, ki ne zahtevajo denarja, pač pa dobro voljo prebivalcev, do investicijskih naložb, ki jih bo treba pritegniti tudi iz drugih krajev naše domovine. Znano je, da so nekateri investitorji že pokazali zanimanje za gradnjo gostinskih objektov ob avtomobilski cesti.

Ker skrb za razvoj turistične dejavnosti ni enkratna akcija, marveč načrtno in stalno delo, je občinska skupščina imenovala posebno komisijo za turizem, ki jo sestavlja: Ciril Pevec kot predsednik, Jože Kastelic kot tajnik ter člani: Janez Mihevc, Ivan Gole, Alojz Zupančič, Angelca Legan, Pavel Žagar, Ivan Mrazek, Tone Gole, Bojan Kolenc, Ivan Longar, Alojz Krhin in Viktor Fran-

Komisijo čaka obsežno delo predvsem pri skrbi za lepšo zunanjo podobo naselij, pri čemer bo morala tesno sodelovati s krajevnimi skupnostmi.

Letošnji jubileji gasilcev

To leto bodo tri gasilska društva v trebanjski občini proslavljala jubilejno leto svojega delovanja. Gasilsko društvo z Velike Loke bo slavilo 60-letnico, zato je predvideno, da bo 2. julija organiziralo večjo prireditev. Dobričani imajo gasilsko društvo že 40 let in bodo to slovesno proslavili prvo nedeljo v juniju. Podobno se bodo spomnili 35-letnice ustanovitve prostovoljnega društva tudi v Dolenjih Jesenicah pri Mokronogu.

Janez Mihevc

Vilko Videčnik

Potrjeni kandidati za odbornike

V trebanjski občini so se pred kratkim končali kandidacijski zbori. Ko je v sredo, 5. aprila, izvršni odbor občinske konference na podlagi zapisnikov ocenjeval zbere, je bil v celoti kar zadovoljen z udeležbo, saj je bilo treba zbere ponavljati samo v dveh krajih. Pokazalo se je, da je bila udeležba boljša v tistih krajih, kjer ni bilo sklicanih predhodnih zborov, ki so jih sklicevali za večja območja.

Te dni so se začele tudi priprave za odborniške volitve. Od 15. do 18. aprila se bodo sestali politični aktivni v vseh večjih krajih občine.

V četrtek, 6. aprila, se je sestala tudi volilna komisija pri občinski konferenci SZDL in skupaj s člani političnega aktiva, ki so sodelovali v dosedanjih pripravah za volitve, pregledala kandidature za bodoče odbornike.

Na kandidacijskih zborih so bili potrjeni naslednji kandidati za odbornike občinskega zbora: v volilni enoti 2 (Dol. Ponikve) Ludvik Mežan in Franc Lenič; v v. e. 4 Jože Križman in Pavel Gabriel; v v. e. 6 (Račje selo) Franc Novak in Jernej Novak; v Trebnjem Ciril Pevec; v Dobriču Milan Kastelic, Milan Smolič in Franc Gerden; na Catežu Jože Bedene in Anton Vesel; v Vel. Loki Tone Žibert in Jože Klemenčič; v Vel. Gabru Marjan Zamjič in Alojz Barle; v Zagorici Anton Sever in Franc Cebular; v zahodnem delu mirenskega področja Nace Dežman in Aleksander Rebolj; v Bistrici Anton Škušek, Leopold Brear, Franc Majcen ml., Ivan Kalčič, Ciril Kos in Franc Petje; v Sentrupertu Ciril Ravnikar;

Franc Kuselj in Vojislav Kutnar; v Mokronogu inž. Franc Kodrič in Janez Borštnar; v Belem griču Dominik Gimpelj in Ivan Vovk ter na Trebelnem Alojz Sinur in Franc Starič.

Za odbornike industrijske podskupine so bili potrjeni

naslednji kandidati: Janez Bukovec, Slavka Nahtigal, Franc Kotar, Ludvik Janežič, Rafko Bijec, Marjan Pivk, Viktor Candellari, Stanislav Pančur, Mihael Pate, Peter Ravnikar, Stefan Pepljnak, Franjo Bulc, Miha Baškovič, Jelka Marš, Franc Kolenc, Tone Pate in Slavko Velše.

Za kmetijsko podskupino kandidirajo: Jože Zupančič, Alojz Kaporc, Franc Hočevnar, Karl Zupančič, Jože Grazar, Ivan Gorenc, Franc Veršaj in Anton Žagar.

V skupino prosvete in kulture kandidira Marija Velikonja, v skupino zdravstva in socialnega varstva Jelena Pavličević in Lado Saje, v skupino zastopnikov ljudi, zaposlenih v državnih organih, družbenih organizacijah in društvih pa Jože Govednik, Milan Avsec in Tone Gole.

Osem milijonov je razdeljenih

Lani določeni ključ delitve dotacije krajevnim skupnostim je bil uporabljen tudi letos

V nasprotju z lansko razpravo o delitvi sredstev krajevnim skupnostim je bilo letošnje razdeljevanje bolj hitro opravljeno. Za razdelitev 8 milijonov S din, kar je za tretjino več kot lani, je bil uporabljen lanski ključ delitve (le delno spremenjen), po katerem je dobila krajevna skupnost za eno vas 2940 S din, za volivca 506 S din (lani 366 S din) za javno razsvetljavo pa po moči obremenitve. Po teh kriterijih bo dobila najmanjšo pomoč KS Svetinje (113.000 S din), največjo pa KS Trebnje (1.512.000 S din), vse druge pa v mejah teh dveh zneskov.

Ke so v nedeljo, 9. aprila, odborniki razdeljevanje odobrili, so hkrati pozvali vse krajevne skupnosti, naj denar koristno naložijo in ga oplemenitijo s prostovoljnimi delom in prispevki. Nikakor pa se ne bi smel ponoviti lanski prihiter, ko KS Svetinje in KS Stefan sploh nista izkoristili denarja, ki jima je bil zato odvzet.

Računajo, da bodo znašali letos skupni dohodki KS, ki vključujejo razen dotacije še prispevke občanov, dohodke

od vodarine in pokopališča, najemnine in zakupnine, skupno 44 milijonov S din. S tem bodo krajevne skupnosti lahko uresničevale precej načrtov in nalog.

Otroška vrtca gresta k šolam

Dalj časa trajajoča razprava o tem, ali naj trebanjski in mokronoški vrtec še naprej obstajata kot samostojna zavoda ali naj se priključita osnovnim šolam, je končana. Na zadnji seji občinske skupščine je bilo odločeno, naj vnaprej delujeta vrta v okviru trebanjske in mokronoške osnovne šole. Načelnik za družbene službe in predsednik sveta za izobraževanje in vzgojo sta obrazložila, da večje šole in vrtec isti vzgojni smotri, združitev pa omogoča načrtnije delo. S to odločitvijo bo urejen tudi pravni status vrtca, manjši pa bodo tudi administrativni stroški poslovanja. Ker je predstavnica vrtca izrazila bojazan, da bo s tem dejavnost vrtca prizadeta, sta povedala, da bo tudi po tej plati vrtec pridobil, ne pa zgubil. Vzgojitelji bodo namreč nagrajeni po istih kriterijih kot učitelji.

Odlok jih je prizadel

Kmetovalci iz območja katastrske občine Mirna, ki jih je nov odlok o prispevkih in davkih uvrstil vse v prvo skupino, čeprav so bili prej v različnih proizvodnih okoliših, zahtevajo, naj si posebna komisija občinske uprave ogleda zemljišča in upošteva njihove pritožbe. Prav isto zahtevajo nekateri kmetovalci iz katastrske občine Sentrupert, ki so vsi uvrščeni v drugo skupino, vendar so med kakovostjo zemlje večje razlike kot to zagotavljajo bonitetni razredi.

Občinska uprava bo skušala pritožbe upoštevati in odpraviti nezadovoljstvo, če je upravičeno.

NOVA POSLANCA

Janez Mihevc in Vilko Videčnik sta nova republiška poslanca. Na nedeljskih volitvah novih republiških in zveznih poslancev je trebanjska občinska skupščina izvolila za novega republiškega poslanca v gospodarskem zboru Janeza Mihevca, dosedanjega podpredsednika občinske skupščine. Od skupnega števila 47 glasov jih je dobil 33, drugi kandidat za poslanca Franjo Bulc, direktor EMI, pa 14. Vilko Videčnik, upravitelj šole v Mokronogu, je bil edini potrjeni kandidat za poslanca prosvetno-kulturnega zbora; tudi odborniki so mu izkazali zaupanje, saj je dobil 41 glasov.

Beli grič: Bo društvo dokončno razpadlo?

Gasilsko društvo iz Belega griča pri Mokronogu je edino gasilsko društvo v trebanjski občini, ki ni izvedlo letnega občnega zbora. Tudi sicer ne kaže življenja. Tamkajšnji gasilski dom je nedograjen in kaže, da se gasilci med sabo ne razumejo, saj se složno ne lotevajo potrebnih akcij. Občinska gasilska zveza bo še enkrat poskusila oživiti društvo, če pa to ne bo uspelo, je priporočila ukinitve društva, tamkajšnji delavoljni gasilci pa naj bi se vključili v gasilsko društvo Mokronog.

Bistrica: referendum bo odločil

V ponedeljek in torek, 17. in 18. aprila, bodo v referendumu odločali prebivalci Bistrice, Prelesja in Puščave, če so pripravljeni prispevati za vodovod toliko, kot predvideva načrt, po katerem bi že letos dobili zdravo pitno vodo.

Vrtec k šoli ali ne

Svet za prosveto in kulturo trebanjske občinske skupščine je sklenil, naj bi otroški vrtec, ki vključuje vrta v Trebnjem in Mokronogu, priključili k osnovni šoli. Doslej je vrtec deloval kot samostojna ustanova, zato se je vodstvo tej odločitvi ostro postavilo po robu, češ da je po dosedanjih izkušnjah v drugih krajih vnaprej prepričano, da bo vodstvo šole dejavnost vrtca podcenjevalo in mu skopo rezalo kruh. Da bi stvar pametno uredili, je bil pred nekaj dnevi v Trebnjem širši posvet prizadetih.

Jutri o problemih zaposlovanja

Jutri popoldne se bo ob 14. uri v Trebnjem sestel razširjeni plenum občinskega sindikalnega sveta. Obravnaval bo probleme nezaposelnosti v trebanjski občini.

Biti odbornik je vse bolj odgovorno

Ivan Gričar z Mirne bo aprila dobil namestnika v občinski skupščini, ker mu bo potekel odborniški mandat — Ker je bil poznan kot prizadeven odbornik, ki je pogosto sodeloval v razpravi in na zborih volivcev, smo mu zastavili nekaj vprašanj, na katere nam je rad odgovoril

— V anketi, ki je bila v začetku leta izvedena med odborniki trebanjske občinske skupščine, je kar 20 izmed 41 anketiranih odgovorilo, da je skupščinsko gradivo zanje pretežko in jim obravnavani problemi niso dovolj jasni. Ugotovljeno je bilo tudi, da 43 odstotkov odbornikov ne sodeluje v razpravi; predvsem zato, ker problematike ne poznajo dovolj. Kaj bi bilo treba ukreniti, da bi šlo v bodoče bolje?

— Sam si največ pomagam z obrazložitvami, ki so priložene obravnavani zadevi. Če česa bistvenega ne vem, vprašam. Mogoče bi bilo dobro narediti kratke, jedrnat in razumljive izvlečke še posebej v taki obliki, ki bi bila razumljiva povprečnemu odborniku. Upravi bi to res dalo nekaj več dela, pripomoglo pa bi k boljšemu delu skupščine. Struktura odbornikov se

namreč še lep čas ne bo bistveno spremenila.

— Ugotovljeno je, da komaj polovica odbornikov prebere gradivo, preden pride na sejo. Ali to ne pomeni, da se na seji šele seznanjajo s stvarmi, namesto da bi o njih že odločali in tehtali posamezne rešitve?

— Prav gotovo, zastoj se ne zavzemamo, da bi bile obrazložitve kratke in razumljivo napisane. Odborniško delo je nameček redni zaposlitvi in vsakdanjim skrbem, zato je treba olajšati seznanjanje, kjer se le da. Zase lahko rečem, da nisem stopil v razpravno dvorano, he da bi prej prebral gradivo. Sodeloval pa sem v razpravah o kmetijstvu in o zadevah našega kraja, pač pri tistem, kar bolje poznam.

— Kaj bi bilo dobro ukreniti, da bi povezovali odbornika z volivci še okrepili?

— Včasih je bilo lažje biti odbornik. Boljši je bil tisti, ki je bil vztrajen, da ne rečem siten, ko je poskušal dobiti iz skupnega lonca čim več za svoj volivce. Danes je precej drugače. Odbornik ne more ne vam kaj »rhitati«, pomembnejše je, da zna aktivirati ljudi za skupno akcijo in enotnost, ko se je treba spoprijeti s posameznimi težavami in nalogami. Oprati se je treba predvsem na lastne moči. Da pri tem odbornik uspe, mora čimveč sodelovati z volivci, razen tega pa njihovo mnenje in razpoloženje posredovati tudi skupščini. In še nekaj: težko je iti na zbor volivcev, če prejšnji sklepi niso uresničeni.

— Kakšen naj bi bil dober odbornik?

— Vsekakor razgledan, preduren človek. Seveda je še boljše, če je tudi izobražen.

Skratka: ugleden človek, v katerega bi imeli ljudje zaupanje. Zal marsikaj hočejo dobiti ljudje nekaj življenjskega izven možnosti in pritiskajo na odbornika, naj kaj ukrene. Davkov ne bi radi plačevali, gorje pa, če jim občina ne bi šolala otrok. Mislim, da odbornik veliko naredi že s tem, če zna dopovedati, zakaj je tako in kakšni so širši družbeni interesi. M. L.

Obsežen načrt za zadnjih 14 dni

V sorazmerno kratkem času, ki nas še loči od volitev, bodo morale opraviti družbeno-politične organizacije obsežno delo — Za politične priprave na terenu odgovarjajo predvsem krajevne organizacije — Po dosedanjih pripravah lahko sodimo, da bodo tudi letošnje volitve v novomeški občini manifestacija pripadnosti socializmu

Preteklo nedeljo je bil opravljen šele prvi del letošnjih volitev, — posredne volitve, ki jih opravijo odborniki občinske skupščine. Pred nami so še dvojne neposredne volitve, ko bomo volili svoje predstavnike volivci neposredno. Te bodo 19. aprila, ko bodo zaposleni volivci na voliščih v svojih delovnih organizacijah volili odbornike zbora delovnih skupnosti občinske skupščine, in v nedeljo, 23. aprila, ko bodo občani, ki imajo volilno pravico, volili odbornike in poslance.

V novomeški občini ima volilno pravico več kot 30.000 občanov. Njihova pravica in dolžnost je sodelovati na volitvah 23. aprila.

7. aprila je bila v Novem mestu skupna seja izvršnega odbora občinske skupščine SZDL, občinskega komiteja ZKS, predsedstva ObSS, predsedstva Ob ZB in sekretariata ObK ZMS. Na njej so se pogovorili o političnem vzdušju, ustvarjenem z dosedanjimi predvolilnimi pripravami, in o stvarnih nalogah posameznih organizacij. Da bi potekalo politično delo lažje in bolj organizirano,

no, je občina razdeljena na naslednjih 11 območij: Zuzemberk, Dol. Toplice, Straža, Stopiče, Brusnice, Šentjernejski, Skočjan, Šmarjeta, Otočec, Mirna peč in Novo mesto.

11. aprila so bila v pravkar omenjenih krajih območna posvetovanja krajevnih vodstev družbeno-političnih organizacij. Na njih so ustanovili volilne štabe in se pogovorili o organizaciji predvolilnega dela.

Od 13. do 18. aprila bodo v Mirni peči, Straži, Dol. Toplicah, Zuzemberku, Hinjah, Novem mestu in še v nekaterih krajih razgovori kandidatov za poslance republiškega zbora skupščine SRS z volivci.

Od 12. do 18. aprila bodo v vseh 11 območjih, na katera je razdeljena občina, sklicali predsedniki in sekretarji družbeno-političnih organizacij skupne seje odborov in sekretariatov teh organizacij. Pogovorili se bodo o

stvarnih nalogah, ki naj jih opravijo posamezne organizacije.

Od 20. do 21. aprila bodo v vseh 11 območjih posveti predsednikov krajevnih organizacij SZDL s predsedniki krajevnih vodstev družbeno-političnih organizacij in z volilnimi štabi. Na teh posvetih bodo ocenili predvolilne priprave in se pogovorili še o nalogah na dan volitev.

»Les sem dal, denarja pa ni!«

Take in podobne pripombe je na terenu pogosto slišati, veljajo pa novomeškemu GG, ki od kmetov odkupuje les, kmetje pa morajo več tednov čakati na izplačila. Ljudje izgubijo veliko časa, ko hodijo zastoj v Novo mesto po denar. Med temi je veliko kmetov, ki še niso plačali davkov. Gozdno gospodarstvo bi se moralo bolje pripraviti za izplačila. Na izplačila čakajo (nekateri več mesecev) tudi vzorniki, ki spravljajo les iz gozdov.

POLDE MIKLIČ

Republiški milijoni le za priznavalnine

Novomeška občina bo letos dobila iz republiških sredstev 15 milijonov Sdin za priznavalnine nekdanjim borem in aktivistom. To bo vse, kar bo občina, ki letos ne more računati na dopolnilna sredstva za razne dejavnosti, dobila od zunaj.

Še šestnajst kvalificiranih gostincev!

Na Gostinski šoli v Novem mestu je predzadnji četrtlet in petek delalo zaključne izpite za naziv gostinski delavec ozkega profila enajst kandidatov natakarske in pet kuharske smeri. Med slušatelji oddelka za odrasle je tudi nekaj zasebnih gostilničarjev. Ureditev dolenskih gostišč in povečanje strokovnega kadra v naših gostiščih zahteva mednarodno turistično leto.

Prvi gostinski ples

V soboto, 15. aprila, bodo dijaki gostinske šole v Novem mestu, ki letos zaključujejo šolanje, privedli v Dolenjskih Toplicah I. gostinski ples. Zanj je zlasti med turističnimi in gostinskimi delavci precejšnje zanimanje. Zvedeli smo, da bo na tej priložnosti, ki se je bodo udeležili tudi gostje iz Karlovca, Ljubljane in od drugod, pel Rafko Irgolič.

84 ODBORNIKOV IZVOLILO POSLANCE

Izvoljeni: Thorževskij, Glonar, Mavser in Tanko

Občinska skupščina potrdila tudi kandidature za dr. Franca Hočvarja, inž. Jožeta Legana in Zvoneta Perca

Ob dobri udeležbi odbornikov (84 od 90) je v nedeljo, 9. aprila, tudi občinska skupščina v Novem mestu na 37. skupni seji, ki jo je vodil Tone Valentiačič ob pomoči Eme Muser in Franceta Goloba, s prvim glasovanjem izvolila poslance v gospodarski, kulturno-prosvetni, socialno-zdravstveni in organizacijsko-politični zbor republiške skupščine in potrdila kandidature kandidatov za republiški zbor, ki jih bodo občani volili na neposrednih volitvah 23. aprila.

Med kandidati za republiški gospodarski zbor (Milan Blatnik, Ciril Jarnovič in Sergij Thorževskij) je bil izvoljen za poslanca Sergij Thorževskij. V kulturno-prosvetni zbor, za katerega so kandidirali Jože Glonar, Boris Gabrič in Bogo Komelj, so odborniki premočno izvolili profesorja Jožeta Glonarja. Novega poslanca za socialno-zdravstveni zbor je bilo treba izvoliti med kandidati Brigito Mauser, Majdo Jereb in inž. Edom Tavčarjem. Izvoljena je bila Brigita Mauser.

Najzanimivejše so bile volitve novega poslanca v republiški organizacijsko-politični zbor. Kandidirali so: inž. Jože Tanko, Ludvik Kebe, inž. Jože Petrič, Vinko Bambič in Andrej Grča. V ta zbor ni nikjer v Sloveniji kandidiralo toliko kandidatov. Potrebno večino glasov je zbral in bil izvoljen za poslanca inž. Jože Tanko.

Odborniki so izvolili tudi poslanske kandidate za republiški zbor, in sicer: za v. e. 72 — Novo mesto I. dr. Franceta Hočvarja, za v. e. 74 — Novo mesto III. pa inž. Jožeta Legana in Zvoneta Perca. Med temi bosta izvoljena dva poslanca na neposrednih volitvah 23. aprila.

KAKO JE S STANARINAMI?

(Nadaljevanje in konec)

Razen tega kljub naši okoliščini številni hišni sveti še sedaj ne vedo, da za najpogostejše drobne okvare in popravila skrbijo sami; to je na primer: zamenjava žarnic v skupnih prostorih, nabava čistilnega pribora in čistilnih sredstev za skupne prostore in podobno. To lahko sami opravljajo in nabavljajo, saj predstavlja del tekočega vzdrževanja, ki je naloženo hišnim svetom že z zakonom. Po sklepu širšega delavskega sveta našega podjetja lahko za kritje teh stroškov uporabijo letno 4 odst. od polne letne stanarine za celo stavbo. Ker po zakonu nimajo svojih žiro računov, material nabavijo sami in potem pridejo z izkazilom o nabavi oz. z računom k blagajni našega podjetja, ki jim stroške takoj poravnava.

Menim, da bi hišni sveti lahko dobili še večje pristojnosti pri vzdrževanju stavb, zlasti glede manjših inštalacij, za urejanje razmerij s čistilkami in blagajniki in za njihovo nagrajevanje. Naše podjetje bi jim v takšnih primerih odstopilo večji odstotek od polne stanarine. To pa za zdaj še ni možno. Vemo pa, da republiški organi že pripravljajo spremembo zakona v takšnem smislu, da bi hišni sveti ponovno postali pravne osebe v določenih zadevah in dobili širše kompetence kot doslej. Menim, da so se ravno pri manjših in številnih popravilih strokovne službe našega podjetja doslej trudile v največji možni meri, da bi pomagale stanovalcem in da bi se preprečila večja škoda.

Kaj želite kot direktor pomembnega podjetja, ki ga širak krug ljudi

POUKA JE KONEC, učenci pa so se zapodili skozi vrata šole, kot bi ne hoteli nikoli več nazaj. Temu se ne smemo čuditi, saj je šola v Mirni peči prej podobna razpadajočemu gospodarskemu posloppju kot izobraževalni ustanovi. Na javni tribuni so občani nedavno poudarjali, da tako ne sme več naprej, da pa bi Mirna peč letos dobila novo šolo, ni upati in ni možnosti. Sicer pa je nova mirnopenška šola na prioritetni listi in se s tem lahko tolažijo učenci, učitelji in starši. — Na sliki: mirnopenški učenci se peš ali s kolesi odpravljajo domov (Foto: Ivan Zoran)

„VODOVOD“ terja odškodnino

Po treh napornih dneh vodovodna okvara na Trdinovi cesti odpravljena, od prejšnjega četrtka pa imajo vsi stanovalci spet vodo

V četrtek, 6. aprila, so delavci novomeškega VODOVODA po skoraj tridnevni napornih opravili okvaro pri vodovodnem odcepu na Trdinovi cesti v Novem mestu, zaradi katere so bili stanovalci v blokih ob Trdinovi in Zagrebski cesti brez vode od ponedeljka, 3. aprila, popoldne.

Poročali smo že, da se je v ponedeljek pod težo buldozerja na Trdinovi cesti zdrobila litoželezna cev vodovodnega odcepa v blokom ob Trdinovi in Zagrebski cesti, pri čemer je nastalo za okoli 200.000 starih din škoda in je odteklo okoli 2000 kubičnih metrov pitne vode. Pri VODOVODU so napako ugotovili že naslednjega dne, saj se je pritisk naglo manjšal v vsem mestu. Napake niso vedeli kje iskati in tudi testpatex — priprava, ki zaznava vodne šume — jim

ni veliko pomagal. Najmanj so mislili, da se je kaj zgodilo na Trdinovi cesti, zlasti še, ker so izvajalci obnovitvenih del na njej vedeli za vodovod in kako je treba v takem primeru ravnati. Šele v torek, 4. aprila popoldne, in še bolj naslednjega dne zjutraj, ko so se začeli ljudje spraševati, kaj se je spet zgodilo, da ni vode, so zatrdno vedeli, da morajo napako iskati na Trdinovi cesti. VODOVOD je takoj poslal dežurno ekipo na delo. Do srede zvečer so posledice okvare že toliko ublažili, da so imeli vodo v vseh blokih, razen v stanovanjih najbližjih delovišču. Zaradi nagradne zemlje niso mogli zapreti ventila, to pa so lahko napravili šele v četrtek je buldozer odin zemljo. Tega dne so namestili tudi novo cev in okvaro dokončno odpravili.

Komisija, ki je raziskovala vzroke za okvaro, je ugotovila, da se je krhka litoželezna cev pod bul-

dozermem zdrobila zato, ker ni ležala na trdni podlagi. Ko so uredili kanalizacijo, so premalo nabili zemljo pod vodovodno cevjo, zato se je pod težo buldozerja zlomila. Kanalizacijo je urejalo Komunalno podjetje. VODOVOD bo od njega zahteval povračilo škoda.

Vso skrb pripravam na dan mladosti

Občinski komitej ZMS v Novem mestu je 6. aprila sklenil posvetiti aprilski čas predvsem pripravam na proslavljanje dneva mladosti. V na namen bo osnovna komisija, ki bo naredila program praznovanja. Na komitejevi seji so se dogovorili, da bo 16. aprila seminar po skupinah za predsednike in sekretarje mladinskih aktivov, da bodo v tem mesecu privedli posvet z mladinskimi mentorji v osnovnih šolah in da bodo s predstavniki počitniške zveze in tabornikov privedli pogovor s poslanci o ukinitvi regresov. Člani komiteja so »razpravljali tudi o sprejemanju mladincev v ZK.

Pet novih diplomantov VEKŠ

Pretekli teden je opravilo zadnje izpite in s tem diplomiralo na višji ekonomsko-komercialni šoli v Mariboru 5 izrednih študentov iz Novega mesta: Janko Popovič, uslužbenec OBS Novo mesto, Jože Šmajdek in Anton Golobič, oboja uslužbenca SDK Novo mesto, Marija Florjančič, uslužbenka Zavoda za izobraževanje, in Cita Bračko iz Šolskega centra za gostinstvo v Novem mestu. Vsem diplomantom, ki so morali kot izredni študenti vlo-

žiti za svoje strokovno izpopolnjevanje nemalo naporov, iskrene čestitke!

Seja bo po volitvah

Po volitvah, najverjetneje pa ob koncu aprila bo predsednik Stane Smid sklical sejo sveta novomeške krajevne skupnosti. Obravnavali bodo delovni program in finančni načrt za leto 1967 ter predlog, kje naj bi zidali novo novomeško šolo. Svet bo imenoval tudi novo socialno-zdravstveno komisijo.

■ 70 PROŠENJ ZA ODPIS DAVSCIN — Socialno-zdravstvena komisija pri krajevni skupnosti v Skočjanu je v petek, 7. aprila, pretresala več kot 70 prošelj občanov. Občani so predvsem prosili za davčne olajšave v letu 1967. Komisija je reševala tudi nekaj prošelj iz preteklega leta.

■ DO SOBOTE VPIS V PRVI RAZRED — V ponedeljek, 10. aprila, so začeli v osnovni šoli v Skočjanu vpisovati otroke, rojene leta 1960. do 20. januarja, v prvi razred. Vpisovalci bodo do sobote, 15. aprila.

■ POTOKI POPLAVILI TRAVNIKE — V soboto, 8. aprila, so potoki med Skočjanom, Zburami in Šmarjetom močno narasli in poplaveli več deset hektarov travnikov. Razlivati pa se je začela tudi Krka in grozila, da bo zalila bližnje travnike in polja.

■ OD DANES SAMO OB CETRTKIH — Na matičnem uradu v Skočjanu so do sobote, 8. aprila, izdali 1320 osebnih izkaznic. Do prejšnjega tedna so občani lahko urejali osebne dokumente trikrat na teden, od danes dalje pa jim bo matični urad izdajal osebne izkaznice le ob četrtkih.

■ TRIJE KANDIDATI ZA IZKLJUCITEV — Občinski komitej ZMS v Novem mestu je 6. aprila med drugim razpravljal o aktivnosti svojih članov. Ugotovili je, da se trije (dva iz delovnih organizacij, eden s terena) sploh še niso udeležili komitejevih sej, in predlagal, da bi jih izključili, namesto njih pa izvolili boljše mladince.

■ PRIHODNJIČ O OBČINSKI SKUPŠČINI — Odborniki obeh zborov občinske skupščine v Novem mestu bodo na zadnji seji v tej mandatni dobi, 18. aprila obravnavali delo občinske skupščine in njenih organov.

■ ODSTRANJEN PLOT PRI LEKARNI — V ponedeljek, 10. aprila, so pri lekarni ob Cesti komandanta Staneta v Novem mestu podrli plot, ki je dolga leta skrival ruševine podrtih hiš. S tem so začeli opravljati glavna komunalna dela za poslovno stavbo podjetja OBRTNIK, ki jo bodo postavili na tem mestu. Investitor je Podjetje za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij. Med prodajalno ELEKTROTEHNE in stavbo medobčinske zavarovalnice na Glavnem trgu pa so v ponedeljek, 10. aprila, začeli urejati temelje za poslovno stavbo podjetij MERCATOR in ELEKTROTEHNA.

■ ZA OTROKE LE 91.500 SDIN?! — Do ponedeljka, 10. aprila, so delovne organizacije, sindikalne podružnice in posamezniki v novomeški občini za okrevanje in letovanje otrok prispevali šele 91.500 starih din. Menijo, da akcija, ki jo je začel občinski odbor RK, še ni povsod našla plodnih tal, in pričakujejo boljše odzivi in več prispevkov v naslednjem obdobju. Zanimivo je, da je gospodinja iz Zabuje vasi Jožeta Zupančič, ko je zvedela za akcijo, sama med prvimi prinesla tisočak v pisarno občinskega odbora RK.

Izdali že 22.380 osebnih izkaznic

Polovica zamudnikov je doma na območju novomeškega matičnega urada in precej teh ima matični urad celo pred nosom

V nekaj več kot sedmih mesecih so matični uradi v novomeški občini izdali 22.380 osebnih izkaznic. Največ izkaznic je bilo izdanih v prvih mesecih, pozimi že manj, ob koncu marca in v aprilu pa še manj. V občini je okoli 26.500 občanov, ki morajo imeti osebne izkaznice.

Iz zadnjih podatkov je razvidno, da si najvažnejšega osebnega dokumenta še vedno ni priskrbelo več kot 4.000 ljudi. Zanimivo je, da živi več kot polovica zamudnikov na območju novomeškega

matičnega urada. Čeprav bo uradna (redna) izdaja osebnih izkaznic končana z zad-

njim aprilom, torej čez dobrih štirinajst dni, ni čuditi, da bi se zamudniki kaj bolj potrudili pri urejanju osebnih dokumentov! Na matičnem uradu v Novem mestu so povedali, da je še do konca marca vložilo zahtevke za osebne izkaznice vsak dan povprečno 100 do 150 ljudi, zadnje dni pa jih pride le po 40 ali celo manj, čeprav ima urad vsak dan neprekinjeno uradne ure za izdajo osebnih izkaznic.

Kot je razvidno iz seznama stalno prijavljenih ljudi na območju novomeškega matičnega urada, je med zamudniki manj bolnikov, ostarelih in začasno izseljenih ljudi kot zdravih polnoletnih občanov, ki mnogi stanujejo v Novem mestu in imajo matični urad celo pred nosom! Matični uradi bodo sicer tudi po roku izdajali osebne izkaznice, vendar naj bi do takrat »čakalci« le tisti, ki iz utemeljenih razlogov niso mogli prej na vrsto, začasni izseljenci in drugi, ki se dalj časa zadržujejo na tujem.

Prvi prispevki na priporočilo

Do 11. aprila dopoldne se je za novo novomeško šolo nabralo 8.462.065 Sdin. Prišli so tudi prvi prispevki na priporočilo občinske skupščine. Novomeška podružnica SDK je vplačala 620.000 Sdin kot 1 odstotek izplačilnih osebnih dohodkov za vse leto 1967. Industrija obutve je prispevala 100 tisoč Sdin, Gradbeno obrtno podjetje pa 35.000 starih dinarjev. Kavarna CENTER in kolodvorska restavracija sta vplačali 205.960 starih dinarjev in s tem poravnali krajevni samoprispevek za leto 1967.

Hišni sveti še niso prislunili

Skupščina stanovalcev pri novomeškem Podjetju za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij bi se morala sestati že sredi aprila, ker pa nekateri hišni sveti niso prislunili zahtevam večine, se niso sestali in niso izvolili članov v skupščino, bo seja skupščine stanovalcev šele ob koncu tega meseca. Obravnavali bodo problematiko stanovanjskega podjetja pri vzdrževanju stanovanjskih hiš in predlog za novo pristojnost hišnih svetov.

Namesto 1,5 milijona le 60 tisočakov v Šmarjeti

V Šmarjeti so lani pobrali le 60.000 Sdin krajevnega samoprispevka namesto 1.500.000 Sdin, kot so predvideli. S tako malo denarja niso mogli popraviti poti. Preden bodo predpisali prispevek za letošnje leto, bodo poskušali izterjati lanski dolg.

Namesto venca na grob tovariša Drejčeta

Vest o nenadni smrti znane prosvetnega delavca tov. Zamljena je odjeknila tudi na gostinski šoli v Novem mestu, ki je v neposredni bližini muzeja NOB, kjer je tov. Zamljen pogosto vodil dijakke šole od vitrine do vitrine in jim razlagal revolucionarno preteklost naše Dolenjske.

Vodstvo šole je namesto venca na grob namenilo 100 N din za gradnjo nove osnovne šole.

1600 kilogramov eksploziva

V ponedeljek proti večeru se je v Gojni vasi na cesti proti Beli krajini zbralo več sto ljudi. Oči in ušesa vseh so bila obrnjena proti PIONIRJEVEMU kamnolomu na pobočju nad vasjo. Tu so strokovnjaki Geološkega zavoda Slovenije iz Ljubljane pripravljali največjo letošnja eksplozija na Dolenjskem. V steno kamnoloma so izvrtali 12 metrov globoko 52 lukenj, vanje pa so vložili 1600 kilogramov modernih razstreliv KAMEKS-C in NITROL-1. Ko je inž. Jurij Hercigonja ob 19.20 prižgal vžigalno vrstico, je zletelo v zrak blizu 5000 kubikov kamnja. PIONIR ima tako za več mesecev zalogo tega gradbenega materiala. »Tak moderen način razstreljevanja se vse bolj uveljavlja pri nas.« je povedal inženir Miroslav Likar iz Ljubljane, ki je vodil akcijo.

V Šmarjeti vabi kooperacija

Šmarješki in okolišni kmetje se čedalje bolj zanimajo za pogodbeno sodelovanje z novomeško kmetijsko zadrugo. Ta čas je največ (12) pogodbnikov za vzrejo telet in piščancev, teh predvsem v Beli cerkvi. Dobra je bila tudi pogodbenarja prašičev, vendar za to dejavnost zdaj velikega zanimanja. Za vzrejo telet se zanima še veliko kmetov, žal pa zadrugi teh živali primanjkuje.

Sredi odgovornega in plodnega dela nas je pretekli teden nenadoma zapustil

JOŽE ZAMLJEN - DREJČE

nosilec partizanske spomenice in drugih odlikovanj, udeleženec Kočevskega zborna, prvi poverjenik za prosveto in kulturo okrožnega ljudskega odbora Novo mesto, prvi predsednik Okrajnega odbora Zveze borcev Novo mesto, predsednik okrajnega odbora Osvobodilne fronte, javni, prosvetni ter politični in kulturni delavec, prvi urednik Dolenjskega lista, vodja oddelka NOB v Dolenjskem muzeju.

Uspehi pokojnikovega dela bodo njegov trajen spomin!

Občinska skupščina Novo mesto
Občinska konferenca SZDL Novo mesto
Zveza združenj borcev NOV Novo mesto

da bodo cene za kvadratni meter zgrajene koristne stanovanjske površine ostale dije časa vsaj približno enake cenam iz decembra 1964. Ta rok se je namreč jemal kot merilo ob točkovanju in določitvi revalorizirane vrednosti stanovanj. Praksa pa je pokazala drugače, kajti cene zgrajene stanovanjske površine še vedno stalno naraščajo. V naši občini so od decembra 1964 porastle povprečno za 30 odst. V drugih mestih so te razlike še večje. Če bi se naše podjetje strogo držalo predpisa in določilo cene po gradbeni vrednosti, bi morali stanovalci po vseh stanovanjih, zgrajenih po 1. januarju 1965, plačevati večje stanarine, kot jih plačujejo sedaj, ko smo tudi zanje stanarino določili na podlagi točkovanja. Glede na to je najmoj spreminiti in uskladiti predpise.

3. Poleg našega podjetja gospodarijo s stanovanji v občini še samostojne stanovanjske enote pri delovnih organizacijah. Problemi nastopijo tam, kjer

so mešana stanovanja več delovnih organizacij v eni stavbi in imamo tako več gospodarjev. Ze julija lani je pričel veljati občinski odlok, da naj se doseže sporazum in naj z eno stavbo gospodarji eno samo stanovanjsko podjetje. To pa nam še ni uspelo, ker ni prišlo do sporazuma. Elektro Ljubljana, ZTP Ljubljana in SGP Pionir postavljajo namreč posebne pogoje, ki pa za naše podjetje niso sprejemljivi, ker bi porušili enotni sistem zbiranja in uporabljanja stanarin ter povzročili nepotrebno administrativno delo.

4. S predpisi je potrebno določiti, kdo in pod kakšnimi pogoji lahko stanovanja prodaja. Sedanjí predpisi so med seboj v nasprotju in celo pravniki, strokovnjaki s tega področja, niso pri tem enotni.

5. Za stanovalce je pomembno predvsem naslednje: ustno in pisмено se pritožujejo, da se v kletih v okolici blokov v mestu redijo domače živali, da se na podstrešjih nabira razna ro-

potija, da so stopnišča in hodniki polni smeti, da je okolica blokov založena z drvmi, da manjkajo žarnice in šipe. Povedati moram, da reševanje teh zadev ne spada v delovno področje našega podjetja, temveč izključno v pristojnost hišnih svetov. Potrebni pa so novi hišni redi, in kot smo obveščeni, se v okviru republike pripravljajo osnutki.

Želim, da bi bilo v bodoče še tesnejše sodelovanje med stanovalci in hišnimi sveti ter našim podjetjem. Nujno je, da ponovno zaživí delo hišnih svetov. Poslali smo jim posebno okrožnico za izvedbo zborna stanovalcev in izvolitev novih hišnih svetov. Mnogo dela bo olaščenega in izginile bodo številne kritične pripombe, če bodo v vseh stavbah hišni sveti bolj delavni in če bodo sproti urejevali razmere v stavbah ter vzdrževali stalne stike z našim podjetjem. Ne branim se njihovih predlogov in pripomb, saj bo to izboljšalo tudi oblike dela pri našem podjetju.

SLOVO OD JOZETA ZAMLJENA-DREJČETA, zaslužnega aktivista in borca NOV, spomeničarja iz 1941 in požrtvovalnega ljudskoprosvetnega delavca, je bilo pretekli petek nadse žalostno. V Dolenjski galeriji sta se pred množico njegovih sodelavcev in sodelavcev poslovila od pokojnika prof. Janko Jarc in pesnik Severin Šali, popoldne pa so mu spregovorili na zadnji poti še Miloš Jančič v imenu borčevskih organizacij, Janez Grašič v imenu prosvetarjev in Jože Udovč v imenu vseh množičnih organizacij. — Na sliki: nosilci spomenice nosijo krsto s pokojnim Jožetom Zamljenom iz Dolenjske galerije

V Novem mestu kmalu naprodaj žive ribe?

Če se bo ribogojnici na Dvoru posrečilo dobiti v upravljanje in uporabo ribarnico pod kandijaškim mostom v Novem mestu, bodo novomeški potrošniki lahko že kmalu kupovali žive ribe. Ribogojnica bo v Novem mestu prodajala šarenke (kalifornijske posttrvi), krape, some in linje. Posttrv bo veljala toliko kot na Dvoru, some bodo predvidoma po 1.200 do 1.300 Sdin, krapí po 800 do 850 Sdin in linji po 850 do 950 Sdin kg.

GABRJE: skupni napori - zagotovljeni uspehi

Iz poročila gasilskega društva v Gabrju je bilo na občnem zboru 2. aprila videti, da je lansko leto društvo dobro gospodarilo. Vodstvo je iz vrst članstva izključilo nedisciplinirane gasilce in na novo sprejelo 11 mladeničev, za katere je gotovo, da bodo disciplinirani.

Kot v večini gasilskih društev tako je tudi v Gabrju precejšnja stiska za denar. Toda stisko bodo prebredli, ker so spoznali, da se ne kaže zanašati na tujo pomoč. Pri skupnih akcijah znajo biti enotni, kar se je pokazalo že pri uvedbi samoprispevka. Ker je treba popraviti cesto Gabrje-Gornji Suhadol, zgraditi dvorano, razširiti gasilski dom, kupiti nove cevi in uniforme, bo potrebno precej prostovoljnega dela in prispevkov. Za nove uniforme bodo člani prispevali polovico denarja. Precej pikrih besed je bilo na shodu izrečenih na račun hidrantov v vasi. Sklenili so, da bodo sporočili

podjetju VODOVOD iz Novega mesta, naj preskrbi nastavke za podzemne hidrante, ki bi jih bilo treba le malo popraviti in bi lahko še dolgo služili namenu.

Ker je gasilski dom pretesen, se zbirajo na sestanku kar v šoli, zato so bili gasilci prvi, ki so predlagali uvedbo samoprispevka ter pri tem obljubili, da bodo v prostem času brezplačno pomagali. Občni zbor so končali z ugotovitvijo, da bodo lahko le s skupnimi napori in z dobro voljo članov organizacije dosegli lepe uspehe.

F. L.

Na Dvoru opremljajo vozila IMV

V začetku marca je začelo splošno mizarstvo na Dvoru izdelovati tudi notranjo opremo za prikolicne tipe »Adria« novomeške IMV. Na dan naredijo osem do deset oprem, pogodba pa je sklenjena za 750 oprem.

Novomeška kronika

Pravijo, da vozijo vozilci po križiščih še bolje tudi takrat, ko ni miličnikov.

PRODAJALNA »MLADINSKE KNJIGE« je prejela te dni še tri pošiljke knjig po znižanih cenah.

VEC IZLETOV IN EKSKURZIJ so priredili v minulih dneh novomeški gimnazijci in izrabili primerno vreme.

SLASČICAR, ki postuje v kiosku pred avtobusno postajo, je te dni spet začel peči burek. Velik kos jabolčnega ali sirovega bureka velja 200 Sdin, mesnega pa prodaja po 220 Sdin.

ZIVILSKI TRG je bil v ponedeljek dobro založen. Gospodinj so bile vesele posebno solate ledenke, ki so jo pripeljali iz Dalmacije. Veljala je 700 Sdin kg. Jajca so prodajali po 50 din, motovilec po 80 din merico, solato berivko po 100 din merico itd.

GIBANJE PREIVALSTVA — rodili sta: Katjusa Borsan iz Strehške 5 — Tomasa in Slavka Dular s Smihelske ceste 13 — dečka.

PLES MATURANTOV novomeške gimnazije je bil v soboto zvečer prav prijetna družabna prireditve v novi restavraciji na Otočcu. Dvorana je bila polna, dobre volje, plesa in prijete muzike pa tudi ni manjkalo. Osebe restavracije je pravočasno opazilo, da so nesposabljeni gostje na večeru (Boris Klemen — 22, Iztok Preinfalk — 23, oba iz Ljubljane, ter Jože Ovetko — 19 z Otočca) poskrbeli tudi za nekulturno nastop: na stranišču so se stegli in razbili nekaj poročana. Dva je odpeljal dežurni miličnik v Novo mesto, vsi trije pa se bodo zagovarjali pred sodiščem. Na kulturno pripravljene prireditve rade pridejo take zgage in motijo zabavo!

ZE NEKAJ JUTER IN POPOLDNEVOV usmerjajo miličniki promet na obeh najbolj prometnih križiščih — v Kandiji in pred Industrijo obutve — navajajo vozilci pravilno vožnjo v gostem prometu in se tudi sami učijo.

Šport v Kočevju

■ **ODBOJKA: KOČEVJE** — KAMNIK 3:1. Kočevski odbojkarji bodo tudi letos sodelovali v II. republiški odbojarski ligi. Za te nastope so se redno pripravljali vso zimo, v nedeljo pa so imeli v gosteh odbojkarje iz Kamnika, ki so lani tekmovali v I. republiški ligi. Ko so se pomerili v telovadnici, so domačini prva dva niza hitro odločili v svojo korist, v tretjem pa se je ponovila običajna slabost domačega moštva, ki se je preveč zanašalo na svojo zmago in izgubo. Četrti set je Kočevje dobilo z veliko razliko. Za domačine so igrali: Pogorelec, Murovič, Poje, Figar, Krsnič, Kavčič, Luzar in Cokorilo, vodil pa jih je prof. Bizal. V nedeljo, 23. aprila, se bo začelo prvenstveno tekmovanje v republiških odbojarskih ligah.

■ **KOSARKA**. Pred odbojarsko tekmo so se pomerili v košarki igralci mladinskega aktivna podjéja ITAS in pionirji kočevskega Partizana. Zmagal je Partizan z rezultatom 50:34 (31:16). Ceravnje je bila tekma precej začetniška, je razveseljivo predvsem to, da se je v ta šport vključilo že mnogo delavske mladine, pri čemer naj bi ji pomagala podjetja in mladinski aktiv. Prav bi bilo, da bi mladince ITASA posnemali tudi drugi aktivni podjetji.

■ **NOGOMET**. Nogometaši NK Rog bi morali odigrati na domačem igrišču 6. kolo prvenstva ljubljanske nogometne lige z enajsterico Domžal. Toda gostov iz neznanih vzrokov ni bilo na igrišče. Mogoče so računali na zelo slabo vreme, ki je bilo še v soboto, vendar je bila nedelja lepa in sončna.

■ **ORODNA TELOVADBA**. Prihodnjo nedeljo, 16. aprila, bo v Kočevju republiško tekmovanje mladini v orodni telovadbi. Tekmovanje bo v prostih sestavah mladini, rojenih leta 1951 in kasneje, iz več društev Slovenije. Razpisala ga je republiška gimnastična zveza, organizacijo tekmovanja pa je prevzel kočevski Partizan. A. ARKO

Brežiško športno pismo

V lepem dopoldnevu smo lahko v nedeljo sledili dvojnemu rokometnemu programu. V drugem kolu pomladanskega dela republiške rokometne lige sta v Brežicah gostovali članska vrsta iz Murske Sobote in člani iz Ormoža. Nekaj podrobnosti:

ZENSKA — BREZICE : MURSKA SOBOTA 15:9 (7:3).

Domačinke so še visoko vodile, nato pa popustile; s to zmago so se utrdile na drugem mestu. Igrale so: Božičnik, Buzančič 2, Molan 7, Engel, Kolar 4, Mišič 1, Les, Jurečič in Slak. Grajati je treba odobnost Jurmanove in Račičeve, ki se nista pojavili na igrišču. — Prihodnjo nedeljo bodo gostovali Brežičanke v Kranju, kjer pričakujejo prav tako poln iskupček.

MOSKI — BREZICE : ORMOZ 22:17 (11:6)

Domačini so prikazali eno najboljših igrar, odkar tekmujejo v republiški ligi. Vsi igralci so se nadevje trudili in vodstva niso spustili iz rok vse do konca. Tudi tokrat se je odlikoval predvsem prodorni Bosina. Srečanje se je odigralo okrog 300 gledalcev. Za Brežice so nastopili: Mars, Rovani 5, Setina 4, Kuzel, Jurečič 3, Bosina 5, Paulič 3, Avsec 1, Degen, Novak 1, in Bergič. — Prihodnjo nedeljo bodo gostovali tudi člani v Kranju, kamor bo skupaj z ženskimi odpotovala še mladinska ekipa.

DAN POMLADI so učenci V. c in d osnovne šole v Sevnici izkoristili za izlet v naravo, kjer so se pomerili »med dvema ognjema« (Foto: Franc Pavkovič)

Igor Penko - dolenjski prvak

V soboto in nedeljo, 8. in 9. aprila, so na dolenjskem šahovskem prvenstvu v Kočevju odigrali zadnja tri kola. Prvak je postal novomeški mojstrski kandidat Igor Penko, ki se je s to zmago uvrstil v kvalifikacijski turnir za prvenstvo Slovenije, vendar bo moral igrati dvoboje s prvaki drugih tekmovalnih skupnosti.

Marjan Kopač najboljši košarkar

■ **KOSARKARSKI PRVAKI** novomeške gimnazije so postali igralci 4. c, ki so v finalu premagali 3. c s 78:66. V boju za tretje mesto so moštvo 3 a b premagalo 2 a z 72:64. Najboljši košarkar prvenstva je postal Marjan Kopač. Največ košev je dal Janez Peselj — 196, Marjan Stokanovič 134, Kopač 128 in Matjaž Verbič 80.

Novo mesto : Radeče 15:14

V prvi prvenstveni tekmi ljubljanske coneske lige so novomeški rokometasi premagali Radeče s 15:14 (8:9). Za Novomeščane so dali gole: Jaklič 3, Jančič 3, Lozar 4, Setina 3 in Felko 2, za goste pa: Sotlar 2, Mrežar 2, J. Mrežar 5 in Koren 5. Najboljši je bil vratar novomeških igralcev Perko. Sodil je Simčič iz Brežic.

NOGOMET — BREZICE : SENOVO 4:1

Več kot 250 gledalcev se je v lepem nedeljskem popoldnevu zbralo na stadionu in si ogledalo prvo tekmo v okviru prvega kola pomladanskega dela tekmovanja v obojski nogometni podzvezi. Domačini so zmagali s 4:1, rezultat pa bi bil lahko občutno višji.

Na sobotnem nastopu se je posebno poznala odsotnost dveh dobrih kegljacev, Romiha in Barbiča, zato je bil rezultat slabši, pa tudi večina kegljacev je prvi nastopila na tem kegljišču. Vseeno sta dosegla Krušič (905) in Hren (881) odlične rezultate. Solidne rezultate so dosegli še Mrzлак 848, Legiša 839 in Turk 809. Ostali so imeli rezultate pod 800 keglji. Ekipa je podrla 6620 kegljev (povpreček 827,5).

Nedeljski nastop je prinesel boljše igranje oboje ekip, ki se je tudi privadila na kegljišče. Tako je bil odlični Vinko Rodič, ki je podrl 905 kegljev. Zelo dobro so kegljali tudi Legiša 884, Krušič 876 in Zidanek 857. Uspeh ostalih: Mrzлак 844, Hren 830, Turk 791 in Horvat 778. Ekipa Jesenic je oba dneva dosegla odlične rezultate, v soboto 6969 in v nedeljo 6975. Pionir pa v nedeljo 6765 (povprečno 846), kar je ekipi prineslo osmo mesto v nedeljskem tekmovanju.

V celoti stoji ekipa Pionirja še kar ugodno, ker je bila v Cerknici na 4. mestu, v Ljubljani na 5. mestu in na Ravnah na 12. Lestvica kegljaške lige pa je naslednja: Triglav 6 točk, Branik 11, Jesenic 15, Brest 24, Ljubljana-Center 25 (en nastop manj) Konstruk-

tor 34 (—1), PIONIR 44 (39767), Celje 44 (39684), Slovan 50, Sloven Gradec 52, Slov. ceste in Lokomotiva 53 itd. Končne rezultate in vrstni red bomo javili prihodnji teden.

V prejšnji številki so zaradi pomankanja prostora izpadli odlični rezultati iz Ljubljane: tako je Hren podrl 878 in 843, Mrzлак 860 in 851, Legiša 866, Krušič 854, Barbič 849 in Romih 843 kegljev. (EN).

REPUBLIŠKA KEGLJAŠKA LIGA Krušič 905, Rožič 905

tor 34 (—1), PIONIR 44 (39767), Celje 44 (39684), Slovan 50, Sloven Gradec 52, Slov. ceste in Lokomotiva 53 itd. Končne rezultate in vrstni red bomo javili prihodnji teden.

NK Bela krajina : NK Medvode 3:3

V nedeljo, 9. aprila, je NK Bela krajina v prvenstveni tekmi NLP igrala v Medvodah z domačimi nogometaši. Tekma se je končala z neodločenim rezultatom 3:3 (0:1), odvijala pa se je na razmočenem in blatnem terenu. Za NK Belo krajino so dosegli gole: Ralič 1, Zunič 1, 2, za moštvo Medvode pa Jablan 2 in Hren 1. Sodil je sodnik Kopač z Doberja pri Domžalah. Sodnik ni bil objektivni, ker je priznal drugi izenačevalni gol za Belo krajino, pa ga je na intervencijo (tudi neobjektivnega) stranskega sodnika razveljavil.

16. aprila bodo igrali črnomaljski nogometaši doma z NK Usnjajem z Vrhnice. Za tekmo je v Ormožju že zdaj veliko zanimanje. K. W.

Pogovor z zdravnikom Sodelavci v zdravstvu

Vsako leto je 7. april posvečen praznovanju mednarodnega dneva zdravja. Vsako leto se menja geslo, pod katerim tebejo proslava. Letošnja vodilna misel svetovnega dneva zdravja je: »Varuhi našega zdravja — sodelavci v zdravstvu.« Ta aktualna tema se loteva vprašanju kurativnega in preventivnega zdravstvenega varstva, ki mu tudi naša družba išče prav sedaj najustreznejšo obliko in pravo mesto v nadaljnjem razvoju naše socialistične domovine.

Izhajati moramo iz ugotovitve svetovne zdravstvene organizacije, da je zdravje stanje popolne telesne, duševne in socialne blaginje in ne samo odsotnost bolezni ali okvare, pa nam je kmalu jasno, da je za zdravje posameznika odgovorna vsa družba in ne samo ozek krog za to dejavnost specializiranih ljudi. Zaradi tega je to družbena služba, ki s svojimi strokovnjaki in s podporo vseh občanov skuša zadovoljiti v danih razmerah vse potrebe in s skupinskim delom strokovno usposobljenih oseb ohranja prebivalstvu zdravje, preprečuje bolezni, zdravi obolele, dviga življenjsko raven, podaljšuje življenjsko dobo in išče nove načine v napreduku vseh znanosti za izboljšanje svojih dejavnosti.

Sodobno zdravstvo zahteva skupinsko delo. Zdravnik ima brez dvoma odločilno vlogo v tej skupini, vendar pa je v precejšnji meri odvisen od svojih sodelavcev. Študij zdravstva je dolgotrajen in znanstveno usmerjen. Obstoj ena sama zdravniška umetnost, to je tista, ki temelji na dogmanjih sodobne znanosti. Ta poklic obstaja že tisočletja in ves čas se je razvijal v skladu z razvojem drugih znanosti, eno pa je ostalo nespremenjeno: moralna in etična odgovornost. Zdravnik prodre v zaupanje svojih bolnikov in ta delikaten odnos zahteva veliko odgovornost, resnost in poštenje. Komaj sto let star poklic medicinske sestre je v skupini zdravstvenih delavcev velika opora. Na medicinski sestri je velik del odgovornosti za nego, opazovanje, vzgojo in zdravljenje bolnikov. Ze dolgo medicinska sestra ni samo zdravnikov pomočnik, njeno delo zahteva v mnogih primerih samostojne odločitve. V skupini so še sanitarni tehniki in sanitarni inženirji, zdravstveni vzgojitelji in druge osebe, npr. laboranti, ki jim zdravnik v določenih okoliščinah zaupa to ali ono svojih lastnih odgovornosti. Več ko je ljudi iz različnih medicinskih sorodnih poklicev in več ko je sodelavcev, več možnosti ima zdravnik za svoje usluge na področju, kjer je nenadomestljiv.

Ce pogledamo zdravstvo v svetovnem merilu, najdemo silne razlike v razširjenosti te službe. V razvitih deželah je en zdravnik na 500 do 1000 prebivalcev, v nerazvitih pa na 50.000 in še več. Jasno je torej, da imajo razvite dežele veliko prednost pred nerazvitimi. Medtem ko se v razvitih deželah bori zdravstvena služba z boleznimi srca in ožilja ter z rakom, se v nerazvitih bori še z epidemijami nalezljivih bolezni, ki jih razvite dežele pravzaprav ne poznajo več ali pa samo še iz knjig. Poleg tega so v nerazvitih deželah še močno razširjene vsakovrstne vraže; življenjska raven je nizka, osnovna vprašanja pitne vode, stanovanj in prehrane, torej vse to, kar v razvitih deželah ni problem.

Nanzali smo nekaj misli ob svetovnem dnevu zdravja. Končujemo z ugotovitvijo, da je biser socializma človek, čigar življenja ne moremo vrednotiti v nobeni valuti, ker je predragoceno. Zaradi tega tudi za njegovo zdravje ne bi smelo biti nikdar škoda sredstev! Dr. Božo Oblak

»ELANOV« uspeh v Trbovljah Kranjski rokometasi poraženi v Ribnici

V prvenstveni tekmi so nogometaši noveškega ELANA igrali v Trbovljah neodločeno 2:2 (1:1) s tamkajšnjim RUDARJEM. Oba gola za Novomeščane je dal Zika Maksimovič. Prihodnji teden bo v Novem mestu gostovala ekipa Medvod. P.

V drugem kolu republiške lige so ribniški rokometasi 9. aprila doma s 17:14 (10:4) premagali ekipa Kranja. Ribnica je imela dober napad. Kranj pa dobro obrambo. Predtekmje ni bilo, ker mladinci trboveljskega Rudarja niso prišli v Ribnico.

Dr. Minka Maležič:

Higiena v življenju žene

Med perilom je žena manj odporna proti vnetjem, ker je maternica odprta in je v maternični votlini rana. V času perila je treba polagati pred vnanje spolovilo predloge, ki naj bi se v 24 urah menjale vsaj štirikrat. Predloge naj bodo mehke, iz tkanine, ki lahko vpija kri; najboljša je staničevina, če pa uporabljamo predloge iz pralnega blaga, morajo biti pred uporabo prelikane. Vlaganje različnih vložkov za zbiranje menstrualne krvi v nožnici namesto predlog ni priporočljivo. Vnanje spolovilo je treba med perilom večkrat na dan umivati s prekuhano vodo in milom (za to naj se uporabljajo posebni umivalniki). Izpiranje nožnice ni dovoljeno, dovoljeno je tuširanje; kadne kopeli in kopeli na prostem odsvetujemo. Spolno občevanje je prepovedano, ker lahko nastanejo huda vnetja nožnice, maternice in jajcevodov. Žena naj se med perilom izogiba večjih telesnih in duševnih naporov.

V času perila mora žena paziti na primerno obleko. Zlasti v mrzlih dneh naj bo perilo toplo. Perilo je treba večkrat

menjavati, da ne postane izvor vnetij, ker se tudi v njem nabira menstrualna kri. Priporočljive so posebne higienske hlačke.

Nekatere žene občutijo v sredini med obema periloma bolečine v spodnjem delu trebuha na desni ali levi, bolečine, ki jih včasih spremljata malenkostna krvavitev in belo perilo. To imenujemo medmenstrualno krizo v času ovulacije, ko se iz jajčnika sprosti jajčece. Običajno se javlja od 12. do 16. dne po prvem dnevu perila. Te bolečine so kratke, trajajo le nekaj ur in niso znak bolezni. Če pa trajajo dlje časa in če je krvavitev močnejša, naj se žena posvetuje z ginekologom.

Omenila sem že, da nastopajo ob perilu skoraj vedno manjše bolečine, so pa lahko tudi tako hude, da se žena počuti slabo, da težko opravlja delo ali pa ga sploh ne more opravljati. Taka boleča perila se običajno pojavijo nekaj let po prvem perilu, najbolj boleča pa so med 20. in 30. letom starosti. Bolečinam niso vzrok

bule na spolovilih (vsaj v večini primerov ne), zato ženam pri teh težavah ginekolog lahko pomaga z zdravili, medtem ko je operativno zdravljenje potrebno le izjemoma. Če žena zanosi, se navadno bolečine po porodu ne pojavljajo več.

Kadar žena dalj časa nima perila, pravimo temu amenoreja. Normalno nima perila v otroški dobi, med nosečnostjo, v času dojenja in v starostni dobi. V vseh drugih primerih amenoreje pa je potreben obisk pri ginekologu.

Cistoča, nega in prehrana

Vsa osnovna higienska načela, ki veljajo za vse ljudi, veljajo v še večji meri za ženo. Ženam je potrebno primerno telesno razgibanje (zlasti za tiste, ki se v poklicu ne gibljejo), svež zrak, kopanje (dvakrat tedensko). Potrebna pa je tudi nega zob, skrb za popraviljanje gnilih zob in nadomestitev manjkajočih.

Rada bi poudarila, da je posebno pomembna nega rok in nog. Roke morajo biti čiste,

2 kajti z umazanimi rokami se prenašajo bolezni. Zato si moramo roke večkrat umivati, zlasti pred jedjo in ko zapustimo stranišče. Roke umivamo s toplo vodo in milom, če pa so razpokane, jih je treba pogosto mazati z mastno kremo.

Noge nosijo vso težo našega telesa. Veliko število ljudi, predvsem pa žene, ima žuljave noge, kurja ocesa, vrasle nohte, ploske noge in krčne žile. S primerno nego in obutvijo lahko te težave preprečimo, če so pa že nastale, jih omilimo in zmanjšamo. Krčne žile se pojavljajo predvsem pri ženah, ki v poklicu dosti stoje, in v nosečnosti; nagnjenost h krčnim žilam pa se tudi podeduje. Krčne žile povzročajo bolečine v nogah, mečih in kvartijo videz nog. Zaradi njih lahko nastanejo tudi resnejše komplikacije: vnetje krčnih žil, krvavitev iz njih in rane na nogah. Če so krčne žile večje, priporočam posvet z zdravnikom. Prav zaradi krčnih žil odločno odsvetujemo pritrjevanje nogavic z gumijastimi podvezami.

Za življenje in zdravje je potrebna primerna prehrana, ker z njo pridobivamo potrebno energijo in snovi. Tudi žena mora zelo paziti na prehrano, ker je ta v neposredni zvezi ne samo z njenim

zdravjem, temveč tudi z njenimi poslanstvi (žena in mati). Predebele in presuhe žene niso privlačne. Debele žene imajo običajno težji porod. Hrana mora biti primerna ne samo po količini, ampak tudi po kakovosti. Prehrano naj sestavljajo: beljakovine (meso, jajca, sir, stročnice), ogljikovi hidrati (krompir, kruh, sladkor, testenine, riž) in masti. Potrebne pa so tudi soli, voda in vitamini (sadje, zelenjava).

Telesna teža je odvisna od prehrane, starosti, višine in zgradbe telesa. Najprimernejša je tista teža, pri kateri se počuti človek zdrav in sposoben za delo. To je približno toliko kilogramov, kolikor višina telesa v centimetrih presega 100 cm.

Bolečine v križu

Med najpogostejše tegobe, ki se pojavljajo v zreli dobi in iz njih mnogo žene išče rešitev, so bolečine v križu. Ker imajo možje zelo malokrat boleč križ, žena pa ga ob perilu večkrat čuti, in ker ima bolečine v križu tudi med nosečnostjo, najprej pomisli, da so vzrok te bolečine oboleli spolni organi. Bolečine v križu res lahko nastanejo zaradi bolezni spolovila, vendar je to razmeroma redko.

Po veselici na jezo v ranem jutru

B.H., kmečki delavec iz Cerneče vasi, se je dogovoril s Komljančevom v Malem Mrševem, s katero je v daljnem sorodstvu, da bo pri njih pomagal pri poljskih delih in košnji otave. Res je teden dni delal, v nedeljo, 28. 8. 1966 popoldne, pa je bila na Komljančevem vrtu veselica. Vsi skupaj so se veselili in pili do okoli treh zjutraj. Ko so gostje odšli, je šel B.H. v hlev, odvezal kobilu, vzel odejo ter odjezdil v rano jutro. Za kobilu je šlo iz hleva še majhno žrebe.

Jezdec se je spotoma ustavil v Orehovici, kjer je prosil pijače, nato pa se je vračal

skozi Črešnjevce proti Cerneči vasi. Med potjo je, utrujen od pijače in neprespane noči, na travniku zaspal, kobilu in žrebe pa sta se pasla. Medtem je gospodar opazil, kaj je izginilo iz hleva, in javili miličnikom. Ti so se istega dne popoldne našli kobilu in žrebe ter ju vrnila lastniku.

B.H. se je moral zaradi tega zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Novem mestu, kjer je vse priznal, vendar pa je zatrjeval, da ni imel namena prillastiti si kobilu, žrebe in odejo, temveč, da je pod vplivom alkohola samo odjezdil proti Opatovi gori, da

bi tam vprašal za zaposlitev. Ker se na poti res ni skrival, kar so izpovedale priče, mu je sodišče verjelo. Obsojen je bil na 350 Ndin denarne kazni, plačljive v dveh mesecih, sicer se bo kazni spremenila v 35 dni zapora. Razen tega mora Komljančevim plačati 650 Ndin odškodnine. Lahkomišljeni mladenič se najbrž ne bo več odločil jezdit na tujem konju.

Vlomilec na Rdečem kalu

29. marca je neznanec vdrl na Rdečem kalu v hišo Vinka Kastelica in odnesel večjo vsoto denarja. Domači so bili zdoma. Med spomladanskim delom, ko so vaščani dalj časa zdoma, ključke pa puščajo na neprimernih mestih, se zmnakavi najčesteje pojavijo. Gospodarji bi morali domačije dobro zaklepati in ključke nositi s seboj, drage predmete in denar pa shraniti.

»GORJANCI« NAGRAJUJEJO IN KAZNUJEJO — Voznike, ki eno ali več let vozijo brez prometnih nesreč in jih niso dobili pijane med vožnjo, podjetje GORJANCI vsako leto odlikujejo z zlatimi ali srebrnimi značkami ali pa z denarnimi nagradami, najboljši vozniki pa nagrajuje tudi Medobčinska zavarovalnica v Novem mestu. Za slabe voznike pravilniki in kolektiv podjetja ne poznajo usmiljenja. Nedavno se je zgodilo, da so najboljši vozniki motornih vozil nagradili, tri najslabše pa izključili iz delovne skupnosti! — Na sliki: zlate in srebrne značke in denarne nagrade zaslužnim voznikom je 6. marca podelil direktor podjetja tovariš Stojan Galič (prvi na levi) — Foto: Ivan Zoran.

Kaznovana kraja kur na Blanci

Lani se je več ljudi na Blanci pritoževalo, da jim čez noč iz kurnikov izginjajo koši in zajci, zato so skušali preiskovalni organi tatove izslediti. Kmalu pa so se tatovi sami izdali s krofi, zakopanimi v hlevskem gnoju, in razpetimi zajčimi kožami, ki so jih našli na podstrešju

pri pobudniku nočnih akcij in prepovedanih gostij.

Izkazalo se je, da je J.M., M.T. in D.K. (vsi trije iz okolice Blance) močno dišalo kurje in zajčje meso, katerega pa so nabavljali kar v sosednjih kurnikih. Ustavljali se niso niti pred zaklenjenimi vrati.

Tatovi so se morali pred kratkim zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Novem mestu, kjer so kazniva dejanja sšesano priznali. Sodišče je pri odmeri kazni upoštevalo dejstvo, da so vsi trije sami od sebe že pred obravnavo hodili od oškodovanca do oškodovanca, se opravičili in poravnali nastalo škodo! Okrožno sodišče je obsodilo J.M. na 11 mesecev zapora, pogojno za dobo štirih let, M.T. in D.K. pa na 7 oziroma 6 mesecev zapora, pogojno za dve leti.

Z avtom po travniku

2. aprila ob 8.50 je peljal z avtom iz Kočevja proti Livoldu Ivan Krkovič iz Moravca. V Dolgi vasi je zapeljal s ceste, peljal 65 metrov po travniku in se nato zaletel v telefonski drog. Sopotnik Jože Levstik iz Salke vasi si je pri nesreči poškodoval hrbtnico in bil prepejan v Ljubljansko bolnišnico. Na vozilu je škoda za okoli 1000 Ndin, razen tega je na telegrafskem vodju škoda za nadaljnjih 300 Ndin. Zaradi suma, da je bil voznik vinjen in neprespan, so mu pregledali kri in odvzeli vozniško dovoljenje.

Tat v »Sadju in zelenjavi«

Dne 7. aprila ponoči je neznanec vlomil prodajalno SADJE IN ZELENJAVA na novomeškem Glavnem trgu in odnesel nekaj hrane, pijače in denarja. V prodajalno je prišel skozi skladišče, ki ima vhod z Dilančeve ulice.

■ HUMPHREY PRISRCNO POZDRAVLJEN — Tako kot v Italiji so tudi v drugih evropskih deželah, ki jih je bil obiskal ameriški podpredsednik Humphrey, pridrili njemu na čast sprisrčene sprejem z gnilimi jajci in hudimi demonstracijami. Ljudje so zahtevali mir v Vietnamu in obsodili ameriško agresijo.

OKNA, VRATA, POLKNA in drugo STAVBNO POHIŠTVO za opremo VAŠE HIŠE

dobite pod zelo ugodnimi pogoji v

PRODAJNEM SKLADIŠČU

INLES v RIBNICI

V tem lepem domovju je zdaj gospodaril Andrej Sódnik s svojo ženo Lizo. Imela sta petero otrok: tri sine, dve hčeri. Najstarejši, Valentin, je bil na Dunaju, mlajši, Matija, je že začel gospodariti, kolikor mu je oče pustil; starejša hči Ana je pomagala gospodinji materi; najmlajša dva, Andrejček in Zalka, nista pomagala nikomur. Poslov je bilo v taki veliki hiši tudi petero: dva hlapca, dve dekli in pastir.

Nenavadno gibanje in kretanje je bilo danes pri Sódnikovih. Vse je kazalo, da pričakujejo imenitnega ali pa ljubega gosta, morebiti pa tudi oboje skupa. Prijetno je dišalo iz kuhinje, kjer sta imeli mati in Ana dela čez glavo. Andrejček in Zalka, sitna kakor muhe, sta jima bila povsod na poti, nekoliko iz radovednosti, nekoliko pa tudi iz sladkosnednosti. Zlasti Andrejček je bil silno nadležen, vsa kuhinja ga je bila polna, v vsak loncev, v vsako ponev je moral pogledati; ko ga je mati zavrnila od ognjišča, je stikal po različnih shrambah, kje je kaj, da bi se posladkal. Dolgo mu ni bilo treba iskati; v shrambah Sódnikove matere je bilo mnogokaj, kar se prilaga otroškemu grlu. Ko je bil našel posodo z neko posebno dobro sladkarijo, pride mu še sestrice na pomoč. Tihota lizala. Ko ju Ana zagleda, je bila posoda že skoraj prazna. To je bilo pa vendar že preveč. S kuhinjo udari poredneža po prstih, da hitro roko zmakne, kakor da bi se bil spekel. Mati ni bila tako srečna; večkrat mu je pretila s kuhinjskim orodjem; nekajkrat je tudi mahnila po njem, ali zadela ga ni nikoli, in vendar ni bilo tako težko; kuharica je bila dolga in Andrejčku se je komaj potrebno zdelo, da bi nekoliko dalje v stran odskočil; iz tega moramo sklepati, da je bila Sódnikova mati silno nerodna. Vendar se ne more reči, da bi se bila ženi že roka tresla; v najlepših letih je še bila, krepka, polnega života, kakor žena, ki ne ve, kaj je hudo. Samo lice ji ni bilo tako zdravo rdeče, kakor je navadno takim premožnim kmečkim ženam. Kdor jo je bolj natanko opa-

zoval, zdelo se mu je, da zdaj pa zdaj že skrb obsenčuje to lice; morebiti se je celo že skrivna solza nanj prikrala v tihih nočih!

Materi podobna je bila Ana. Taka bode pač ona, ko pride v njena leta. Bog ji daj življenje in zdravje; samo skrb naj ne obsenči nikdar tega cvetočega lica in tihota solza naj se nikdar nanj ne prikraide iz tega jasnega očesa, če ne od veselja!

Dobra gospodinja bo kdaj to deklet; znala bo otroke v strah prijeti, to se že zdaj vidi; tako mehka ne bo, kakor je mati.

Andrejček se ji je grdo namrdnil, ko je bil dobil po roki; ali ona se ni zmenila za to. Krepko ga prime za ramo ter ga zasučje proti vratom, rekoč:

»Zdaj se pa le hitro poberi, ti snelež malopridni! In pa tebe ni tudi nič treba; samo za napojje si tukaj, poberita se oba!«

Andrejček je vedel, da se z Ano ni norčevali. Vendar tega pa tudi ne, da bi se ji dal kar tako. Obrne se proti nji, zapreti ji s pestjo; potem vzame sestrice za roko in odide z njo na dvorišče. Tu je bil on gospod; kar je dosegel, vse je bilo njegovo, s posli je bil v vednem prepri. Kjer je le mogel, je obrnil temu ali onemu kaj narobe, zlasti rad je nagajal mlatemu hlapcu, ki je imel vole in krave v svoji posebni oblasti. Velikega ni tako rad razdražil, če ni že mo-

OBVEŠČAMO OBCANE, da bo
SLAŠČICARNA
zaradi pleskanja in čiščenja prostorov
zaprta od 15. do 20. aprila 1967.
Prodajalna kruha na Glavnem trgu 10 bo zaprta zaradi čiščenja in pleskanja od 25. do 28. aprila 1967. V tem času bodo poslovala nonstop prodajalne v Kandiji in pri osnovni šoli. Kruh boste dobili tudi v slaščičarni.
PEKARNA IN SLAŠČICARNA — Novo mesto

R A Z P I S
REPUBLIŠKEGA SEKRETARIATA ZA NOTRANJE ZADEVE V LJUBLJANI
za sprejem 70 gojencev v strokovno šolo za notranje zadeve v Ljubljani — v oddelek za miličnike — kadete

Pogoji za sprejem
Razpisa se lahko udeležijo moški, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
— da so uspešno končali osemletno osnovno šolo,
— da niso starejši kot 17 let,
— da so telesno in duševno zdravi,
— da zoper nje ni bil izrečen vzgojni ukrep in da niso v kazenskem postopku,
— da obvladajo slovenski jezik in
— da imajo pismeno privoljenje staršev.

Začetek in trajanje šolanja
Fouk na šoli se začne 5. septembra 1967 in traja tri leta.

Pravice in dolžnosti gojencev
Kandidati, ki bodo sprejeti v šolo, bodo imeli pravico do brezplačnega stanovanja in hrane v šolskem internatu, do obleke, obutve, perila, učnih pripomočkov, zdravstvenega in invalidskega zavarovanja ter pravico do denarnega zneska za osebne potrebe.
Po končanem šolanju se prizna absolventu srednja strokovna izobrazba. V delovno razmerje bodo sprejeti po končanem šolanju in odsluženju skrajšanega vojaškega roka.
Absolvent mora po končanem šolanju delati v organih za notranje zadeve najmanj šest let.

Kako naj se kandidati udeležijo natečaja
Kandidati, ki se želijo udeležiti natečaja, naj pošljejo postaji milice prijavo za vpis v šolo na obrazcu 1.20, kolkovano z 0,50 Ndin najkasneje do 10. junija 1967.
Prošnji je treba priložiti spričevalo o končani osemletni šoli, tisti pa, ki osmi razred še obiskujejo, prilože spričevalo VII. razreda in overjen prepis ocen prvega polletja VIII. razreda.
Pri sprejemu imajo prednost kandidati z boljšimi šolskimi ocenami in tisti, ki bodo pri situacijskem testiranju dosegli boljši uspeh.
Kandidati bodo poklicani na sprejemni izpit, ki obsega slovenščino, psihološko testiranje in preizkus telesne zmogljivosti. Na sprejemni izpit morajo prinesiti originalno spričevalo o končani osemletni šoli. Sprejemni izpiti bodo v strokovni šoli za notranje zadeve v Ljubljani, Tacen št. 48, od 26. 6. do 1. 7. 1967. O datumu bodo kandidati pismeno obveščeni.
Vsa pojasnila daje republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije — tel. 23-801 in postaje milice.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE LJUBLJANA

ralo biti; še prilizoval in dobrikal se mu je včas, da mu je dovolil z njim konja na vodo jezdit ali pa da ga je vzal k sebi na voz ter mu dal bič in vaje v roke. Za tako veselje sme človek že nekaj potrpeti.

Ko pride na dvorišče, začne gledati in iskati, kje bi se dalo kaj prav nerodnega napraviti.
»Veš kaj, Zalka?« reče svoji sestrici. »Kaj meniš, ko bi tale dva psa v ta jarem vklenila?«

Pa sta bila priklenjena vsak v enem kotu dvošča, velika, huda psa, in jarem je visel na zidu.

»Ti ju pojdi odpet, jaz bom pa ta jarem kako sklatil.« Deklica gre res psa odpenjat, Andrejček se pa jame zaganjati v jarem, ki mu je previsoko visel. Ali hudobni naklep mu je izpodletel. O pravem času pristkoci hlapec, ki je slišal, kaj deček namerava, iz hleva in se razjezi nad njim:

»Le počakaj ti nepridiprav, da pridejo oče iz mesta! Zdaj zdaj bodo tukaj!«

Ali to pretenje je pri Andrejčku malo zaleglo. Razkorači se pred njim, kar najširje more, z rokami v žepih, ter se mu pogumno odreže:

»Očeta se toliko bojim kakor tebe, veš; oče mi nič ne storí!«

»Kaj pa tisto, da zopet bos hodiš? Kaj ne veš, da te ne morejo bosega videti?«

»Saj me tudi ne vidijo in me ne bodo, preden oče pridejo, bom že obut.«

Tako se je končala pravda med hlapcem in sinom. Ali brez posledka vendar ni bila. Oče ni bil oster s svojim mlajšim sinom, na to se je Andrejček rad zanašal; samo trpeti ni mogel, da bi njegov sin hodil bos kakor drugi otroci; nespodobno se mu je zdelo. Zaradi tega sta bila oče in sin v vednem prepri. Andrejčku ni šlo nikakor v glavo, zakaj ne bi smel tudi on bos hoditi kakor drugi otroci, ker je tako prijetno.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 14. aprila — Valerija
Sobota, 15. aprila — Helena
Nedelja, 16. aprila — Božislava
Ponedeljek, 17. aprila — Rudolf
Torek, 18. aprila — Konrad
Sreda, 19. aprila — Ema
Četrtek, 20. aprila — Neža

ČESTITKE

Ljubemu sinu Milanu Sušteršiču iz Smihela pri Novem mestu, ki slavi vojaški rok v Sremski Mitrovici, želi veliko veselja in srečno vrnitev mami.

Dragemu možu in skrbnemu očku Rudiju Senici čestitajo za njegov praznik žena Vida, hčerki Ovetica in Verica.

Ljubi hčerki Jožici Metelko iz Zlogana 16 pri Skočjanu, ki je 3. aprila praznovala šestnajsti rojstni dan, želimo še mnogo veselih, zdravih in radostnih let, polnih prijetnih pomladnih dni. Ti urešičjo vse želje Tvoja mamička iz Berlina. Mami in vsem domačim pa lep pozdrav Milka Metelko.

PREKLIC

Franc Jančar iz Leskovca 6, Brusnice, prepovedujem pašo kokoši po mojih nji vah in vinogradu okoli doma. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal, kokoši pa mu bom zastrupil.

Franc Mrvič, Drganja vas 43, Straža, prepovedujem pašo kokoši po moji nji vi na Libnu. Kdor te prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodniško preganjal.

Ana Drašler, Petane 5, Novo mesto, opozarjam Vinka Petana, Petane, Novo mesto, naj odstrani kokoši iz hleva, od katerega plačujem najemnino. Če tega opozorila ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala, kokoši pa zastrupila.

Gotlobič, Bršlin 13, Novo mesto, prepovedujem pašo po mojem

vrta. Kdor preklic ne bo upošteval, mu bom kokoši zastrupil.

Prepovedujem hojo in pašo kokoši po parcelah št. 1018 — pri kozoju, 993-1, 993-2, 998 — Mrzle doline, 990, 993, 994-1, 995 — Gervina, 979 — Kozarica ter 1080, 1081 — Devce, Kdor tega opozorila ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal, kokoši pa zastrupil. Družina Zorc, Novo mesto, Parizanska 13.

ZAHVALE

Ob boleči in nepozabni izgubi naše drage hčerke, sestrice

JOZICE JAKŠE

iz Jurke vasi se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem vencev in cvetja, dr. Zivkoviču, kolektivu NOVOLESA v Straži, šoli Vavta vas, gospodu župniku iz Vavta vasi ter vsem, ki so jo spremlili do njenega preranega groba. Zalujoci: mama, ata, bratec Lojze, sestre Majda, Branka, Zdenka in drugo sorodstvo

Ob prerani izgubi žene, mame in stare mame

IVANKE KLEPAC

upokojenke iz Dolge vasi št. 29 se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji darovali vence in cvetje ter jo tako množično pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo društvu upokojenec, množični organizaciji Dolge vasi, podjetjema ITAS, TRIKON in TNZ Koper, govornikom tov. Vrabčicu in tov. Zgoncu za ganljive besede pred hišo in pred odprtim grobom ter vsem sorodnikom in prijateljem. Zalujoci: mož Valentin in vseh 6 hčera z družinami

maloglas

PRODAM KLAVIRSKO HARMONIKO na 60 basov. Naslov v upravljalni listi (487/67).

PRODAM NEDOGRAJENO HISO s majhnim posevkom. Gazvoda, Polov vrh 7, Novo mesto.

PRODAM AVTO VW 1300. Janec Kastelic, Dolnja Teška voda 12, Stopiče.

STAVBENO PARCELO prodam v Smihelu. Naslov v upravljalni listi (408/67).

NA LIBNI PRODAM dva vinograde. Informacije dobite pri Francu Zorku, Libna, p. Krško.

PRODAM 2 MOPEDA (trobrzinec in dvobrzinec) in motorno kolo Maks. Naslov v upravljalni listi (502/67).

Ponudbe pod...

Mali oglasi, pri katerih ni dodan naslov, niti ni naslova stranka pustila v upravljalni listi, imajo običajno pripombo PONUDBE NA UPRAVO LISTA POD ... (Tu je navedeno poljubno geslo). To je primer, ko stranka noče izdati svojega naslova, ker želi obratiti čimveč takih ljudi, ki se zanimajo za njen oglas, in se šele potem samostojno in nemoteno odločiti, cigava ponudba je najugodnejša. Tisti, ki se za tak oglas zanima, mora napisati svoj naslov in koliko je pripravljen dati za stvar, ki je z oglasom na razpolago, ter kuverto s tako ponudbo osebno oddati ali poslati po pošti upravi DOLENJSKEGA LISTA. Na kuverto napišite geslo, pod katerim je bil oglas objavljen, mi pa bomo njegovo ponudbo neodprto poslali tistemu, ki je oglas objavil. UPRAVA LISTA

PRODAM HISO z gospodarskim poslopjem in 1 ha zemlje v Kobarji, 5 minut od ceste. Alojz Ortalič, Kočarija 4, Kostanjevica na Krki.

UGODNO PRODAM kuhinjsko pohištvo. Pintar, Jerebova 20, Novo mesto.

PRODAM VPREZNE GRABLJE in vile za seno. Andrej Košenina, Vaše 19, Medvode nad Ljubljano. ZARADI ODHODA V TUJINO dam posestvo v najem ali tudi prodam po zelo ugodni ceni hišo

CENIK: vsak oglas do deset besed — 9 Ndin, vsaka nadaljnja beseda — 1 Ndin. Za naslov v upravi lista: pribitek 1 Ndin. Za oglase s ponudbo na upravo lista pod geslom: pribitek 3 Ndin. Redni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglasih, zahvalah, osmrtnicah, čestitkah, preklicih in podobnih objavah 20 odstotkov popusta. Objava vsakega malega oglasa mora biti plačana vnaprej osebno v upravi lista ali s poštno polnomočno na naslov: DOLENJSKI LIST, Novo mesto, ali z gotovino, priloženo v listu.

z gospodarskim poslopjem ob cesti (elektrika — vodovod). Prevzitarja 75 — 76. Povprašajte pri Jožetu Radeju, gostilna, Blanca ob Savi.

SOFERJA tovornega avtomobila, ki je stal v soboto, 6. aprila 1967, do 10. ure dopoldne pri hotelu »Kandijas« v Novem mestu in dobi pomotoma pakete s kosarji v kabino, prosimo, da jih vrne proti nagradi na naslov: »Novotehnas, posl. 1, Novo mesto.

KDOR MI PO SMRTI zapusti posestvo (2 do 10 ha), ga vzemam v oskrbo in delam na posestvu. Po poklicu sem tesar, star 38 let. Naslov v upravljalni listi (497/67).

STROJOPISNO in prevajalsko delo v zvezi s dom. Naslov v upravljalni listi (498/67).

TAKOJ SPREJMEM v stalno službo izurjeno pletiljo. Vse drugo po dogovoru. Pletiljstvo Sarlon — Sevnica.

SPREJMEM ZENSKO, ki bi dopoldne pazila na dva otroke. Jurečič, Mesne nji ve 7/12, Novo mesto.

GOSPODINSKO POMOČNICO — pridno in pošteno, sprejme 4-članska družina. Gospodinjstvo mehanizirano. Marica Ban, Partizanska 4 a, Koper.

SPREJMEM TAKOJ stalno kmečko delavko in dve sezonski delavki. Lahko tudi starejše. Plača po dogovoru. Stanovanje in hrana priskrbljena. Janko Aljančič, Krize 16, pri Trliču.

ISCEM SOBO in kuhinjo ali večjo sobo v Novem mestu. Naslov v upravljalni listi. (505/67).

ISCEM STAREJŠO ZENSKO za varstvo dveh otrok v dopoldanskem času. Nudim sobo in drugo po dogovoru. Ivan Kopic, Kranj, Trojarjeva 11 a.

TRICLANSKA DRUŽINA išče žensko, po možnosti upokojenko, za opravljanje gospodinjstkih del. Hrana in stanovanje v hiši, drugo po dogovoru. Vprašajte pri: Marija Drinovec, Malo Naklo, p. Naklo, Gorenjsko.

3 STANOVANJSKE SOBE imam na razpolago. Ogled od 15. ure dalje. Oglasite se na naslov: Alojz Senčar, Volčičeva 18, Novo mesto.

PRODAM DOBRO ohranjen kombiniran otroški voziček ter radio. Androjna, Boštanj 68.

PRODAM MIZARSKI kombiniran stroj, poravnalnik, cirkular in vrtniki, dobro ohranjen, s elektromotorjem. Ortalič, Dobrava 1, Kostanjevica na Krki.

PRODAM ALI ZAMENJAM hlevski gnoj za seno. Naslov v upravljalni listi (512/67).

PRODAM RABLJENO SPALNICO. Naslov v upravljalni listi (514/67).

PRODAM levi vzdiljivi štedilnik, vrata, omaro, pomivalno mizo, Ragovska 11.

KINIO

Brežice: 14. in 15. ameriški barvni film »Hazarders«; 16. in 17. aprila italijanski barvni film »Zakon na italijanski način«. 18. in 19. aprila ameriško grški film »Grk Zorbas«.

Crnomelj: 14. in 16. aprila ameriški barvni film »Naloga eskadrilje 633«. 18. in 19. aprila francoski film »Nekega lepega dne«. Kočevje, Jadran: 14. do 16. aprila ameriški barvni film »Boring-Boring«. 16. in 17. aprila ameriški barvni film »Preklicani dolar«. 18. aprila ameriški film »Petr«. 19. aprila češki barvni film »Ljubzen in kitarek«. 20. aprila angleški barvni film »Na pomoč«.

Kostanjevica: 16. aprila francoski barvni film »Kapetan Fracase«. 19. aprila sovjetski barvni film »Brezpravna umetnica«.

Metlika: 15. in 16. aprila ameriški barvni film »Aladinova čarobna svetilka«. in italijanski barvni film »Sedem izizvanjs«. 19. in

20. aprila francoski film »Neznana vojna«.

Mokronog: 15. in 16. aprila — ameriški film »Rimska pomlad gospo Stone«.

Ribnica: 15. in 16. aprila nemški barvni film »Stovo velikega poglavarja«.

Sevnica: 15. in 16. aprila ameriški film »Osamijeni so hrabri«. 19. aprila francoski film »Horacij«.

Sodražica: 15. in 16. aprila nemški barvni film »Skrivnostni Ya«.

Senjernerje: 15. in 16. aprila — francoski barvni film »Kapetan Fracase«.

Trebnje: 15. in 16. aprila ameriški kavbojski film »Moja draga Klementina«.

OBVESTILA

Oblačila očisti KEMICNA CISTILNICA, Novo mesto, Germova št. 5.

GANDY — SERVIS! Montaža — navodila — garancija na področju Kočevja in Ribnice. Jože Ponikvar, Kidričeva 1, Kočevje, telefon šte. 86-120.

VSA KLJUČAVNICARSKA DELA vam hitro in poceni opravim v popoldanskem času. Ivan Hrstar, Dvor pri Zuzemberku (v delavnici Karla Bukovca). Se priporočam!

GOSTINCI POZOR!

Prodaj gostilno »LECTAR« v Radovljici

s praznimi gostilniškimi prostori, sobami, gostilniškim vrtom z verando, sadovnjak in zelenjavni vrt. Možnost pričetka obratovanja takoj. Informacije pri:

MAGISTER, Radovljica — Poljska pot 2

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ana Zupančič iz Podlipce — Darjo, Marija Rojc iz Lopate — Malči, Marija Jerman iz Crnomolja — Marijo, Marija Lovše s Provol — Ivanko, Martina Aleksič iz Crnomolja — Marka, Marija Stroj in Skirjanč — Igorja, Marija Jerina iz Metlike — Ivana, Tončka Muhič s Hudega — Darka, Olga Novak iz Zagorice — Olgo, Kristina Globavc iz Sevnice — Ireno, Reska Legan iz Rebrji — Marijo, Zvonka Novak iz Zabrdja — Mojco, Ivanka Gorjan iz Krškega — Petra, Julijana Tomažič s Malokovca — Mojco, Jožica Končija iz Gornje Straže — Antona, Marija Zvonkovič iz Jurovskega broda — Sonjo, Ivanka Galič iz Domžal — Zdenko, Marija Janškovič s Radovnice — Marijo, Ana Ponikvar iz Dobrave — Ireno, Ivana Starešinič iz Metlike — Branka, Slobodana Nikolič iz Crnomolja — Natašo, Eika Ključar s Uršnih sel — Tanjo, Marija Dragovan iz Gornje Lokvice — Mojco, Reska Fink s Podturna — Slavka, Štefka Turk s Podgrada — Marijo, Emilija Strajnar iz Dečje vasi — Mojco, Jožica Gorenc iz Dobravice — Zdenko, Ana Kolenc iz Dolenje vasi — deklico, Marija Južina iz Dragomlje vasi — deklico, Marija Kužnik s Vrbovega — deklico in Marija Grubar iz Vratna — deklico.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Dragica Slak iz Sel — dva dečka, Dragica Goršak iz Brezane — Mirana in Mirjano, Stefanija Bevo iz Orešja — deklico, Anka Obrankovič iz Sv. Križa — Mirjano, Djudja Jurkas iz Vel. Obreča — Jasnjo, Antonija Staro iz Strme poti — Romana, Marija Srebrnak iz Boršta — Silvestra, Jožefa Kolman iz Pesjega — Darjo, Marija Zeka iz Dol. Brezovega — dečka, Ljudmila Stefančič iz Dol. Pirošice — deklico, Anka Nečič iz Rozge — Viada, Dragica Jurman iz Jereslavca — Gorana, Penka Ristevska iz Brežice — dečka.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponovnočili in škali pomoči v brežiški bolnišnici: — Franca Holka, kmetu iz Podvinj, je krava poškodovala trebuh; Franc Lipar, voj. vojni invalid iz Dednje vasi, je padel z levilic iz Dednje vasi, je padel z levilic in si zlomil leva rebra; Franc Bradača, avtomehaniku iz Sentlenarta, je padlo na glavo pokrivalo motorja in mu jo poškodovalo; Ludvik Bevo, skladiščnik iz Sevnice, je padel s mopedom in si poškodoval glavo in roke.

Divji zajec in prekucljaji z avtomobilom

Voznik osebnega avtomobila Milan Jenakovec iz Dol. Prekope se je 5. aprila proti večeru peljal iz Orehovca proti Kostanjevici. Na ovinku mu je z desne strani pritekel nasproti divji zajec. Voznik je zavril, zaradi prevelike hitrosti pa ga je zaneslo v orehovo drevje. Voznik je dobil manjše poškodbe po nogi, na avtomobilu pa je škoda za okrog 4700 novih dinarjev.

Prehitra vožnja

Viktor Cetin iz Trnja se je 8. aprila dopoldne peljal z osebnim avtomobilom iz Brežice proti Catežu. Zaradi prehitre vožnje in mokre ceste na križišču pri mostu čez Krko ni obvladal vozila in se je zaletel v obcestno skarpino. Na avtomobilu je za okrog 800 novih dinarjev škoda. Voznik je ostal nepoškodovan.

Avto podri dečka

Vladimir Pešt iz Zagrebe se je 9. aprila dopoldne peljal z osebnim avtomobilom po avtomobilski cesti mimo Biča. Nasproti je pripeljal več vozil, med njimi prvi avtomobil, je čez cesto stekel šestletni Franc Pakj iz Pristavice pri Velikem Gabru. Peštov avtomobil je dečka zadel z bližnjikom in ga zbil, da je oblašal nezavesten. Voznik drugega avtomobila se je ustavil sredi ceste, da ne bi dečka povozil. Otroka so odpeljali v bolnišnico. Škoda je za 200 Ndin.

Za enega sreča, za drugega nesreča

Petko Kovačević iz Banjaluke je 9. aprila popoldne potoval z osebnim avtomobilom iz Ljubljane v Zagreb. Pri Veliki vasi ga je znael prehiteti osebni avtomobil, ki je nasproti pridrvelo neko vozilo. Kovačević se je u-maknil povsem v desno, da bi ga voznik na njem lahko prehitel, pri tem pa prečel v cestni smerik. Škoda so ocenili na 600 novih dinarjev.

Kamen padel z nadvoza

Bartolj Svarc iz Ljubljane se je 9. aprila peljal z osebnim avtomobilom po avtomobilski cesti mimo Odrge. Z nadvoza je priletel kamen in ubil vetrobransko steklo. Škoda je bilo za 900 novih dinarjev.

Ljubljančan nepredvidno k črpalki

8. aprila dopoldne je Anton Adlešič z avtomobilom podjetja Gorjanci čakal na novomeški bencinski črpalki, da bo prišel na vrsto. Ko je opravil, je takoj pogajal vozilo. K črpalki se je pripeljal tudi ljubljanski avtomobilist Jože Pezdirc. Ker je vozil po desni, sta vozila trčila. Škoda so ocenili na 150 Ndin.

Zaprta pot na Glavnem trgu

8. aprila sta med srečanjem na novomeškem Glavnem trgu trčila

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk

IZREDEN POPUST!

MONTAŽA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS

VSE INFORMACIJE DOBITE: NOVO MESTO: BRACKO.

Ragovska 7: št. telefona 068-21-659

SEVNICA: TOTER, Heroja Maroka 4 vsako soboto od 15. do 17. ure.

PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41, TRST

osebna avtomobila, ki sta ju vozila Ignac Mervar iz Dol. Straže in Martin Obrč iz Dol. Teške vode. Mervar je pred srečanjem z Obrčem prehitel nekoga kolesarja, zapeljal preveč na levo in zaprl pot Obrčevemu vozilu. — Škoda so ocenili na 950 Ndin.

V jarek na streho

8. aprila popoldne se je Franc Rodič iz Sol z osebnim avtomobilom peljal iz Kronovega proti Beli cerkvi. Na ovinku ga je zaneslo v jarek, kjer se je avtomobil prevrnil na streho. Škoda je bilo za okoli 2500 novih dinarjev.

Tovornjak obtičal v useku

6. aprila zvečer sta se na avtomobilski cesti pri Veliki vasi srečala tovornjaka, ki sta ju vozila Ignac Gabrijele iz podjetja Ljubljana in transport in Jože Pavlič iz trškiške tovarne lepem. Med srečanjem je Gabrijele zapeljal na bankino, po več metrih pa se mu je vozilo nagnilo na steno useka. Škoda so ocenili na 5000 novih dinarjev.

Z vso silo v odbojno ograjo

Dušan Stojaković se je 7. aprila z osebnim avtomobilom pripeljal iz Ljubljane do karteljskega odcepa. Ker je hitro vozil, ga je na zasneženi cesti zaneslo v odbojno ograjo. Lažje se je ranil sopotnik Veselin Stanišič, škoda pa je bilo za okoli 500 novih dinarjev.

Na mokri cesti je drselo

Stanislav Prijatelj iz Starega trga pri Trebnjem se je 7. aprila z osebnim avtomobilom peljal v Novo mesto. Pri Sentjurju so ceste popravljali, zato je na levi polovici ceste čakal, da bo lahko odpeljal. Izenadna pa je v njegov avtomobil trčil tovornjak PIK Belje, ki ga je vozil Josjevan Josip Kunčič. Kunčič na mokri cesti tovornjaka ni mogel pravočasno ustaviti. Škoda so ocenili na 2000 Ndin.

Tvegano dremanje pri Jezeru

Vladimir Grv iz Srpenice pri Tolminu je 5. aprila vsoil tovornjak s prikolico podjetja Kreda iz Srpenice. Na avtomobilski cesti pri Jezeru je med vožnjo zadremal, zapeljal na bankino, tako da je potem tovornjak stal počez, prikolica pa se je nagnila. Škoda so ocenili na 300 Ndin.

Med prehitvanjem počilo steklo

Novomešan Slavko Guštin je 4. aprila z osebnim avtomobilom na avtomobilski cesti pri Karteljevih dohitel tovornjak cestnega podjetja, ki ga je vozil Drago Jordan iz Jurke vasi. Guštin je začel tovornjak prehitovati, medtem pa je priletel neki predmet in razbil steklo na njegovem avtomobilu. Škoda so ocenili na 400 novih dinarjev.

Avto v prekucljaje, voznik izpadel

4. aprila se je Zagrebčan Janko Bolzon z osebnim avtomobilom peljal po avtomobilski cesti iz Ljubljane. Pri Veliki vasi ga je začelo zanašati. Zapeljal je čez cesto in zadel betonski jašek, od tam pa ga je odbilo. Avtomobil se je trikrat prevrnil in obtičal na strehi. Voznik je izpadel med prvimi prekucljajem, hudo ranjenega so odpeljali v bolnišnico. — Škoda so ocenili na 25.000 Ndin.

Prednost spet zapostavljena

4. aprila popoldne se je Peter Zajc iz Smihela peljal z osebnim avtomobilom od blokov na Mestnih nji vah proti Kočališki cesti, ne da bi se prepričal, če je prednostna cesta prosta. Trčila sta z osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Vladimir Radovič. Škoda so ocenili na nekaj tisoč starih dinarjev.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbor SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Očelnik (glavni in odgovorni urednik) Rita Bačar, Miloš Jakopc, Marjan Legan, Jože Primc, Jožica Tepey in Ivan Zoran Tehnični urednik: Marjan Moškon
IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 par (150 starih din) — Letna naročnina 3000 novih dinarjev (2000 starih din); polletna 1000 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva din) vsaj na predizvoljen dan; Za inozemstvo 37.500 novih dinarjev (37.500 starih din) oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu št. 8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21.327 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: Časopisno podjetje »Delo« v Ljubljani

Izključni proizvajalec v Jugoslaviji
DESTILACIJA »DANA«
MIRNA na Dol.

Ob izgubi moje drage mame ALOJZIJE MEDVED

Novo mesto, Slakova 2
se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti, predvsem pa tistim, ki so ji v zadnjih trenutkih lajšali trpljenje. Se posebno se zahvaljujemo dr. Vodniku in dr. Pavloviču.
Najlepša hvala tudi gospodu proštu in g. kanoniku za spreved in obrede ter vsem, ki so ji stali ob strani v urah trpljenja.
Zalujoca hčerka Lojzka Mehle z družino.